

Flacăra

SĂPTĂMINAL EDITAT DE FRONTUL UNITĂȚII SOCIALISTE

Șotronul

Pe asfalt, eu am un om
Fără suflet, fără dor,
Toți copiii îl măsoară
Țopăind într-un picior.
Toți îl calcă și el ride
Cu gura pîn'la urechi,
Dar îl doare,
Cînd nu-i soare,
Și copiii ca să-l măsoare...

MANUELA STOICESCU ■
clasa a III-a,
Școala generală nr. 2, Oradea,
județul Bihor

Copiii lumii

Nu-i lacrimă din noapte
Să nu se facă zi
Nu-i somn al omenirii
Să nu-l putem trezi.

Pasărea-n jug și iarba
Cu lanț nu pot a fi
În conștiința lumii
Cît mai sîntem copii.

Green, green la poarta veche,
Ascuns în palmă, green !
Surisul nostru surpă
Un munte de suspin.

Noi n-am făcut părinții,
Ei au făcut războiul
Se-adună-n jalea minții
Și floarea și gunoii.

Jucați-vă voi, oameni,
Copiii dorm ușor !
Ei sprijină tot cerul
Cu răsuflarea lor.

Dintre copiii lumii
Cei mai frumoși copii,
Noi vă privim cu ochii
Celor ce sînt și-or fi

Dintre copiii lumii
Cei mai frumoși copii.

ADI CUSIN ■

Fotografie de AUREL MIHAILOPOL ■

Ostași pe marile șantiere

Muntele din cîmpie

Mulți dintre cei care au început să deprindă alfabetul în primii ani ai eliberării sînt depozitarii unor amintiri concrete despre drumul spre împliniri al României. Copilăria și adolescența noastră au fost aureolate de inflăcăratele lozinci ale primilor ani de nou destin al țării, ale reconstrucției și construcției. Sînt vii și azi păstrate de atunci manșetele ziarelor purtînd în titluri cu litere ferme chemările pe șantierele tineretului de la Bumbesti-Livezeni sau Salva-Vișeu, ori aducînd vestea că la Bicz se cîntărește o mare hidrocentrală. Reporteri febrili, scriitori ce și-au făcut ucenicia vieții în amfiteatrele șantierului de la Bicz au așezat în coloanele ziarelor și în paginile cărților impresiile lor; documente prin care, peste ani, se va putea reconstitui măcar o parte din intensă și nu

o dată dramatica întîlnire a omului cu natura; se va reconstitui biografia celui act de suprem orgoliu prin care omul își definea forța, puterea de creație, voința de a fi mai puternic decît rezistența stîncilor munților, decît obișnuința apelor de a-și urma netulburate milenarul lor curs.

Erau, toate acestea, evenimente în epocă și erau privite ca atare.

Cu anii, numărul și dimensiunea construcțiilor au sporit. De la existența citorva șantiere ce polarizau interesul și entuziasmul unanim, țara și-a identificat ființa cu aceea a unui vast și neîntrerupt șantier. Parcă ne-am obișnuit cu ele. Parcă de cînd lumea ne propusesem să traversăm munți cu viaducte spectaculoase, cu tuneluri de vis, cu panglica șerpuitoare a șoselelor asfaltate. Parcă de cînd lumea numisem unul din visele noastre **Transfăgărășanul**. În timpul încordatei confruntări cu muntii, al celui unic examen dat de constructori, presa a transmis, cel mai adesea cu laconism, citeodată cu o inspirată participare a reporterilor, pagini din aceste memorabile bravuri creatoare. Dar, cel mai adesea, a făcut-o cu simplitate și laconism. Pentru că, oricît de amplă este o lucrare, fie ea industrială sau socială, există în firea noastră, a tuturor, conștiința că nu este și ultima. Că alta, cu mult mai frumoasă și mai arătoasă, ne stă în puțință.

În detașamentul prestigios al constructorilor și-au înscris numele, cu demnitate

(Continuare în pagina 6)

NICOLAE DRAGOȘ ■

Sensul libertății

Sensul libertății nu poate fi decît suitor și constructiv, libertatea fiind sinonimă cu munca și lupta, cu tot ceea ce ține de aspirațiile adevărate ale oamenilor — ale celor de ieri, ale celor de azi și ale celor de mîine.

Libertatea noastră, a celor de azi, de aici, din România, depinde, încă mai depinde, de ceea ce au făptuit cei dinaintea noastră, — de jertfele tuturor celor ce s-au dăruit dăinuirii și creșterii Patriei — depinde, în chip deosebit, de ceea ce săvîrșim noi, la acest sfîrșit de secol și de mileniu.

Au trecut, iată, aproape treizeci și cinci de ani de atunci, din August 1944, din ziua în care s-a produs o răscucire în sufletul unui întreg popor. N-a fost un vis, n-a fost o năzărire, a fost o clipă sublimă, de răbufnire și ridicare spre înalturi a tuturor nădejzilor de mai bine, a celor mai vechi și mai profunde aspirații. Nimeni nu știa atunci cum vor evolua lucrurile mai departe, știau toți în schimb, iar cei care nu știau cu certitudine intuiau această necesitate: că țara va fi, în viitor, mai bogată și mai frumoasă, mai unită și mai limpezită la chip, cu fruntea atînsă de lumina grea a bucuriei.

Viitorul de atunci este prezentul

nostru de azi, pe care îl prefacem în trecut prin tot ceea ce săvîrșim, prin faptele noastre de muncă și de luptă, măsura însăși a timpului fiind izbînzile noastre, obținute greu de tot unele dintre ele, plătite cu valuta greu de apreciat a muncii și a dăruirii, ale cărei rezerve sînt inepuizabile, poporul român avînd și în această direcție, ca și alte popoare, dealtfel, tradiții vechi și mari, tradiții glorioase.

Copiii de atunci, din August 1944, sînt acum oameni în toată puterea cuvîntului. Tinerii din zilele acelea arse de speranță au îmbătrînit, sînt niși de sarea vremii. Unii au obosit, alții s-au stîns. Iar alții, cei mai buni, sînt mai tineri decît îi arată vîrsta, au încăruntat „de tineri”, cum zice Poetul, rămî-nînd însă în șuvoiul vremii, ridicîndu-se în lumina izbînzii odată cu țara.

Ea însăși, țara cea bună și bogată, nu mai este cum era atunci, nici pe departe. Prin multe i-a fost dat să treacă, multe necazuri și dificultăți a înfrînt. Și iată că acum ea stă altfel în fața lumii — e mai demnă, fiindcă e mai independentă, e mai independentă, fiindcă s-a ridicat prin muncă pe treptele înalte ale cetezanței, e mai cunoscută în lume decît ori-cînd, asta pentru că a participat și

(Continuare în pag. 6)

ION LÂNCRANJAN ■

O parte
din ilustrația
acestui număr
apartine
copiilor

PÎINEA

Gheorghe Stancu nu mănincă, își face doar datoria: execută controlul de calitate al piinii

Bună ziua, piine! Lasă-mă să-ți sărut obrazul alb și galben, chipul tău cald, oval sau rotund, ca lumina care inundă ochiul meu de acum. Astfel aș fi vrut să spun în momentul în care am intrat în Fabrica de piine Titan, acolo unde parfumul piinii se simte în aer, pătrunde în suflet. Fabrica asigură piinea oamenilor din două sectoare ale Capitalei, miilor de muncitori de la întreprinderile „23 August”, „Republica”, „Întreprinderea de mașini unelte și agregate, ca să enumerăm doar câteva. 200 tone de piine pe zi se transportă către 200 de centre de desfacere a piinii. Se fabrică, aflăm, toate sortimentele posibile: piine albă, intermediară, neagră, albă superioară, piine „Dimbovița”, multe specialități.

Obiectivul principal al oamenilor de aici este: piine de foarte bună calitate! Marin F. Marin, născut în Suseni (Arges), a venit acum 30 de ani în București, să fabrice piine. Înainte de a ajunge la Titan, a frământat piine la fabricile „Avram Iancu” și „Pionierul”, a copt atâtea piine încât, zice, nu le-ați putea număra nici dumneavoastră într-o săptămână. Dar alături de nea Marin mai lucrează acum, tot aici la frământat, soția lui, Floarea, și unul dintre feciori: Constantin. Așa că nimeni nu se mai poate încumeta să pună o astfel de întrebare. De fapt, de la tehnicianul Petra Dumitru, care ne însoțește cu amabilitate în toată fabrica, aveam să aflăm că la Titan sînt multe familii care s-au dedicat piinii, familii de brutari renomaiți, adevărate dinastii de brutari: Domnica și Constantin Bică, Eugenia și Ion Cazan, Anica și Dumitru Ceas, Constanța și Marin Edu, Florica și Victor Hujan, Stela și Ștefan Iordan. Marea majoritate a brutarilor sînt veniți din sate, de acolo de unde crește griul. Poate pentru că acești oameni, născuți cu griul la cap, au legământul lor tainic cu piinea; iubesc griul și de atîta iubire l-au urmat la oraș, unde piinea se fabrică pe cale industrială. Oricare ar fi secretul acestei „migrații”, demnă rămîne vrednicia acestor brutari: „Uitați-vă la femeia asta, mă atenționează ingenera Ana Livia Iliescu, noua directoare a Fabricii de piine Titan: vedeți cît efort face?” Și mă întorc către Stana Zane. Locul ei de muncă e la maldatoare, acolo unde piinea capătă chip. E o femeie mică, iute și, la fel ca o suveică, execută o mișcare de du-te-vino, de-a lungul leagănului de la dospitor, pe o lungime de doi metri și jumătate. În opt ore, calculăm noi, Stana Zane parcurge această distanță de 4.000 de ori! Aproximativ, vreo 10 kilometri. Are 38 de ani, are o fetiță, și vine tot dintr-un sat.

— Sinteți mulțumită de calitatea piinii? întreb.

— În parte, da; trebuie însă să ne preocupăm mai mult de respectarea rețetei de fabricație, să ne gîndim la faptul că fiecare om duce la gură o felie de piine care trebuie să fie cît mai bună.

Cam așa gîndesc brutarii de la Titan despre calitatea piinii. De la ingenera Ana Livia Iliescu, noua directoare, aflăm că, în ultimul an mai ales, calitatea piinii a sporit. S-au mărit dospitoarele, s-au introdus mașini de divizat coca, toate modificările în procesul de producție au condus la obținerea unei piini mai bune. Nu e chiar ușor să fabrici 200 tone de piine pe zi! Imaginea brutarului aplecat peste covată mai stăruie doar în amintire, la Titan, ca dealtfel la toate fabricile de piine, frământătorii frămîntă piinea în malaxoare, cazane uriașe, în care aluatul este întors de niște miini de oțel. La început, oamenii erau mai puțin pregătiți pentru fabricarea piinii în proces industrial; erau veniți de la diferite brutării, fabrici mai mari sau mai mici și, cum spune o vorbă de duh, cite bordeie, atîtea obicei. Acum s-au format, sînt pregătiti, există o conștiință asupra calității piinii. Îmbunătățirea utilajelor, a tehnologiilor de fabricație, respectarea riguroasă a disciplinei tehnologice, a rețetelor de fabricație sînt tot atîtea căi de îmbunătățire a calității piinii. Rămîne ca ele, aceste posibilități, să fie înțelese și folosite de oameni. Și uneori, piinea bună se obține cu mari eforturi: „Cu două săptămîni în urmă, relatează Mihai Costea, secretar de partid la organizația nr. 2, s-a rupt lanțul dospitorului doi. În dospitor se aflau 1.000 de piini! Puteau să se deprecieze din moment în moment. Șefii de linie, Dumitru Savovici și Gheorghe Mihalea, au chemat de urgență mecanicii de schimb; au intrat în dospitor, la o temperatură greu de suportat, au remediat defecțiunea. Femeile au descărcat dospitorul manual, au împărțit preparația la celelalte linii de fabricație și nu s-a stricat nici un kilogram de aluat”.

Prin fața cocătoarelor continuă să curgă piinea. Banda cocătorului se mișcă lent și, privind-o opt ore în șir, ai impresia că pe dinaintea ochilor curge o Dunăre de piine! Rămîn în urma celor care mă însoțesc și caut să descifrez metafora din gestul unei femei: piinea cade din leagănul dospitor final, Elena Radu și Maria Nicolae o prind cu miinile și o așază ușor pe vatra cuptorului. Nu trebuie să o bîntosească, pentru că piinea se strivește, se tasează, deși termenul e cam dur, își pierde aerul și după ce se coace rămîne ca o lipie, în loc să iasă afinată, ca ua dulce burete! 7.000 de piini trec prin fața acestor muncitoare în opt ore! Gestul lor degajă semnificația unui ritual matern,

Împletitoarele de piine

ne aduce aminte de „plingerea caloiencilor”, ritual pe care îl împlineam în copilărie, în speranța unui an cu recolte bogate. Cocătoarele mîngîie parcă piinea, o creștează de patru ori în lung, să se rumenească mai bine, să-i asigure deci calitatea și îi aplică la un capăt o ștanță: este numărul de control. Știați că piinea poartă un număr de control? „Cu ajutorul lui, ne confirmă directoarea, puteți identifica schimbul, linia pe care s-a fabricat și chiar cocătorul care a supravegheat acest proces”. Ștanța este purtată de femeile cocătoare, la deget, ca un inel, este, am putea spune, al doilea inel de aur al lor. Il pun, așa cum spuneam, pe 7.000 de piini în opt ore! În dreapta și stînga lor este, constat eu acum, cite-o policioară. Deasupra se află un dulapior. Își scot mîncarea din dulap, o așază pe policioară și mănincă... din mers. Tihna piinii, calitatea piinii au nevoie de veghea lor neîntreruptă. E ca în fața unui laminor, un laminor alb, de piine, de care nu te poți despărți nici în ruptul capului. Cînd e cazul, musai, să lipească două-trei minute, cocătoarele sînt înlocuite de șefii de

„Nu risipiți piinea, cumpărați numai cît vă trebuie”, pare a spune tehniciana Silvia Stănescu

linie. Laminorul alb nu poate fi lăsat nesupravegheat.

„În armată, zice, n-am fost brutar, am fost infanterist la pușca mitralieră; nu aia cu afet, nu face confuzie, ci pușca la pușca mitralieră”. Din cuptor, piinea „Doina”, caldă și rumenă, cade într-un jgheab, parcă ar fi niște fructe mari de aur. Am decorații românești și sovietice, mai zice, și se apleacă, prinde o piine în miini și o rupe în două. Aburul ei ne învalue pe amîndoi și încerc, parcă, un

regret: nu trebuia, zic. El: ce nu trebuia? Să o rupeti, repet. Imi întinde o jumătate, să gust, el începe deja să mestece miezul cald, fierbinte al piinii și fără să-mi comenteze regretul, reîncepe povestea mîncînd: într-o dimineață, pe la orele cinci, eram în tranșeu, la Oarba de Mureș, pe linia întâi, în niște porumbiște. Cota, mi se pare, 408; nu mai rețin precis. Și iar fugi de lângă mine, șchioapătă puțin, vîd, și se uită printr-un fel de hublou în interiorul cuptorului: reglează focul. Și din nou revine și reia: era, cred, pe la începutul lui septembrie. Au început să bata brandurile germane peste noi. Sublocotenentul nostru Popescu și Ion, parcă, strigă: la atac înainte! Ne-am aruncat înainte, dar imediat un proiectil a explodat lângă noi. Au rămas morți și răniți, cei rămași teferi au mers înainte. El a avut noroc să fie printre cei răniți. Poartă și acum schița în spate, spre sold. Din batalionul său, al treilea, Regimentul 13 infanterie, au mai supraviețuit, zice, 14 inși. Și mi se pare tulburător dialogul purtat aici, în fața cuptorului de piine, cu fostul soldat Ion Zmarandache, din Ghizdănești Doljului, supraviețuitor al luptelor purtate în cel de-al doilea război mondial.

— Să mîncați piine „Doina”, zice.
— De ce mi-o recomandați?
— E bună, are miez mult, își menține prospețimea, e economică: fiind mai mică, de 300 grame, poate fi consumată în întregime, nu se face risipă.

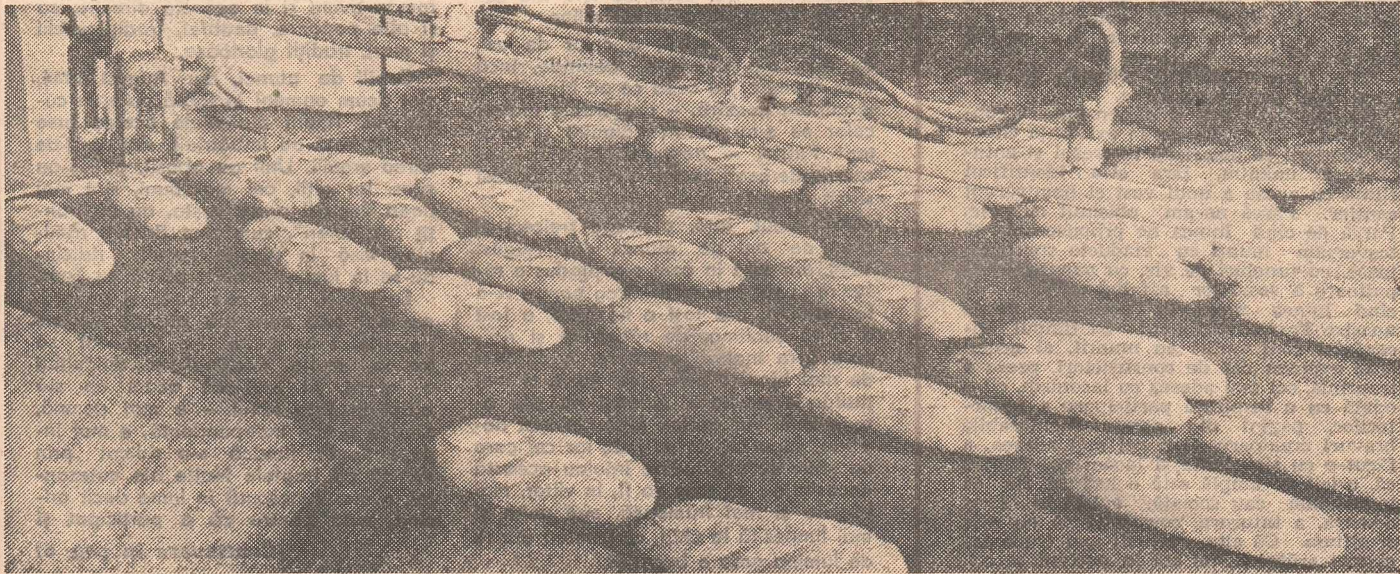
— Da, intervine ca arsa directoarea fabricii; unii oameni cumpără piine mai mult decît pot consuma, piinea se usucă, apoi o aruncă. E un gest de risipă. Procedind altfel, cumpărînd numai cît ne trebuie, săvîrșim un act economic: nu numai de piine, ci de muncă, de energie. E nevoie deci de o autoeducație. Această atitudine față de consumul exagerat de piine, de consumul irațional o am din primii ani de producție. Mă doare sufletul cînd văd o jumătate de piine aruncată lângă o cutie goală de conserve.

— Propun să fabricați mai multă piine „Doina”, de format mai mic.

— Eu propun un consum rațional, să cumpărăm un sfert, o jumătate, o piine, să cumpărăm cinci piini dacă de cinci avem nevoie. Să cumpărăm mai ales piinea care a stat o zi în depozit, care are o influență pozitivă asupra metabolismului, care nu duce la obezitate. Am discutat cu unii medici: erau revolțati de consumul mare de piine caldă. E bună piinea caldă, dar e nesănătoasă cînd consumi numai din aceasta; mai ales pentru copii.

Neuîntind nici un moment de ceea ce mai au de făcut pentru sporirea calității piinii, brutarii nu uită să ne amintescă despre respectul pe care trebuie să-l purtăm muncii lor, despre respectul față de piinea cea de toate zilele. Cei ce respectă piinea, cei ce o cîștigă prin efortul miinții sau efortul brațelor, aceia știu că brutarii au dreptate!

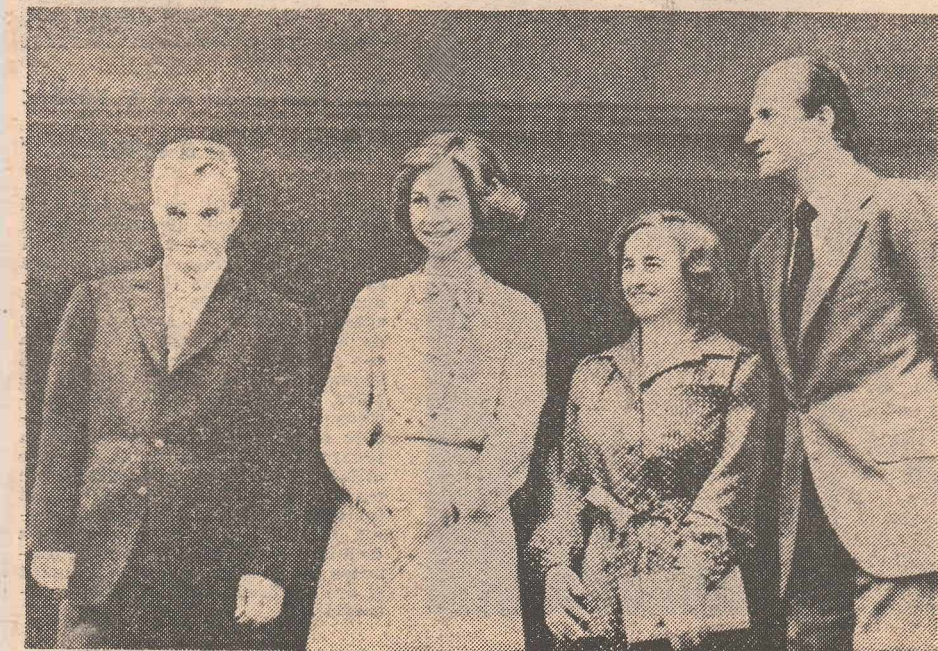
Dau să plec, dar tehniciana Silvia Stănescu, pînă nu demult șefa de linie la sticksuri și grisine, actualmente șefa compartimentului administrativ, dorește să ne mai arate ceva: ține să vedem neapărat și grădina. Oază de verdețură care înconjoară fabrica, o explozie de culori, de flori care își amestecă parfumul cu parfumul piinii, și, dovadă a unei înalte hărnicii, printre ele, iată, întîlnim chiar o mică grădină de legume: „Pentru oamenii noștri, zice Silvia Stănescu, ne-am gîndit că nu e rău să plece cu cîteva fire de verdețură acasă”. Iar noi ne gîndim la atîtea și atîtea lucruri din interiorul sau din jurul unor întreprinderi, lăuate vrajste, invadate de fiare sau bălării, dar de pe care, cu minimum de efort, muncitorii acelor întreprinderi ar putea pleca acasă cu cîteva fire de legume, cu o floare! Silvia Stănescu, aflu abia acum, nu este altceva decît fosta componentă a lotului național de ciclism, maestră a sportului din 1959. Timpul a trecut, dar au rămas faptele!

O Dunăre de piine curge lin!

N. GR. MĂRĂȘANU ■

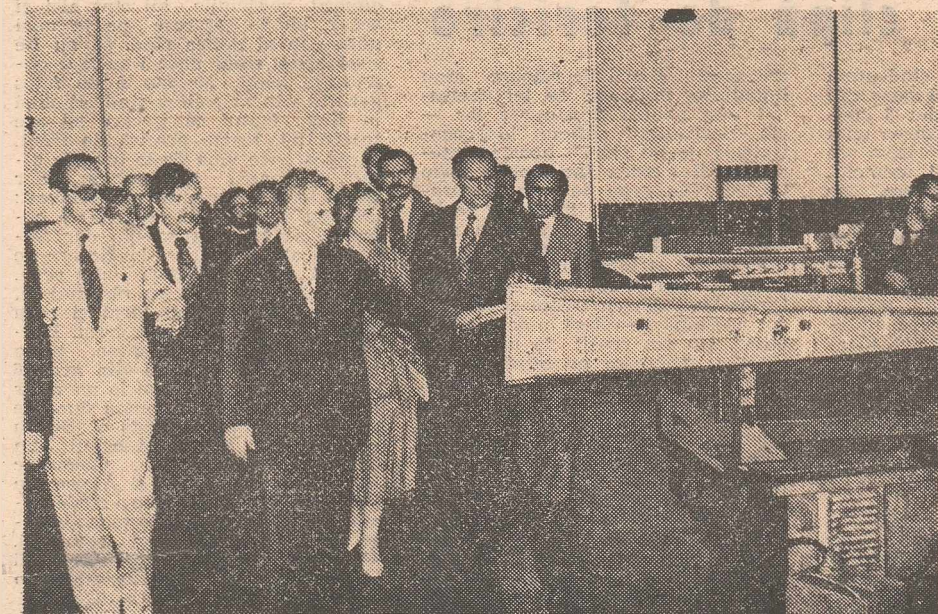
Remarcabilă contribuție la dezvoltarea relațiilor româno-spaniole, la promovarea cauzei păcii și colaborării în Europa și în întreaga lume

Ultima zi a vizitei în Spania: președintele Nicolae Ceaușescu și tovarăsa Elena Ceaușescu s-au întâlnit la Palatul Zarzuela din Madrid cu regele Juan Carlos I și regina Sofia

Exprimindu-și satisfacția și deplina aprobare față de rezultatele vizitei în Spania, miile de locuitori ai Capitalei au salutat cu căldură și entuziasm, la reîntoarcerea în țară, pe tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarăsa Elena Ceaușescu, purtători ai înaltei solii a poporului român pe pământul Spaniei

În vizită la întreprinderea de construcții aeronautice din Gede

La Valencia, cunoscut port la Marea Mediterană, cel de-al treilea oraș al țării ca importanță economico-socială, are loc ceremonia înmărmii „Cheii orașului” președintelui Nicolae Ceaușescu, în semn de înaltă stimă și prețuire

21-25 mai 1979, o știm cu toții, a înscris în calendarul diplomatic vizita de stat în Spania a președintelui României socialiste, tovarășul Nicolae Ceaușescu, și a tovarăsei Elena Ceaușescu, la invitația Majestății Sale regele Juan Carlos I. Desfășurarea acestei noi acțiuni de politică externă românească, momentele de căldură sărbătoare cu care poporul spaniol a întâmpinat pretutindeni solia de pace și prietenie a poporului român, reprezentată de cel mai neobosit și mai autentic promotor al său, bilanțul fructuos care a consemnat succesul vizitei, ca și interesul de excepție manifestat de presa din întreaga lume față de dialogul București-Madrid fac ca acest moment politic remarcabil să se afle încă în actualitate, având toate coordonatele unui veritabil eveniment al vieții internaționale.

Eveniment prin dublu caracter de premieră — și nu vom întirzia a evidentia din nou aceasta, pentru semnificațiile profunde ce derivă de aici: prima vizită întreprinsă de un șef de stat român în Spania și, în același timp, prima vizită a unui șef de stat dintr-o țară socialistă la Madrid. Eveniment prin faptul că a relevat, din nou, cu forța pe care o au actele concrete, principalitatea și consecvența acțiunilor de politică externă ale României, demonstrând încă o dată hotărârea cu care țara noastră militază pentru statornicirea unei largi colaborări între state, pe baza respectării depline a independenței și suveranității naționale, a egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc, renunțării la forță și la amenințarea cu forță, principiilor fundamentale ale conlucrării pașnice între națiuni. Eveniment prin faptul că, încheindu-se cu rezultate apreciate ca deosebit de rodnice în planul raporturilor bilaterale, s-a constituit, totodată, într-o pleoacă practică având o mare valoare pentru epoca noastră: conlucrarea rodnică între state cu orânduri sociale diferite, în interesul reciproc, al păcii și înțelegerii între popoare.

Dimensiunile majore pe care le-a îmbrăcat vizita de stat în Spania a tovarășului Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarăsa Elena Ceaușescu, au fost reliefate cu pregnanță în aceste zile de numeroase mesaje adresate de pe întreg cuprinsul țării președintelui nostru — mesaje în care întregul popor român salută

și aprobă rezultatele noii acțiuni de prestigiu a politicii externe românești. „Multiplele întâlniri — se spune în telegrama adresată tovarășului Nicolae Ceaușescu de către Consiliul de Miniștri — pe care le-ați avut cu reprezentanți de seamă ai vieții politice și economice spaniole, convorbirile purtate în toate aceste ocazii au imprimat întregii vizite un pronunțat caracter de lucru, ale cărui efecte pozitive s-au concretizat în Declarația comună, în înțelegerile de colaborare încheiate, care creează condiții favorabile pentru extinderea și diversificarea relațiilor politice, schimburilor comerciale, cooperării în producție, raporturilor tehnico-științifice și cultural-artistice, pentru amplificarea conlucrării României și Spaniei pe plan internațional, în concordanță cu interesele celor două țări și popoare, ale păcii, cooperării și progresului”.

Intr-adevăr, la Madrid sau la Aranjuez, la Valencia sau la Toledo, în convorbirile avute atât cu regele Juan Carlos, cit și cu președintele guvernului spaniol, Adolfo Suarez, președintele Nicolae Ceaușescu și tovarăsa Elena Ceaușescu au fost înconjurați cu deosebită căldură, au dat prin dialogurile avute perspective noi tradițiilor legături, cu trimiteri adinci în istorie, care unesc popoarele român și spaniol. Voința celor două țări de a dezvolta o cooperare reciproc avantajoasă, conform principiilor Cartei Națiunilor Unite și Actului final de la Helsinki, detaliate în Declarația comună — egalitatea suverană, respectarea drepturilor legitime suverane, nerecurgerea la forță sau la amenințarea cu forță, inviolabilitatea frontierelor, integritatea teritorială a statelor, reglementarea pașnică a diferendelor, neamestecul în treburile interne ale altor state, respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, egalitatea în drepturi și dreptul popoarelor de a dispune de ele însele, cooperarea între state; îndeplinirea cu bună-credință a obligațiilor asumate în conformitate cu dreptul internațional — a fost transpusă în viață prin semnarea unor importante documente, menite să ridice colaborarea dintre România și Spania pe trepte superioare. Este vorba de Acordul de cooperare culturală și științifică, Convenția pentru evitarea dublei impuneri și Acordul privind transporturile rutiere internaționale, de Protocolul privind dezvoltarea relațiilor

economice între Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini din țara noastră și Institutul național al Industriei din Spania, de Convenția de cooperare între Radioteleviziunea română și Radioteleviziunea spaniolă, de Acordul de schimb de servicii între Agenția română de presă — Agerpres și Agenția spaniolă de informații — E.F.E. S-a hotărât, de asemenea, să se facă tot ceea ce este necesar pentru perfecționarea cadrului juridic și finalizarea negocierilor pentru încheierea Acordului privind transporturile aeriene internaționale, a Acordului privind transporturile maritime, a Acordului asupra cooperării industriale și a Acordului privind cooperarea în domeniul turismului. Semnificativă pentru creșterea și diversificarea acestor schimburi este cifra ce exprimă volumul schimburilor comerciale în viitor: cel puțin 500 milioane dolari în 1985, cu mențiunea că o atenție deosebită va fi acordată cooperării în domeniile construcțiilor de mașini, construcțiilor navale, industriilor chimice și miniere, siderurgice și agroalimentare.

Aceste înțelegeri bilaterale îmbracă o semnificație politică generală, în contextul eforturilor sporite pe care statele europene, fiecare țară de pe continentul nostru trebuie să le depună pentru realizarea unui climat de securitate și amplă conlucrare, atât de necesar pentru progresul popoarelor, al întregii umanități. Aspect deosebit de important, pus în evidență și de prioritatea acordată problematicii securității europene în timpul examinării principalelor aspecte ale vieții internaționale. Un interes cu atât mai justificat cu cât, după cum se știe, se așteaptă ca reuniunea ce urmează să aibă loc anul viitor la Madrid să impulsioneze procesul inițiat prin semnarea Actului final al Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa — Helsinki, 1975, mai ales în urma rezultatelor nesatisfăcătoare cu care s-a încheiat reuniunea de la Belgrad.

Pornind de la interesul tuturor popoarelor europene de a se dezvolta într-un climat de securitate, de conlucrare pașnică, unite prin interese și obiective comune, România și Spania au convenit să coopereze strâns, așa cum au făcut și pînă în prezent, în etapele anterioare, pentru ca reuniunea de la Madrid să poată să-și atingă obiectivele și să marcheze noi pro-

grese, în toate domeniile. Puncte convergente în ceea ce privește și alte aspecte ale vieții internaționale au fost formulate în timpul convorbirilor româno-spaniole și referitor la importanța stabilirii de relații de bună vecinătate, de înțelegere și cooperare în Balcani, în regiunea Mediteranei ca și în alte zone ale continentului, reglementarea negociată, politică și pașnică a situației din Cipru, soluționarea globală și pașnică în Orientul Mijlociu, condamnarea politicii de apartheid în Africa de Sud, lichidarea tuturor formelor de opresiune și de dominație a altor popoare.

Alte imperative majore ale vremii noastre — necesitatea imperioasă de a se pune capăt cursei înarmărilor și de a se reduce nivelul tensiunii militare în lume prin reducerea armamentelor și înlăturarea unor măsuri concrete de dezarmare, îndeosebi nucleară; cerința instaurării unei noi ordini economice internaționale, bazată pe deplină egalitate și echitate (evidențându-se importanța ce trebuie să o aibă în această privință sesiunea specială a Adunării Generale a O.N.U. din 1980 consacrată acestei probleme); întărirea rolului Organizației Națiunilor Unite și creșterea eficienței sale în soluționarea problemelor lumii contemporane — au fost abordate cu aceeași preocupare și responsabilitate.

Toate aceste multiple aspecte în care România și Spania, două state europene cu orânduri diferite, dar însuflețite de dorința de a conlucra în spiritul coexistenței pașnice, de voință politică necesară pentru a face să trăiască acest deziderat, și-au aflat puncte de dialog și de înțelegere, așezînd temelii solide conlucrării noastre viitoare, venind să împlinescă, alături de alte acțiuni de politică externă similare ale României socialiste, un crez neabătut, pentru care partidul și statul nostru militază cu neobosită consecvență — pacea și progresul poporului român, pacea și progresul tuturor popoarelor planetei. Un crez a cărui valabilitate pentru lumea în care trăim, o lume a unor interdependențe sporite și a unor evoluții rapide, primește din zi în zi însăși confirmarea vieții.

DOINA IOVANEL

Cultul muncii, cultul valorii

Eternele întoarceri la rosturile fundamentale

I

Maria Cărbunariu, cu chipul ei sănătos, ars de soarele cimpului, legată de 14 ani de plaiurile acestea de pe țărurile Begăi. O femeie de o proverbială modestie, slujind cu devotament pământul, încă de la începuturile carierei ingineresti, din 1959, cind, cu încă douăzeci de absolvenți, a fost trimisă pe meleaguri hunedorene să facă agricultură modernă.

— Oameni grozavi, spune ingineră, dusă cu gîndul departe, oameni dintr-o bucată, care, cind spuneau o vorbă, aia era vorbă, ca un legămint...

— Și-atunci, de ce v-ați întors pe locurile primei copilării?

— Misiunea mea acolo era încheiată și se știe că revenim mereu la primele iubiri. Așa și cu mine, care reveneam acasă...

— Se poate spune că v-a fost drag ceva cu totul ieșit din comun în meseria de agronom?

— Spre deosebire de unele femei din agricultură, eu iubesc în mod exagerat cimpul, și mă aflu mereu cu el într-o confruntare, iar dacă ar fi să aleg un anotimp al cimpului, atunci acela ar fi neapărat primăvara... Atunci ne punem nădejile în pămînt. Atunci implantăm în el sămînta pentru ziua de mîine... Știi, e ceva curios, dar cind intru uneori într-o brutărie am un sentiment straniu, ca și cum în piinea ce o cumpăr s-ar găsi și un bob de griu din cimpul Sinmihaiului Român... Un agronom, ca și un medic, poate contribui mai adînc la bunul mers, la susținerea vieții. A semăna griu și a visa la piinea ce o vom coace din acel griu, mi se pare că înseamnă a face viața să existe, să înainteze, să spere...

II

Soarele e sus și cimpul pare o minune, cu tot vîntul ce s-a întîțit de azi-dimineață. Cei doi cai vinjoși înhămați la trăsură ne duc în trap peste cimp, pe toți patru, cei care ne aflăm acolo, primarul Sinmihaiului Român, Paraschiua Gogoșe, ingineră Gheruța Lusca, vizitiul Nanu Cojocariu și pe mine, reporterul.

Primăria Sinmihaiului Român, ce și-a legat destinul de aceste locuri încă de copilă, pare îngîndurată, deși un mic suris blînd i s-a statornicit de-acum pe chipul ei frumos, atins de soare, dîndu-i un aer enigmatic și plin de o gravitate melancolică. Se confesează și ea asupra activității în comună, a dinamizării oamenilor satului la muncile obștești, prin care se pot obține acele splendide realizări ale comunei, ce fac și au făcut ca în acest an Consiliul popular al comunei Sinmihaiului Român să se afirme printre comunele fruntașe în întrecerea socialistă. „Dar cite nu ne mai rămîn încă de făcut?” se destăinuie această femeie activă, dreaptă cu oamenii, ce a știut obține întotdeauna de la comunitatea satului nu numai roadele hărniciei lor, ci și roadele mai subtile, ale iubirii de locuri natale, ale dragostei de pămînt, averi ale sufletului, atît de prețioase embleme spirituale pentru rotunjimea unei vieți demne și curate, trăite în comunitatea de care și-au legat toți traiul. Vor fi pe-aici, în anii viitori, spune primăria, mai multe trotuare, mai mulți pomi plantați, ce vor accentua darurile naturii, va fi apoi introdusă apa, canalizarea, se vor ridica blocuri cu apartamente modern utilizate. Intr-un cuvînt, viitorul va lărgi aria realizărilor comunei în toate planurile, conchide dînsa.

Ei, și Nanu Cojocariu, vizitiul, ce face în tot acest răstimp? El conduce sigur și demn caii; hăturile, în mîinile lui, pîrînd acolo crescute, dintotdeauna. După tăceri, din cînd în cînd, el scoate o exclamație sau tot el este primul dintre noi ce observă schimbările în cimpie, rodnicia și calitatea pămîntului, albinele aduse în cimp pentru viitoarele flori sau ne dă detalii despre superbii săi cai, Vida și Beric.

Și astfel, în ritmul trăsurii, al copitelor cailor, nouă ni se pare totul, în acest colind matinal, înflorit în jur și vorbim toți patru, de-a valma, despre grădini, despre semințe, griu, despre vîntul nebunatic și despre copiii satului, pînă cînd, la o cotitură, ingineră Gheruța, o adevărată fată a naturii, asprită de intemperii și de munca aceasta tipic bărbătească, dar cu ceva inocent, ceva blînd și jucăuș păstrat în ființa ei, o blindește, poate, a griului luat în grija ei, ne părăsește, sîrînd jos și luînd-o băiețește pe un drumeag albînd, între cîmpuri, spre a cerceta o tarla gata de discuit.

III

Reintrăm în comună, pe un drum ce face trecerea spre Sinmihaiul German. Șoseaua și cursa, ce se zărește luncind printre arbori, nu sînt de-aici prea departe. Dar noi, pe ulița luminoasă a satului, ne oprim în fața unei case arătoase și vesele. E casa lui Nanu Cojocariu, vizitiul, și se poate spune că, aici, au oprit și căii și stăpînul lor, ca la un indemn tacit. În casă, mamă lui Nanu, o bătrînă în negru, soția lui, o femeie trupeșă, și, în odăile celelalte, ficele, abia căsătorite, cu ginerii. Bătrîna mamă în negru are fața pală și plînsă și din puține cuvinte înțelegem că e vorba de moartea fiului de-al doilea, la patruzeci și ceva de ani, de-o boală necrutătoare și, vezi bine, mama e mamă, nu uită ușor, nu i se stîmpără durerea cîi ai bate din palme. Nevasta lui Nanu ne servește rachi și prăjituri de casă, dar noi nu ne îndemnăm aproape cu nimic. Am rămas gînditori și cam tăcuți, deși știu bine că îmi place între acești oameni simpli și buni, aerul acestei case românești are ceva trainic și senin în alcătuirea ei, încăperile acestea curate, gospodărește întreținute, fetele acestea îmbrăcate cu gust, odăile împănate cu o mobilă bună și cu toate ale casei dovedesc un anumit bun-simț țărănesc, ce încă n-a dispărut dintre acești oameni, și care le dau, în definitiv, farmecul și pecetea nealterată a unei vieți trăite demn și neprihănit... Vorbim despre îngheț, despre caișii cu florile arse, de vîntul ce nu se mai domolește, încă de azi-noapte, apoi ne luăm ziua bună și plecăm. La o răsucire de drumuri, îi cer îngăduința companioanei mele îndatoritoare și sar băiețește din căruță, avînd intima plăcere de-a colinda un pic satul de unul singur.

ION ARIȘEANU ■

AUTOGRAFUL UNUI ARTIST ÎN MESERIE

Dumitru Rusu are o vorbă:

„Piinea țării n-așteaptă!”

Dacă-l întîlniți pe șoselele țării pe Dumitru Rusu, membru al unei echipe de „service” a întreprinderii „Ceahlău” din Piatra Neamț, e bine să se știe cite ceva despre el. Conduce, ca șofer, de 30 de ani. Cu actuala mașină are aproape 500 000 de kilometri, timp în care aceasta n-a suferit decît o reparație și două segmentări. Pe lîngă meseria de șofer, mai este în același timp lăcătuș specialist și C.T.C.-ist. Străbate țara-n lung și-n lat pentru a repara semănătorile, grapele și aite utilaje produse de constructorii de mașini pietreni. Este foarte căutat tot timpul anului, dar mai cu seamă în campanii. O campanie s-a terminat și o alta îi urmează. Dumitru Rusu este totdeauna pregătit și are o vorbă: „Piinea țării n-așteaptă!”

Șase luni de trudă pentru o clipă de fericire

Era pentru prima oară cînd urma să asist la elaborarea a 3 șarje din oțel special „izvorite” din 3 cupatoare corelate întru realizarea unui colos de 30 de tone. Urmărisem ore în șir pregătirile acestui moment, simțînd tensiunea în creștere, pe măsura apropiării lui. Oamenii și flăcările care ajungeau pînă la mijlocul platoului păreau prinși într-o înclăștare fără ieșire, „care pe care”. Se luau probe și contraprobe ce aduceau cu ele pe lîngă mulțumirea îmbibată în sudoare a oțelurilor și neastîmpărul crescînd al acestora. Sub ei, în marea hală, se adunaseră în jurul complicatei forme — gata să îmbrace „cămașa de zale” — pe lîngă cei din schimbul obișnuit de lucru, și metalurghi, și electricieni, și întreaga suflare tehnică a secției. Se elaborau aici niște șarje de excepție.

Limba unui clopot dă semnalul. Două uriașe căldări — de 12 și 25 tone — iau startul pe verticală, rămînd apoi, ca la comandă, suspendate. Toate privirile sînt ațintite pe platoul oțelurilor. Ei sînt vioara întii a acestui uluitor concert. La un alt gong — deșarjarea: două cupatoare își deschid larg gurile de foc, în cîteva minute pîntecoasa oală înghițînd fluviul de oțel într-un vîrtej de artificii. Apoi, uruitul strident al macaralei care poartă prețioasa încărcătură spre punctul terminus al atîtor emoții: rotorul. A doua oală, minuită cu aceeași precizie, ajunge la destinație. Cei din imediata lor apropiere nu mai au vreme nici să-și steargă frunțile: pun cîrligele, fixează. Cîteva replici scurte, greu de înțeles din pricina zgomotului și în aceeași fracțiune de timp, din cele două căldări își fac drum spre măruntăiele imaginate ale uriașei piese 4 jeturi de foc. Concomitent, se aprind gazele ce se nasc în timpul turnării. O horă de flăcări izbucneste frenetic în jur. Părea că tot universul se concentrase în această cursă de foc, prin timo și peste timp. „Bravo, fîșori! Faină turnare, excelentă turnare” — răzbate peste vocile dezlegate de încordare glasul șefului secției, Gh. Calboreanu.

Citeai bucuria reușitei pe fețele tuturor. Dar, mai ales, cei 5 din echipa de rotori (cei care plămădiseră piesa ce se turnase) au respirat ușurați. Nici un incident neprevăzut (impotriva căruia se luaseră, e drept, toate măsurile) nu le zădărnicea migăloasa lor muncă de 6 luni. Cît îi privește pe oțelari — dintre care, dacă e să amintim cîteva, nu-i putem uita pe inginerul Anton Dumitrașcu (coordonatorul întregii turnări), pe toșitorii șefi Miu Romulus, Mircea Mangra, Horia Peica, pe șeful de atelier Nicolae Chirilă s.a. — dovediseră o dată în plus că știu a munci, că își cunosc temeinic focurile ce purifică, deopotrivă, materia primară și oamenii însiși.

Este timpul să dăm cîteva lămuriri despre evenimentul la care am fost martori oculari: turnarea monobloc a rotorului „Tismana I”, tip „Francisc”, în secția de turnătorie a întreprinderii de construcții mașini Reșița. Cel mai mare rotor de acest tip realizat aici, un uriaș de 30 de tone. O performanță deci, atît pentru echipa care l-a plămădit, cît și pentru oțelari. Se cuvine a aminti că pînă în urmă cu cîteva

ani aceste tipuri de rotoare erau importate, milioane de lei cheltuînd țara pentru procurarea lor — ele constituînd sufletul hidrocentralelor de pe riurile noastre interioare. Mai exact spus, pînă prin '75, cînd un grup de oameni curajoși de aici au luat inițiativa realizării lor la Reșița. „Pentru a o porni la drum — își aminteste inginerul șef al întreprinderii, Pavel Daud — am scos niște muncitori foarte buni din circulație și am făcut o echipă de rotori, o echipă „de elită”. Nu am reușit la prima încercare, mergeam pe bijbițe, tehnologiile nu erau puse la punct, așa încît primul nostru rotor a fost un eșec. E greu să vă descriu în crîncenarea oamenilor, neodihna căutărilor ce au urmat. Cert este că am reușit, dovadă cele 6 „Francisc”-uri ieșite pînă acum de pe porțile întreprinderii noastre.”

Să ne întoarcem la evenimentul zilei, mai bine zis, la eroii care l-au consemnat, cu litere de foc, în cartea oțelului țării. Vă propunem, dintre multele echipe demne de prezentat, una singură — cea de elită, despre care vorbea inginerul șef. O echipă formată din 5 oameni fără de care, poate, nici nu s-ar fi putut vorbi azi despre „Francisc”-urile de Reșița. Primul dintre ei, șeful echipei, George Dobos, coborît în urmă cu 30 de ani dintr-o comună, Santău, de pe lîngă Satu Mare, „să învețe meserie la Reșița”, fusese mai înainte maistru, tot aci, în turnătorie. Dar cînd s-a pus problema să facă ei, reșitenii, un rotor al lor, cum nu se mai făcuse nicăieri în țară pînă atunci, a fost primul care, renunțînd la titulatura de maistru, a răspuns la apel. Apoi și-a ales oamenii din echipă, 4 la număr, după niște criterii ale lui

care s-au dovedit de căpătii. „Mai întii — ne spune — pe lîngă pricepere în meserie am ținut să fie om așezat, înșurat și cu copii. Pe asta, cînd îl chemi la lucru nu stă pe gînduri, rădăcinile lui sînt aici și ocașă, nu se rătăcesc pe te miri unde; în al doilea rînd, să nu fie supăcios, chiar dacă i se face observație, cînd aceasta e de folos general; în al treilea rînd, să aibă în sișge faptul că fiecare își are treaba lui, foarte precisă de făcut, să nu arunce vina de la unul la altul”. Și, parcă simțînd că celor spuse le lipsește ceva, a continuat: „Vedeți dv., piesele astea îi ca oamenii, seamănă între ele dar fiecare e alta. Așadar, la fiecare se adaugă sau se elimină cite ceva. Or, dacă nu le faci cu răspundere, cu precizie, dacă nu torni și ceva dragoste peste ele, poți greși. Pentru că, să știți de la mine, piesa nu iartă! Ce-ai trudit din greu 6 luni — atîta tragem noi la un rotor mai complex — s-ar putea duce de ripă într-o clipă. Și asta o știu nu numai eu, ci și ceilalți băieți din echipă — Iosif Varga, Gheorghe Rață, Dumitru Doxan și Alexandru Holesch”. Nici nu-ți vine a crede, urmărindu-i, cu cită tandrețe modelează fiecare pîrticică a rotorului. Mîile de amănunte căpătă-în ochii lor proporții uriașe, rețușindu-le o dată, de 10 ori, de o sută de ori pînă dispăre orice urmă de por și pînă cînd precizia, probă de căpătii, învinge piedicile. Și abia după ce i-au dat viață „felie cu felie”, după ce le asamblează, urmînd o complicată formulă sculpturală (și cite „surprize” nu se ivesc pe acest traseu), după ce i-au făcut o ultimă țoaleță vine momentul marii emoții — la care am asistat și noi — turnarea, de reușită căreia depinde reușita rotorului însuși.

Acum, cînd au mai „bătut” o performanță, se pregătesc de o alta: un rotor pentru Riul Mare — Retezat, „recordul recordurilor”, ce urmează a fi împlinit nu peste mult timp, pe același drum al oțelului reșitean.

GEORGETA BLANARU ■

Minunatii oameni simpli

Folclorul românesc nu moare nici la etajul patru

Cu douăzeci de ani în urmă, instructorul Ion Giurgiu stringea în jurul său cîteva tineri de prin satele din jurul Turzii, îndrăgostiți de jocul românesc. Atunci a luat naștere nucleul actualului ansamblu de cîntece și dansuri „Târîna” al întreprinderii de sticlă din Turda. Astăzi sînt treizeci și cinci de inși, sînt laureați ai Festivalului național „Cîntarea României”, au dat peste 100 de spectacole în țară și 17 în străinătate; au obținut Cupa de argint la Zăcopane, medalia de aur în Turcia și tot de aur în Libia. Alte recorduri: toți sînt sticlari excelenți, mulți au ajuns la o asemenea măiestrie și finețe de prelucrare a materialului cald încît știu să tate rubinul — o sticlă suprapusă, din mai multe culori. Deci toți sînt sticlari. 14, din cei 35, formează cele 7 familii de dansatori; majoritatea stau la bloc, instructorul Ion Giurgiu chiar la etajul patru. Are în jur de 40 de ani și ani în șir a jucat în echipă împreună cu cei patru copii ai săi, fapt care l-a făcut pe Emil Soporan să recunoască sincer că folclorul românesc nu moare nici în oraș la etajul patru. Viitorul record al formației va fi prezentarea căluzului oiteneș (un dans foarte greu și frumos) fără muzică, de la început pînă la sfîrșit bazîndu-se doar pe virtuozitate și tehnică.

ELENA GHERA ■

„Soluția există: aceea pe care o aplică orice firmă de comerț exterior”

— Tovarășe director general, care este numele, Triță sau Făniță?

— Făniță. Când mi-a spus și Triță cred că taică-meu era foarte vesel. Și azi îl pomenesc în gând, la vreo discuție cu un partener străin, observându-l pe om cum se chinuiește: Trița, Trița etc. În comuna natală, pe oameni îi chema de obicei Triță. În curte eram trei Triță și o Trita. Când mă striga mama, răspundeam toți patru.

— Tovarășe Triță Făniță, revista „Flacăra” a publicat în urmă cu douăzeci de ani un reportaj despre Bărăgan. Mai exact, despre G.A.S. Dragalina. Într-una din fotografiile, dumneavoastră, directorul gospodăriei, vă sprijineți temeinic pe o piatră kilometrică, pe care scria „DN-21, 111 km”, și priveați timpul. Nu vă întreb la ce vă gindeați, dar, după câte știu, gospodăria agricolă pomenită a fost prima unitate agricolă din țară care a primit distincția Ordinul Muncii.

— Exact. În același timp. Întreprinderea „Grivița roșie” primea aceeași distincție, prima acordată unei unități industriale.

— Ce a însemnat Dragalina, de fapt Bărăganul, pentru biografia dumneavoastră?

— Vreau să spun mai întâi că prima mea dragoste a fost gostatul. Nu sună tocmai bine, dar așa stau lucrurile. Am lucrat la mine, în Oltenia, încă de la înființarea gostatului în comuna Iancu Jianu. Am luat-o de la început și am trecut prin toate: brigadier, șef de secție, inginer șef și așa mai departe.

— Apoi, ați fost transferat la Dragalina. Ce-ați găsit aici?

— Directorul, inginerul șef și șefii de secție, arestați; pe 2.000 de hectare, în noiembrie, bumbacul era nestrâns iar terenul agricol număra vreo 3.000 de hectare cu totul.

— Cum se muncea?

— Firește, prost. Era un fel de dezorganizare organizată. Eram în 1953. Pe lângă mult entuziasm și bună-credință, întilneai și nepricepere și neglijență. Bărăganul era fărâmițat de conacuri, de tot felul de gospodării, mai mari sau mai mici, de haturi. Deci primul lucru pe care l-am făcut a fost să stau de vorbă cu oamenii, în special cu tractoriștii. Oamenii sînt totuși. Cine zice că ei sînt de vină, că este colectivul slab, acela e un nepuțincios, nu poate să-i conducă pe alții. Secretul unor producții mari în agricultură constă în disciplina oamenilor, în executarea la vreme a lucrărilor agricole. Unii nu înțeleg nici acum, după atîta vreme, treaba aceasta.

— Timpul nu contează?

— Ba da. Dar dacă vrei să-ți stringi roadele pentru care ai muncit un an întreg, din zori și pînă în noapte, recoltezi porumbul și cînd plouă, cu sacul în cap. Noi, la Dragalina, nu lăsam pe cîmp nici un bob de porumb. Nu făceam sedință ca să culegem recolta, ci chiar o culegeam. Este sfatul pe care îl dă, toamnă de toamnă, secretarul general al partidului, să nu se piardă recolta. Dacă ai mașini, dacă ai de toate, utilajele nu trebuie să stea. Aici e secretul. Restul e poezie.

— Care era argumentul cu care v-ați impus?

— Munca și organizarea. Eram pe cîmp cu noaptea în cap și nu-i lăsam pe tractoriștii din mină. Cînd vedeam toate tractoarele pe cîmp, aveam o noapte bună. Am dat culturilor peste 8.000 de hectare teren agricol. Reușisem să atingem 3.000 de kilograme grâu la hectar, 4.500 de kilograme de porumb și 1.000 de lei beneficiu pe hectar. Din 1955 și pînă în 1960 unitatea a fost fruntașă pe țară și prima unitate etalon a agriculturii noastre.

— Cum vă împăcați cu viața de birou, dumneavoastră, om al cîmpului?

— Am și momente cînd nu mă împac. Și plec la cîmp. Cum am făcut ieri. M-am dus acasă, m-am schimbat și am plecat la Fundulea să văd cîmpul. Pînă seara la nouă. Am văzut grîul, floarea-soarelui, am vorbit cu oamenii. Mă cunosc mulți. E un an agricol foarte bun. Recolta se anuță peste medie. De lucrul acesta depinde și activitatea „Agroexportului”.

— Întreprinderea pe care o conduceți a primit de curînd înaltul titlu de Erou al Muncii Socialiste. Tot în această primăvară, „Agroexportul” a primit și Trofeul internațional pentru export, de asemenea, pentru activitatea din 1978. Aș zice că succesele vă

● Triță Făniță; născut la 19 februarie 1929 în comuna Voineasa, județul Vilcea; studii: Institutul agronomic „Nicolae Bălcescu”, secția agricultură; titluri științifice: doctor în științe agricole, susținînd lucrarea „Irigația fertilizantă la cultura porumbului, în 1976”; funcția: director general al întreprinderii de comerț exterior „Agroexport”, distinsă recent cu titlul de Erou al Muncii Socialiste pentru activitatea anului 1978; distincții personale: 11 ordine — de 4 ori Ordinul Muncii, de 2 ori Steaua Republicii Socialiste România.

urmărește chiar și aici, în biroul dumneavoastră de director general. De fapt, ce înseamnă „Agroexport”?

— Este una dintre cele mai vechi întreprinderi de comerț exterior din țară, anul acesta împlineste 30 de ani de existență, care se ocupă cu exportul și importul de cereale, plante tehnice, leguminoase etc. Se strînge grîul în august și imediat, în funcție de recoltă, se ia decizia privind volumul de export.

— Deși împlineste trei decenii de activitate, „Agroexportul” a obținut cele mai bune rezultate de vreo cinci ani încoace: de trei ori Ordinul Muncii clasa I și titlul de care am amintit. Patru distincții în patru ani consecutivi. Care a fost primul lucru pe care l-ați întreprins după ce ați fost numit director general, în 1973?

— Am ținut mai întâi să lucrez cu aceiași oameni. Să nu-i schimb. Era o fluctuație destul de mare din cauză că retribuția le era diminuată de penalizări.

— Ce nu mergea în activitatea întreprinderii?

— V-am spus că volumul de activitate din punct de vedere al exportului depinde de nivelul producției agricole. Deci, în principiu, activitatea noastră are un caracter sezonier. Ei bine, oamenii așteptau campaniile de recoltare, între ele activitatea fiind inexistentă.

— Și azi?

— Azi, munca se desfășoară fără întreruperi. V-am spus ce părere am despre un colectiv de oameni. Depinde de organizarea muncii lui. Aveam totodată nevoie de soluții pentru o activitate continuă. Pentru că orice firmă de comerț exterior trebuie organizată pe temeuri eficiente. Aici trebuie să faci comerț și trebuie să te organizezi în mod adecvat. Am subliniat imperativul trebuie pentru că negotul de dragul negotului nu interesează pe nimeni.

— Și care a fost soluția?

— Aceea pe care o aplică orice firmă de comerț exterior din lume: în afara operațiunilor de export privind produsele românești sau ale importurilor pentru necesitățile noastre, ne-am organizat corespunzător pentru a efectua operațiuni comerciale pe piața externă.

— Cum a fost începutul?

— Cu operațiuni mici, fără risc. La

ora actuală însă, avem programul de lucru al unei firme internaționale.

— Ia ce vă referiți?

— La faptul că lucrăm exact ca o astfel de firmă. Activitatea pe piața mondială se desfășoară în principal după-amiază, cînd lucrează și bursele de cereale. Astfel că lucrăm și noi tot după-amiază. Avem un colectiv de negociatori care vin după-amiază și stau cit trebuie. Ei n-au ce să caute dimineața la birou. La un negociator mă interesează eficiența pe care o are în timpul unor tranzacții și nu conștient.

— Cum te poți afirma pe piața mondială ca firmă de comerț exterior?

— Mai întâi ai nevoie de un sistem informațional foarte bine pus la punct. Piața internațională a cerealelor se caracterizează printr-o rapiditate umitoare a circulației vestilor. Și ele influențează prețul pieței. În aceste condiții, desfășurăm o neîntreruptă activitate de studiere a fenomenelor conjuncturale pentru a cunoaște în orice moment prețurile de bursă și de tranzacție, mersul și nivelul recoltelor în principalele țări producătoare și consumatoare, raportul dintre cerere și ofertă pe plan mondial și orice alte date care influențează direct sau indirect piața. Asta n-o facem numai noi, ci toate firmele din lume. În țară însă sîntem singura întreprindere de comerț exterior care cerem și primim buletinul de știri economice Reuter. Apoi, principalele firme cu care lucrăm ne trimit zilnic rapoarte de piață. În felul acesta, firma românească a devenit un serios partener de schimb de opinii în acest domeniu de care țin seama toate firmele importante din lume.

— Cum s-ar defini deci „Agroexportul” astăzi?

— Cred că ne-am detașat de alte firme de comerț exterior din țară prin dorința și îndrăzneala de a ne transforma ideile în fapte. Mă explic. Operațiunile de comerț exterior fără marfă proprie erau cunoscute, dar în ultimii ani și-au găsit finalitate pe scară mare. Și aceasta pentru că am înțeles la timp că singura cale de a ajunge la o rapidă eficiență economică este efortul propriu. Este neeconomic să aștepti să ai marfă proprie și să lucrezi sezonier. Nici o țară dezvoltată din lume nu-și permite așa ceva. În felul acesta, cred că apare limpede că beneficiile noastre, succesele sînt rezultatul inteligenței antrenate zilnic, al prudenței experimentate, al propriului sistem informațional, mai simplu, al profesionalismului.

— Colectivul cu care lucrați este același pe care l-ați găsit, eficiența muncii lui este însă alta. Distincțiile de care am amintit vorbesc despre munca oamenilor de la „Agroexport”. Prin ce se distinge această muncă acum?

— Prin calitate. Lucrătorii noștri sînt foarte bine pregătiți profesional. Profesionalismul este totul în munca de comerț exterior. Și organizarea. A ști să faci comerț înseamnă să ai și talent, și o bună pregătire. Vorbeam mai devreme de disciplină. De disciplina oamenilor care muncesc pămîntul, de lucrul lor la ogor, în cultură, ziua și noaptea cînd sînt în campanii. De aceeași disciplină se poate vorbi și în cazul nostru. De disciplina în execuția operațiunilor. Avem organizată la Constanța o agenție care lucrează în ture. Dacă un vas termină operația la ora unu noaptea, tot atunci i se întocmesc și actele.

— Tovarășe Triță Făniță, ce semnificație are acordarea titlului de Erou al Muncii Socialiste întreprinderii pe care o conduceți, prima întreprindere de comerț exterior din țară care se bucură de primirea înaltei distincții?

— Este vorba de recunoașterea meritelor colectivului nostru în privința creșterii eficienței economice a activității de comerț exterior din țara noastră. Titlul atestă marea prețuire de care munca noastră se bucură din partea conducerii partidului și a statului, din partea secretarului general al partidului. Dealtfel, efectuarea operațiunilor de comerț exterior fără marfă proprie este urmarea directă a indicațiilor conducerii superioare de partid, ale tovarășului Nicolae Ceaușescu personal. Acest titlu reprezintă, dacă vreți, o apreciere a îndrăzneții și curajului nostru de a găsi și aplica soluții noi, mai rentabile, în domeniul comerțului exterior.

RĂZVAN BĂRBULESCU ■

Cuget, deci există

Clișeu și idee

Niciodată n-am putut ride, nici măcar în forul meu interior, de ideot, de vecinul meu cu idei fixe și fixat în expresii. Îl privesc cu jenă dar și cu o teamă fără margini. Pentru unii este comic; pentru mine este un fenomen al naturii. Harpagon rostea convins replica repetată automat: *Fără doiă! Zaharia Trahanache rezolvă complicațiile lumii prin repetiția lui Aveți puțintică răbdare!*, alte personaje caragialice cu cite un *C-eș copil?* sau *Ceva regal!* Și nu pot face deosebirea dintre ei și Caton Cenzorul, care-și încheia fiecare discurs cu *Ceterum censeo Carthaginem esse delendam*.

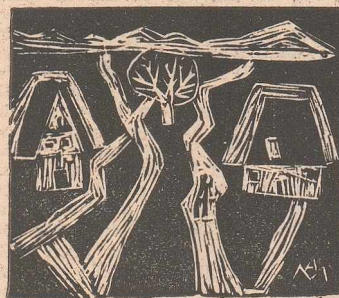
Ideotul simte nevoia locului comun în comunicare sau transformă realitatea într-un loc comun pe care-l impune vecinului drept realitate. Ideotul are puține sentimente, dar cel puțin o idee fixă. Ideotul nu-și poate imagina că mai există alte idei în afara celor personale decât ca antinomii nocive pentru ideile sale fixe: mai mult, el se teme că propria sa idee poate fi rostită altfel decât o face el, prin alte mijloace, pentru că se teme că ideea sa ar deveni astfel alteceva, eventual contrariul ei.

Pentru că are idei fixe, ideotul prezintă o anumită coerență și concentrare a puterii de convingere: el devine cel mai natural generator de clișee. Rostul clișeeilor este acela de a dovedi prin uzaj că ele există, adică sînt realități. Un clișeu sustine, evident, o idee: excelența folosirii clișeeilor constă, la consumatorii de clișee, tocmai în valoarea lor mnemotehnică. Omul nu uită clișeul și sacrifică ideea. Un avantaj al clișeului îl constituie monotonia: adică stabilitatea și fermitatea celui care-l folosește. Un clișeu poate fi rostit o zi, un an, o sută, o mie. El asigură posibilitatea de a-l asculta pe ideot fără să fii atent, pentru că știi ce va spune. Clișeul și negația lui, sau sinteza lor, activează în comunicare, elimină complicațiile și contradicțiile. În orice caz este sigur că ideotul generator de clișee are o personalitate puternică, în timp ce consumatorul de clișee o împrumută pe aceea a clișeului, fiind, cum s-ar spune, la modă, în temă, în actualitate. Dacă nu are personalitate, el nu definește în schimb nici o responsabilitate.

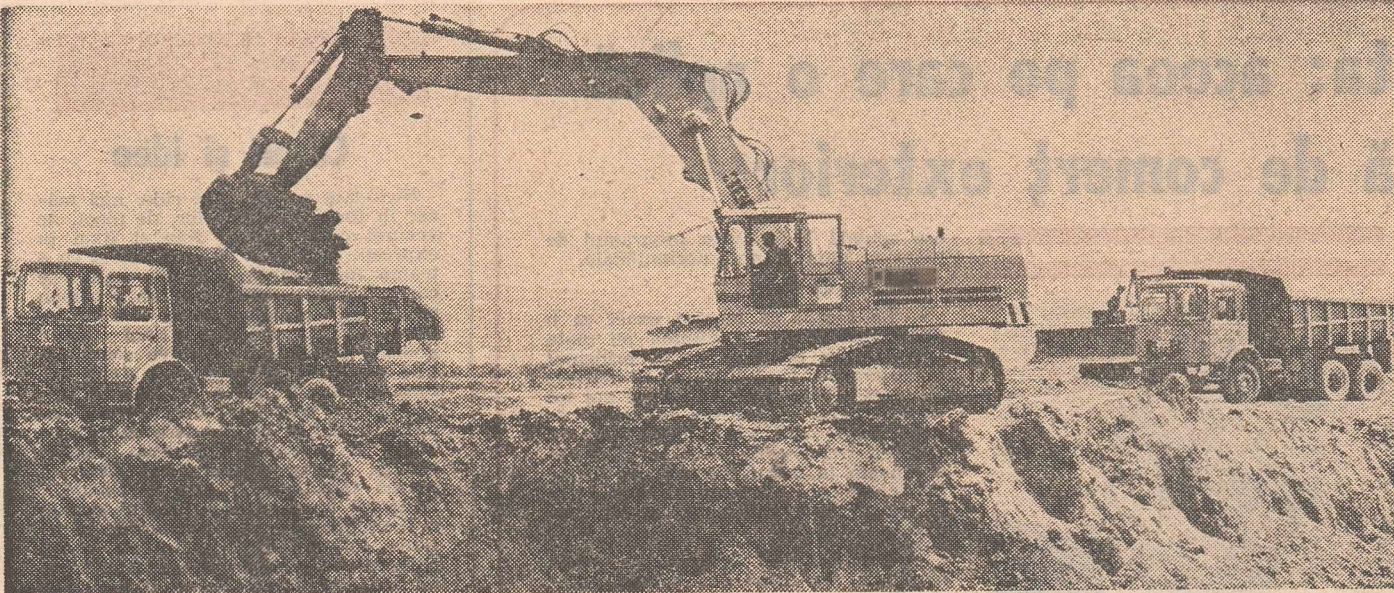
Există, în sfîrșit, și posibilitatea supremă de existență eficientă a ideotului, anume într-o lume după chipul și asemănarea sa. O lume în care un ideot conștient și-a construit un sistem de clișee care nu mai ignoră dialectica: în care același ideot poate folosi clișeul și negația lui, sau sinteza lor. Într-o astfel de lume, ideotul tradițional s-ar manifesta limitat, sau într-un anume compartiment al realității, în noul caz, ideotenia cuprinde totul — de la clișeul alimentar la cel muzical. Paradoxul e absolut: realitatea apare variată, absolut variată, dar numai prin varietatea absolută a clișeeilor indefinibile aglomerate. Situația tradițională era aceea a unui ideot care distrugea sentimentul și individualitatea trăirii prin unitatea invariantă a formulării, refuzînd chiar varietatea trăirii unei singure idei; noul ideot dovedește că se poate și invers, trăind excelent din punct de vedere afectiv, printr-o varietate de clișee. În prima situație clișeul era unic, dar repetabil, și tocmai de aceea clișeul, prin opoziție față de o infinitate de realități irepetabile; în situația nouă, pentru că *presque tout est imitation*, cum observa chiar și Voltaire, o infinitate de clișee constituie nouitatea și actualitatea unui mod de trai puternic individualizat și repetabil. Noul ideot prezintă deci simplitatea și sinceritatea primului om coborît din maimuță, a maimuței, a primului scaun și a primei furculițe cunoscute. Nu mai încapă nici o îndoială că atît raiul cît și iadul au drept pavaj verbul acestui tip de ideot.

Cum individul este profund antipatic, i-am interzis nevastă-mi să mai stea vreodată la coadă pentru a cum-pără carne de la el.

MARIAN POPA ■

„Străzile” — Mureșan Adela, clasa a III-a, Lupeni

Muntele din cîmpie

(Urmare din pagina 1)

tea faptelor lor, și ostașii patriei. Și lor, la solemna inaugurare a Transfăgărășanului, li s-au adresat patrioticele cuvinte de mulțumire, de prețuire.

Îi știm, prin ani, de veghe cuceririlor revoluționare ale patriei. Perfectionându-și pregătirea de luptă și politică la această mare școală civică — armata poporului. Ne-am obișnuit totodată să aflăm sub tunica ostășească și o altă identitate a ostașului român de azi — aceea de constructor.

Iată, în aceste zile de vară, angajați într-o întrecere cu sinele și cu timpul — asemeni constructorilor și tinerilor brigadieri, mobilizați de organizația revoluționară a tineretului, pe șantiere ale muncii patriotice — ostașii țării își aduc argumentul dragostei lor pentru glie prin citorirea unei noi și impunătoare lucrări. Un alt vis de demult al oamenilor acestei părți de lume: de a uni mai repede Dunărea cu Marea.

I-am întâlnit de-a lungul a zeci de kilometri ai Canalului Dunăre — Marea Neagră care traversează acum, într-un ritm impresionant, drumul de la proiect la împlinire. Pe lungi porțiuni, lucrările sînt încheiate și oglinda apei dă seama de imaginea viitoare a acestui drum fără pulbere.

Este greu de cuprins în cuvinte efortul de gândire, de dăruire firească, precum și marea concentrare de mijloace tehnice, menite să unească, să dea viață unei veritabile capodopere a muncii. Ar fi cu neputință.

I-am cunoscut sub arșița soarelui, în bătaia vinturilor dobrogene, pe tinerii ostași sau pe experimentații lor ofițeri, acționînd cu fermitate, cu energie, cu dragoste de muncă pentru a apropia centimetru cu centimetru, metru cu metru, momentul final al marii construcții. I-am privit desfășurîndu-și forțele, ca pe un mare front de luptă, cu știință, cu ingeniozitate, cu luciditate ce te ajută să nu irosești nici clipele, nici mașinile, nici entuziasmul oamenilor.

Un ochi grăbit ar putea să nu înțeleagă mare lucru din acest du-te vino al uriașelor autobasculante, al macaralelor, al excavatoarelor, al utilajelor ce par, în încremenirea lor, privite în amurgul serii, niște munte din cîmpie va rămîne un munte invizibil. Privirile se vor întîlni cu o altă imagine. Aceea a unei tulpine de apă, visînd frumos de-a lungul Dobrogei, trimițîndu-și ramurile, prin canalele de irigație, pentru a se împodobi cu ofrandele rodniciei; a unei tulpine aureolate de razele soarelui și străbătute, ca într-un vis frumos, de remorhere, grăbind întîlnirea Dunării cu marea. Și dacă nu vom fi grăbiți, și dacă vom mai avea vreme să cercetăm biografia acestei lucrări, atunci ne vom aminti că, să spunem, la Dorobanțu, la km 32, șeful punctului de lucru se numea Nicolae Mustoiu și era, în vremea aceea, locotenent colonel, că ne-a spus într-o zi, pe cînd lucrarea începea să ia forma definitivă, vorbindu-ne de cei cu care împărtășește bucuriile dar și greutățile muncii: „Copiii cu care lucrăm au 20—21 ani. Trebuie să ai grijă de ei ca să-i trimiți acasă cum au venit, oameni întregi. Pînă și fierul, cit este de fier, are o vîrstă și se mai dă bătut. Dar omul!? Și totuși, omul nu trebuie să se dea bătut”.

— Dacă ați avea vreme să scrieți despre ceea ce se întîmplă aici, cu ce ați începe? am întrebat.

— Aș scrie despre sensul luptei noastre, despre munca oamenilor. Pentru cel ce a călătorit cu 20 de ani în urmă pe Valea Carasu — pe unde trece o parte a lucrării noastre — îl durea sufletul că pămîntul nu este folosit, că aici nu creștea nimic. Acum, pe cei 50 km ai acestei văi, călătorește viața. Dar cînd lucrarea noastră va fi gata, călătoria vieții va fi mult mai liberă. Ea va schimba natura.

Și aș mai scrie despre schimbarea omului în lupta cu natura. Fie că acest om poartă numele locotenentului Ludovic Nemes, sergentilor majori Gheorghe Arbănaș, Neculai Nifrosă, Gheorghe Constantinescu; fie că ostașii au venit din Moldova, Transilvania sau Oltenia.

nele de ore de efort, se vor păstra, cu modestie, amintirile sacrificiilor, scenele de eroism firesc, semnate de muncitorul, țărănul, studentul, tinărul locotenent sau încercatul colonel, care și-au sudat o parte din viață aici, în inima lucrării, cu mindria de a ști că au făcut-o în numele frumuseții acestei patrii și a viitorului ei. Poate comparația ar putea fi aceea a unui munte din cîmpie. Un munte nevăzut. Să ne imaginăm o clipă cei 64 km cit va avea Canalul Dunăre—Marea Neagră, cu cei 120 m lățime ai săi. Și să calculăm — nu cu pretenția de a afla cifra exactă — marea, indescriptibilul efort ca din această fișie de pămînt să se smulgă, metru cu metru, pînă la adîncimea de 8, 10, 12 metri piatra, pămîntul, să se creede viitoarea albă a noului fluviu. Dacă s-ar putea așa laolaltă tot pămîntul

dislocat ne-am afla în fața unui munte uriaș, al cărui vîrf, poate cu mai multă îndreptățire decît ceea ce geografia noastră a moștenit, l-am numi OMUL. Dar acest munte din cîmpie va rămîne un munte invizibil. Privirile se vor întîlni cu o altă imagine. Aceea a unei tulpine de apă, visînd frumos de-a lungul Dobrogei, trimițîndu-și ramurile, prin canalele de irigație, pentru a se împodobi cu ofrandele rodniciei; a unei tulpine aureolate de razele soarelui și străbătute, ca într-un vis frumos, de remorhere, grăbind întîlnirea Dunării cu marea. Și dacă nu vom fi grăbiți, și dacă vom mai avea vreme să cercetăm biografia acestei lucrări, atunci ne vom aminti că, să spunem, la Dorobanțu, la km 32, șeful punctului de lucru se numea Nicolae Mustoiu și era, în vremea aceea, locotenent colonel, că ne-a spus într-o zi, pe cînd lucrarea începea să ia forma definitivă, vorbindu-ne de cei cu care împărtășește bucuriile dar și greutățile muncii: „Copiii cu care lucrăm au 20—21 ani. Trebuie să ai grijă de ei ca să-i trimiți acasă cum au venit, oameni întregi. Pînă și fierul, cit este de fier, are o vîrstă și se mai dă bătut. Dar omul!? Și totuși, omul nu trebuie să se dea bătut”.

— Dacă ați avea vreme să scrieți despre ceea ce se întîmplă aici, cu ce ați începe? am întrebat.

— Aș scrie despre sensul luptei noastre, despre munca oamenilor. Pentru cel ce a călătorit cu 20 de ani în urmă pe Valea Carasu — pe unde trece o parte a lucrării noastre — îl durea sufletul că pămîntul nu este folosit, că aici nu creștea nimic. Acum, pe cei 50 km ai acestei văi, călătorește viața. Dar cînd lucrarea noastră va fi gata, călătoria vieții va fi mult mai liberă. Ea va schimba natura.

Și aș mai scrie despre schimbarea omului în lupta cu natura. Fie că acest om poartă numele locotenentului Ludovic Nemes, sergentilor majori Gheorghe Arbănaș, Neculai Nifrosă, Gheorghe Constantinescu; fie că ostașii au venit din Moldova, Transilvania sau Oltenia.

Aș mai scrie că i-a uni pe toți dorința omenească de a fi la înălțimea acestei mari lucrări.

În același fel ne-au vorbit și maiorul Vasile Nour, și locotenentul Cornel Mușatescu, și maiorul Vasile Popescu, topograf, și soldații Dumitru Ursulescu, din Lugoj, Vasile Talpagon din Domnești-Argeș sau sergentul major Ion Costescu din Aninoasa-Gorj, deținătorul fanionului transmisibil al celui mai bun șofer din batalionul său.

Firește, pentru specialiștii în lucrări hidrotehnice, experiența acestei construcții va duce la îmbogățirea manualelor de pînă acum cu veritabile inovații. Firește, pentru constructorii de mașini, experiența acestei mărețe lucrări va duce la noi perfecționări ale utilajelor. Firește, pentru specialiștii în agricultură, experiența aceasta va însemna scrierea de ample pagini despre rodnicia pămîntului ce părea, pînă nu demult, ostil omului.

Dar pentru toți laolaltă experiența realizării acestei impresionante lucrări (să nu uităm că au trebuit să se folosească chiar și 100 m³ de piatră pentru 1 metru de canal!) va însemna un mare examen al omeniei, o mare izbîndă a omului. În-fățișîndu-ne cu limpezime și mindrie justificată drumul spre cucerirea metru cu metru a noii lucrări, ne spunea locotenent-colonelul Gheorghe Popescu: „Marele dușman al nostru este ploaia. Cînd încep ploile, ne mîنینcă cîinii, că nu putem intra cu mașinile în frontul de lucru. De sus ne amenință ploile, de dedesubt apele freatice cărora pompele nu le mai fac față. Strigăm după soare să vină și el întîrzie. Și totuși noi sîntem mai puternici”.

Așa este!

Ne-au dovedit-o kilometrii întregi pe care s-a așternut deja panglica apei. Ne-au dovedit-o impresionante scene de muncă înlînite pretutîndeni la Satu Nou, Medgidia, Cernavodă, Basarabi.

Ne-a dovedit-o hotărîrea tuturor ostașilor de a fi la înălțimea misiunii incredintate de comandantul suprem.

Undeva, la km 19, un panou cuprîndea o chemare. Simplă, dar care, așa cum ne declara unul dintre ostași, este purtată de toți în conștiință. Desigur, această chemare nu are nimic patetic în ea. Este mult prea simplă, exactă, concisă. Asemeni oamenilor cărora le este adresată: „Ostași, dați dovadă de bărbăție, faceți totul pentru îndeplinirea și depășirea normelor zilnice”.

Să nu uităm că în norma zilnică se cuprînd, nu o dată, 100 metri cubi de piatră pentru 1 metru din această lucrare, să nu pierdem din vedere nici o clipă lupta cu apele freatice, lupta cu oboseala mașinilor! Și cite altele.

Dar mai presus de toate acestea rămîn sensul, chemarea, îndemnul de a se da dovadă de bărbăție.

Și s-a dat!
Și se dă!

Sensul libertății

(Urmare din pagina 1)

participă, alături de celelalte țări socialiste, alături de forțele progresiste, la lupta pentru mai bine a întregii omeniri.

Independența nu e singura măsură a libertății unui popor și a unei țări, dar e una dintre măsuri, cea mai importantă, de fapt, cea fără de care nu sînt posibile schimbările și desfercările cu caracter social, cea care indică în ultimă analiză culoarea politică a unor structuri sociale, sensul exact al unor evoluții.

Libertatea, la rîndul ei, nu este o noțiune abstractă și fixistă, nu e un bun pe care țî-l pune cineva în brațe, urmînd ca după aceea tu, om sau popor, ce vei fi, să te înfrunți la nesfîrșit din acest dar cerec, cum te-ai înfrunța dintr-o roată mare, de cașcaval.

Libertatea, ca și devenirea, cere un efort continuu, cere muncă, cere luptă, cere stăruință, cere răbdare, cere încredere în ziua de miine a poporului — care nu poate fi desfăcută de ziua

Opinii despre uniforma școlarului

Din capul locului trebuie spus: uniforma este o îmbrăcăminte-tip, confecționată din aceeași stofă și cu aceeași croială. Actuala uniformă a elevilor este cea aprobată în 1964, dar între timp a suportat unele modificări și în ultimii patru ani cerința unor asemenea modificări a fost din ce în ce mai presantă. Iată cîteva opinii care demonstrează că nici în privința asta lucrurile nu pot încetîni într-un punct și că este necesară o nouă reglementare.

„Uniformele din tergal se scîmbează. Au apărut cele din semitergal care sînt mai ieftine și nu se scîmbează. Fiind mai noi au o linie mai elegantă. Pantaloni sînt mai evazați, iar sacourile mai cambrate. Dezavantajul este că sînt mai călduroase. Totuși comerțul e plin de uniforme vechi, cu haine largi și fără pense. Băieții de la 15 ani în sus sînt, majoritatea, înalți și subțiri și parcă înoată în uniforme, iar sarafanele pentru eleve sînt ca niște saci”. (Adriana Bălan, vînzătoare la raionul confecții pentru copii, magazinul „București”.)

„Ne place să purtăm uniformă, doar că am dori-o mai modernă și ne-am dori una pentru iarnă și alta pentru vară. Școala se termină la 15 iulie! Ni se pare important ca fiecare școală de specialitate să-și aibă matricola sa proprie, care să fie cit mai expresivă”. (Stela Liana, Serp Victoria și Ozon Georgeta, eleve clasa a IX-a C, Liceul sanitar.)

„Pentru marile licee, pentru școlile de mare tradiție, e bine venit un mic semn de distincție. Examenale de admitere sînt dificile. Se face o selecție strînsă. Chiar liceele industriale vor ajunge în situația aceasta, astfel că acest semn distinctiv pentru elevi ar fi un fel de recompensă și un stimulent. Uniformele trebuie să fie utile dar și frumoase. Copiii le poartă în perioada în care gustul pentru frumos e în curs de formare”. (Cornelia Greculescu, profesoară de fizico-chimie, Liceul nr. 1.)

Clasele 1—4 au uniformele cele mai reușite. Sînt frumos colorate, se întrec în ușor, fetițele arată ca niște flori. Începînd din clasa a II-a își spală singure șortulețele și fundițele. Băieții au posibilitatea ca vara să poarte pantaloni scurți; ar trebui și pentru fete mai multă fantezie. (Eugenia Lupu, învățătoare, Școala generală Vasile Alecsandri.)

ELENA GHERA ■

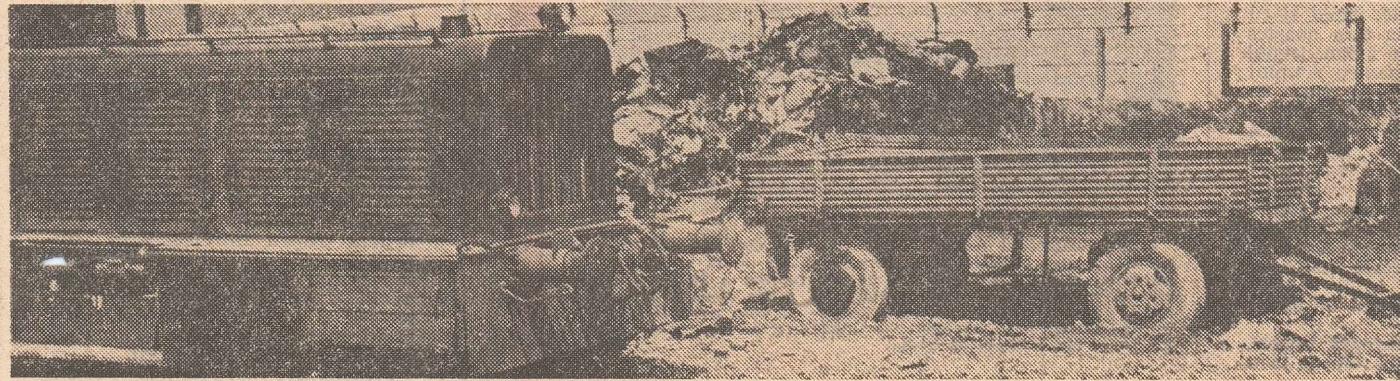
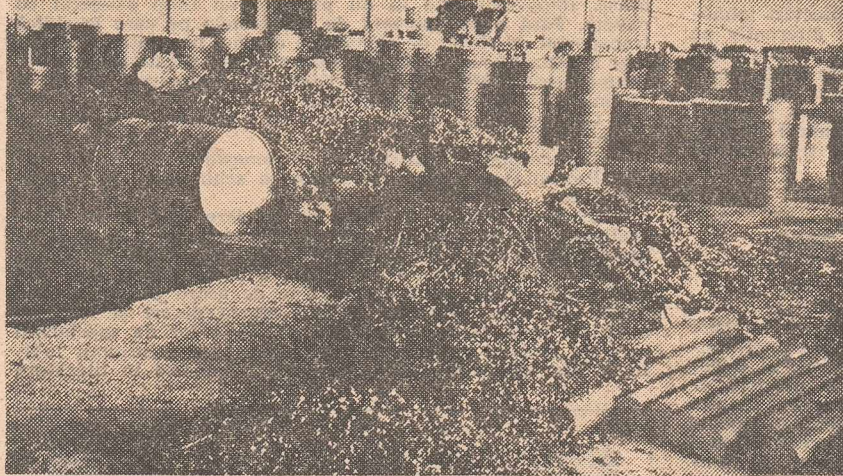
de miine a omenirii — cere devotament și loialitate față de spiritul primenitor al revoluției — iar spiritul acesta nu poate fi despărțit de luciditate, de gîndirea creatoare a fiecărui om, a fiecărui popor.

Vom vedea, dacă vom aborda problema din acest unghi, că noi eram mai liberi în 1955, față de cum eram în 1945, iar după aceea, în 1965, eram mai liberi decît în 1955, creșterile acestea neputînd fi desfăcute de izbînzile pe care le-am obținut în edificarea unei orînduirii noi, socialiste, de clarificările și regăsirile pe care le-am trăit cu toții, țară și popor, fiindcă niciodată nu am fost angrenați atît de adînc și de hotărîtor în actul deciziei, în înfăptuirea ei.

Sensul libertății noastre este constructiv și suitor, treptele evocate de mine cerînd alte și alte trepte, într-o creștere care se confundă cu destinul poporului român, în urma căruia se însușuie secole de luptă, în fața căruia se deschid, triumfale, arcurile curcubeice ale izbînzii, „viitorul de aur” al țării neputînd să fie decît un viitor comunist.

Fotoanchetă despre spiritul gospodăresc

Grija pentru plan începe cu ordinea din depozite!

Am fost la Filiași și am fotografiat în curtea întreprinderii de transformatoare mici din localitate. Despre ce-am găsit acolo grăiesc cu suficientă forță de convingere fotografiile alăturate, mai bine decât ar putea-o face cuvintele. Conducerea unității ne-a oferit multe scuze, care

pălesc, desigur, față-n față cu realitatea, adică cu munții de fier vechi și dezordinea existentă în depozite. Privind adevărurile din fotografii, nu s-ar zice că nu mai este nimic de făcut, ba chiar foarte multe! Planuri de măsuri există, și nu puține.

ION PREDOȘANU ■

Da și nu

De câțiva ani, la casa cu nr. 16 de pe Aleea C.F.R. din Timișoara, se adună, zi de zi, cetățeni al căror flux depășește cu mult cifra unor vizite obișnuite de rude, prieteni, cunoscuți. Locuiește acolo Valentin Haneș, tehnician sanitar la Centrul de sănătate și igienă publică din Timișoara, om la 52 de ani, cărunt, dar sănătos și solid ca un munte împădurit, deși, aflu, nopțile sale se scurtează progresiv din pricina celor care-i trec întruna pragul.

Ce vor, așadar, acei tineri sau bătrâni sosiți din Constanța sau Oradea, din Reșița sau Brad? Vor, simplu și concret, să-și redobândească sănătatea, unii iremediabil năpăstuiți de boli grave, alții cu afecțiuni pe cit de banale, pe atât de supărătoare. Și, în casa cu nr. 16, se zice că se întâmplă miracole, Valentin Haneș vindicând cam tot ceea ce a inventat cel dintâi inamic public, boala; absolut circumspect, nu înșiră bolile pe care se afirmă că le-ar trata Valentin Haneș, ci, la îndemnul unui tânăr și entuziast medic timișorean, mă

rezum la consemnarea că ar fi vorba de ulcer, colecistită, reumatism, boli dermatologice, cardiace, boli ale vaselor, până într-acolo unde bat speranțele veacului.

Trei zile la rând, șocat, firește, de cele văzute, auzite și citite, m-am tot invirtit

tea și de natura lor, ceea ce, cum ziceam, îndeamnă fie la prudență în expunerea problemei, fie la curajul înfruntării scepticilor. Așa încât, cu riscul de a fi infirmat de investigațiile specialiștilor, continuu să relatez că am stat față în față nu cu noul, ci cu

regenerarea țesuturilor, articulațiilor, oaselor, venelor. Ceea ce, din nou, de-a dreptul intrigă, este seninătatea cu care Valentin Haneș răspunde de întrebarea pusă de oricare om aflat la întâiul contact cu minunea: nu e șarlatanie?! „Nici vorbă — zice omul (nu înseamnă că așa o fi!) ; de 26 de ani mă ocup direct cu tratamentul bolilor prin ceaiuri naturale. N-am ținut nici o evidență, că n-am avut timp și nici n-am bănuț că va fi nevoie. Și, apoi, nu urmăresc decât să-i pot ajuta pe cei care mi se adresează. Sunt dispus să înfrunt o comisie de specialiști, vreau să dezvălu secretul meu, dar în condițiile de față nu prea am spor, intrucât spațiul e și impropriu și neîncăpător. Așa că vă rog să mă ajutați, să pot dovedi eficacitatea tratamentelor mele...”

Copleșit de senzaționalul cazului Haneș, reporterul nu și-a făcut decît datoria de a-l informa pe cei în drept și, sperînd, interesați — deci Ministerul Sănătății — că în Timișoara, pe Aleea C.F.R., la nr. 16, se întâmplă ceva. Oare ce?!

TEODOR BULZA ■

Impostor sau tămăduitor autentic?

● În atenția Ministerului Sănătății

prin preajma lui Valentin Haneș și a multora din vizitatorii săi; trei zile — și încă — m-am întrebat: să scriu sau nu, să anchetez pe îndelete sau să rămîn la primele și copleșitoare impresii, să chem medici sau milițieni? Am vorbit cu vindecătorul, am discutat cu moși și babe, cu tineri și tinere, am răsfoit peste o sută de scrisori din teancul recunoștinței, iar urmarea se poate citi în reportajul acesta pur informativ, deși totul argumentează că Valentin Haneș tămăduiește o sumedenie de afecțiuni, indiferent de gravita-

vechul. Afirmînd aceasta, hrădez și tainele lui Valentin Haneș: plantele medicinale. De zeci de ani, omul acesta studiază valențele terapeutice — dovedite, dealtfel, și pe pielea sa și pe cea a străbunilor noștri — ale sunătoarei, urzicii, pirului, troscoțelului, țâpii giștii, florii de salcîm. Umblă la munte, la deal, la cîmpie, adună ierburile, le usucă, le fierbe, le amestecă și prepară ceaiuri. Ceaiuri de băut sau de masaj, pentru că îmbină lichidele acelea cu principiile vasodilatativei, provocată prin diverse metode care țintesc

Opinia unui alegător

Trista „centură de siguranță”

Nu e vorba de binecuvîntata centură de siguranță inepios necesară celor care călătoresc pe scaunele din față ale automobilelor și în legătură cu care încă nu se face destulă propagandă, așteptîndu-se ucazul salvator din partea miliției. Această centură de siguranță apără viața și meritele ei se cuvin, cum ziceam, laudate mereu și povestite mereu.

„Centura de siguranță” de care vreau eu să vă vorbesc azi este una mizerabilă, pentru că ea a fost inventată nu ca să apere viața, ci de viață și de șocurile ei mulți neputincioși și lași și oportuniști și carieristi înmănușați, debili la aerul tare al adevărului și al simțului de răspundere și al mersului vertical pe picioarele proprii și fără cîrjele relațiilor și cunoștințelor și chiar principiilor transformate în alpenstock-uri în cadrul unor ascensiuni nemeritate. „Centura de siguranță” de care vreau eu să vă vorbesc a fost inventată pentru a-i lega strîns de scaunul lor pe incapabilii cocoțați unde nu merită și pentru a-i feri, astfel, de orice șoc al acțiunii pe cont propriu și de atingerea cu sînta realitate căreia ar trebui să-i facă față cu propria lor încrețitură de frunte năpădită de sudoarea incapacității. E o centură zdravănă și bine legată de spătarul scaunului și de tăblia lui și neputinciosul își simte sezutul etanș pe această tăblie și cînd se instalează pe scaun sfîrșe și grîjă toate cataramele și le incheie cu grijă și uneori cu calcule matematice și abia atunci crede că se poate uita liniștit la ziua de mîine.

Jalnică „centură de siguranță” față de contactul responsabil cu viața nu este, firește, o noutate, dar din păcate asupra ei se exercită nu numai interesul neputincioșilor ci și ambiția de a o perfecționa a oportuniștilor de tot felul și a carieristilor, mai ales, care nu sînt deloc proști.

Am văzut, metaforic vorbind, o astfel de „centură de siguranță”, perfecționată pînă la a mă uimi prin strălucirea alăturărilor din care erau făcute cataramele ei și prin transparența oțelului șarpelui ei înconjurînd protectoare pîntecele și pieptul unei conștiințe bine ajunse și bine zidite în scaunul ei și mi-am dat seama cîtă fantezie fusese cheltuită pentru ea și cîtă voință în șlefuirea cataramelor, încît păreau bijuterii ale libertății de gîndire și de acțiune, mi-am dat seama, zic, și a trebuit să admir tot acest efort și toată această fantezie. Era, într-adevăr, o „centură de siguranță” fericit construită ca să amortizeze orice șoc și să fe-rească elegant și chiar derutant, pentru privitor, de orice răspundere. Cerea o minte ascuțită și o voință de oțel această capodoperă a fricii de răspundere și a ambiției de a rămîne, totuși și mereu, neatins, pe scaun.

Firește, admirația mea a fost repede năpădită de silă și de milă și de amarul trist al constatării unei penibile ipostaze umane.

Pe centura aceasta „de siguranță” puteau fi citite și unele principii nobile ale lumii noastre noi și tristețea mea a fost și mai amară.

În lupta noastră pentru mai bine și pentru apărarea acestor principii nobile care ne conduc și ne dau perspectivă, sîntem datori să fim mereu curajoși în a cerne griul de neghină. Politica noastră comunistă e ca aerul tare al înălțimilor. Se cuvine să respirăm ozonul ei cerînd competență, spirit de răspundere, devotament calificat, morală de a sta acolo unde meriți și de a recunoaște responsabil cît poți!

DINU SARARU ■

„Fratele meu” — Sălcianu Irina, clasa a V-a, Lupeni

Reportaj din viitor

Expresul de Buftea

Marea gară subterană din Piața Unirii, București. O duminică de vară caniculară. Călători din Titan sau Berceni, grăbiți să se afunde cit mai curînd în apele reci dar inviorătoare ale lacului Snagov, coboară din metrou și urcă la nivelul superior al aceleiași stații pentru a lua trenul electric suburban spre lac. Din Titan în Snagov via metrou și tren electric — circa trei sferturi de oră, în condiții confortabile. Sau preferați pescuitul în Argeș? Din nou, o scoateți mai bine la capăt cu trenul decît cu autobuzul. Pentru noul mijloc de transport specializîți folosesc trei expresii sinonime: ramă electrică, tren electric automotor, tren electric suburban.

Toate acestea par desprinse dintr-un viitor dacă nu încert, cel puțin mai îndepărtat. Cetățeni cu spirit de aventură și căliți de viață au încercat și continuă să încerce să ajungă duminică în timp util — adică înainte de inserare — de la blocul lor M 13 din Titan la Snagov sau în alte puncte de agrement din afara orașului, dar această performanță le ia un timp sensibil diferit de cel dat mai sus. Totuși, articolul de față pornește de la elemente precise, ingineresti, iar o serie de date se referă la viitorul imediat. Dealtfel, după cum se știe, „placa turnantă” a expunerii, și anume rama electrică, constituie o realitate palpabilă, despre care s-a mai scris în revista noastră. S-a arătat, cu acel prilej, că primul model experimental, realizat de Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor în colaborare cu Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini — un model de concepție românească, elaborat de un colectiv condus de inginerul Alexandru Vătreanu din Institutul de cercetări și proiectări tehnologice în transporturi — se află în exploatare alternativ pe liniile București — Constanța, București — Adjuș, București — Brașov. În cele ce urmează ne vom concentra asupra elementelor mai noi, precum și asupra perspectivelor. Idei interesante s-au prezentat foarte recent și la sesiunea jubiliară de comunicări științifice prilejuită de semicentenarul Institutului de cercetări și proiectări tehnologice în transporturi. Dar mai întâi să amintim cadrul general.

● La „Electroputere” — seria zero

Rama electrică se impune cu necesitate într-o lume care se industrializează rapid și care pivotează în jurul unor centre urbane de polarizare. Fluxul și refluxul zilnic al navețiștilor suburbani care lucrează în orașe, ca și exodul duminical la iarbă verde reclamă un transport modern adaptat condițiilor schimbătoare. Soluția de masă, evident, n-o poate oferi automobilul, nu numai din cauză că el constituie încă un lux, dar și din considerente legate de consumul de combustibil și de limitele tramei rutiere actuale. Se cere un mijloc de transport feroviar de mare capacitate, rapid și cu opriri în fiecare stație. Avînd în vedere că în țara noastră distanța medie dintre stații oscilează în jur de 5 km, trenul clasic nu face față acestor cerințe, chiar și pentru simplul fapt că, pentru ca o locomotivă electrică să atingă viteza de 120 km pe oră, îi sînt necesari circa 3 km, cu alte cuvinte, pentru a opri în stația următoare ar trebui să încetinească înainte de a termina accelerarea! În acest context, reamintim câteva din avantajele ramei electrice:

- Motorizarea fiecărei osii în parte transformă vagoanele în automotoare, asigurînd o demarare și o stopare rapidă, însă plăcută pentru pasageri, iar „necesarul” de 3 km mai sus-mentonat se reduce la jumătate. În asemenea condiții, distanța București — Ploiești, cu opriri în fiecare stație, ar putea fi parcursă în circa 45 minute.

- Dispare greutatea locomotivii, scade consumul de metal și de energie.

- Fiabilitate sporită. O locomotivă se defectează uneori, dar niciodată, în același timp, toate electromotoarele de la o ramă electrică.

Ce e nou?

— În viitorul apropiat, la „Electroputere”—Craiova se va realiza, într-o primă etapă, seria zero, compusă din cinci „rame” — ne spune inginerul Constantin Banu, de la secția Mijloace de propulsie din I.C.P.T.T. Intrarea în funcție a acestor vagoane și a celor din seria următoare va fi resimțită și în „Mersul trenurilor”, căci un singur tren electric suburban, ca pînă acum, nu justifică modificarea orarelor. O altă noutate: deși inițial trenul a fost conceput ca să fie format din patru vagoane, pentru 350 călători pe scaune și tot ațîția în picioare, performanțele actuale permit trecerea la cinci și, în perspectivă, la șase vagoane.

— Nu se pot cupla mai multe?

— Ba da. În funcție de nevoi — două, chiar trei trenuri, deci un total de 12—18 vagoane, o parte din ele putînd fi

lăsate în diferite gări, cu manevrări simplificate față de trenul obișnuit, care reclamă locomotive de manevră. În fine, odată cu electrificarea liniei Constanța — Mangalia, rama electrică va transporta turiști între diferitele puncte ale litoralului. Pe o linie atît de solicitată ca București — Ploiești, datorită vitezei lor mari, care le dispensează de nevoia de a aștepta în anumite stații ca să le întrecă acceleratul (așa cum face personalul), ele ar putea circula, într-un sens cit și în altul, cam din jumătate în jumătate de oră.

Aceste informații au doar un caracter orientativ, bazat exclusiv pe posibilitățile tehnice, urmind ca totul să se concretizeze în funcție de necesități și de posibilități. Nu incapa însă îndoiială că nu va trece mult și vom vedea trenul electric suburban afectînd favorabil viața noastră de fiecare zi.

● Cu trenul prin București

— Stimate tovarășe inginer Ioan Blaj, în calitate de cercetător în secția Programe, prognoză, economia cercetării și cooperare internațională din I.C.P.T.T., ați prezentat la recenta sesiune jubiliară a institutului o lucrare de mare interes, „Soluții actuale și de perspectivă în modernizarea și organizarea transportului suburban de călători”. O temă pe care ați abordat-o cu atîtă pasiune, încît în cursul elaborării nici nu prea puteați să vă odihniți. Nu fiindcă v-ar fi chemat cineva la birou, ci pentru că gîndurile nu vă dădeau pace. Cum se înscrie trenul electric automotor în acest context?

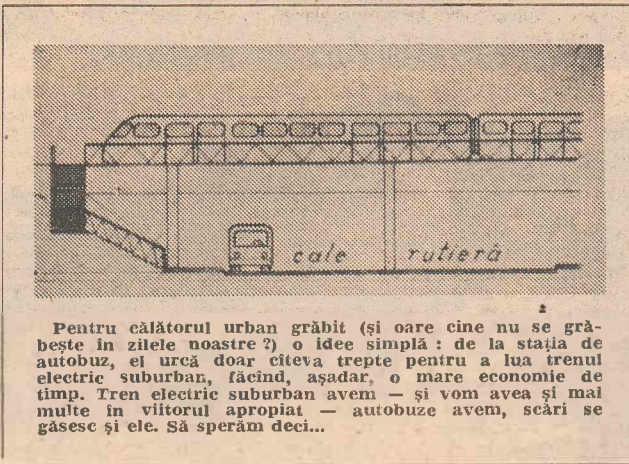
— El ocupă unul din locurile centrale. Studiile de prognoză arată că în viitorii ani navetismul se va amplifica. Nimic rău în aceasta. La urma urmei, de ce să ne mutăm cu toții la umbra coșului de fabrică? Dimineața lucrăm în uzină, seara ne regăsim cadrul natural cu care sîntem obișnuiți și în care este cuprins, gratis, ozonul necunoscut în marile orașe. Important este să nu pierdem un timp exagerat cu naveta. Fără a mai pomeni de problemele pe care le ridică transportul de sfîrșit de săptămînă al unei populații în exod: doar în zona București 500 000 călători într-o zi estivală de vîrf! Dintre aceștia 30% folosesc trenul, 60% autobuzul, restul — automobilul, bicicleta, motocicletă.

— Oare nici un bucureștean nu părăsește Capitala și pe jos?

— Despre pietoni statistica nu pomeneste nimic.

— Procentajele citate vor cunoaște schimbări în viitorii ani?

— Traficul feroviar va spori ca pondere, căci în medie se realizează cu un preț de cost de șase ori mai mic decît cu autobuzul. În afară de aceasta, este mai puțin poluant chimic și sonor. Rama electrică va prelua o parte importantă din traficul suburban, toată lumea este de acord asupra acestui punct. Aș vrea însă să prezint cîteva păreri și idei, nu neapărat împărtășite în toate amănunțele lor de specialiștii care au ascultat expunerea în secția a IV-a a sesiunii jubiliare. Ele oglindesc însă opinii larg răspîndite în literatura

mondială de specialitate. Și la noi, soluțiile finale și ritmul de aplicare se vor contura pe baza discuțiilor și a experienței acumulate pe parcurs.

Iată, așadar, cîteva sugestii desprinse din lucrarea inginerului Blaj. Ele privesc Bucureștiul, dar, cu modificările de rigoare, își pot găsi aplicare și în alte centre.

- Contactul fluxurilor de transport suburbane cu cele urbane ar urma să se realizeze prin mai multe puncte comune de oprire ale mijloacelor de transport urbane și suburbane. S-ar crea deci un sistem unitar al transporturilor în care diferitele subsisteme să constituie „piese asamblate” ale sistemului unitar, cu transbordări optimizate, reduse ca număr și durată și în final cu eficiență economico-socială maximă. În unele puncte, de pildă la Podul Grant (repetăm, exemplele sînt menite doar să ilustreze o idee, nu să indice soluții concrete), s-ar putea suprapune trei stații: la „subsol” metroul, la sol rama electrică, la pasajul superior, prevăzut cu o bandă în plus pentru oprirea vehiculelor, stațiile de autobuz.

- O altă idee modernă: ramele electrice să traverseze orașul de la un capăt la altul, facilitînd legături rapide între diferite cartiere, precum și între oraș și zona suburbană.

- Noaptea, pe liniile din Capitală ale trenului electric suburban, cînd traficul de călători se reduce aproape la zero, ar circula convoaie de marfă, ceea ce ar scurta circuitul actual, destul de complicat, al mărfurilor, cu staționări dese în stațiile de pe centura mare.

Să nu credeți că aceste idei privesc un viitor îndepărtat.

— Suprafața clădită a Bucureștiului s-a dublat în ultimii 50 de ani — amintește Ioan Blaj. Este de presupus că extinderea în suprafață nu va continua în același ritm, dar ea nu se va opri. Problemele discutate mai sus sînt de mare actualitate. Mai toate marile orașe din țările dezvoltate și în curs de dezvoltare posedă și o rețea de căi ferate urbane sau plănuesc să realizeze asemenea rețele, care să asigure transportul rapid pe distanțe urbane și suburbane relativ mari.

— Dar metroul?

— Nu suplinește rețelele de tranzit rapid. De aceea apare necesar, în cele mai multe cazuri, legarea căilor ferate urbane existente, terminate în stații „înfundate”, prin linii de racord care, în funcție de situația locală, sînt subterane, la sol (protejate) sau aeriene. La Belgrad, cu o populație cam jumătate față de cea a Bucureștiului, sînt în curs de racordare liniile feroviare convergente spre oraș cu centrul de greutate urban. În centrul civic al Belgradului se ridică o gară ultramodernă. Astfel de lucrări s-au mai executat la München (populație comparabilă cu cea a Bucureștiului), Varșovia, Paris etc. În foarte multe orașe căile ferate au fost înzestrate cu trenuri electrice automotoare, care devin indispensabile aglomerațiilor urbane.

Iată deci cum trenurile electrice suburbane își imprimă pecetea, într-o măsură crescîndă, asupra vieții noastre de fiecare zi. Iar foarte curînd, datorită seriei zero, vom putea vorbi, fără nici un nuanță de ironie, de expresul de Buftea.

LIONEL NIȚESCU ■

Ce e nou în

● Industria alimentară

Pînă și uleiul folosit pentru ungerea utilajelor trebuie să aibă, în industria alimentară, proprietăți speciale. În adevăr, legile în vigoare interzic ca în acele locuri de ungere unde este posibil ca produsele alimentare să vină în contact cu lubrifiantul să se utilizeze uleiurile minerale, deoarece, datorită compozițiilor aromatice și ciclice ce îi conțin, pot deveni nocivi.

Doctorul inginer Constantin Crețulescu și inginerul Alexandru Hanganu au obținut un ulei lubrifiant netoxic, destinat ungerii la temperaturi înalte a utilajelor din industria alimentară. El este constituit, în greutate, din 97,70% ulei de vaselină pentru uz intern, corespunzînd astfel tuturor cerințelor de igienă alimentară. Măz mult, ar fi admis de farmacopee și ca... medicament pentru uz intern. Firește, noul produs, folosit de specialiștii de la Intreprinderea de preparate și conserve de carne din București, titularul brevetului, este apreciat nu numai și nu atît pentru calitățile farmaceutice, ci pentru că asigură o ungere perfectă și la temperaturi ridicate, protejînd totodată perfect produsele alimentare care „ies” din utilajul respectiv.

● Protecția muncii

Ventilarea încăperilor productive și în special a halelor industriei mari constituie o problemă de prim ordin, datorită marelui număr de muncitori direct interesați în rezolvarea ei optimă. Doctorul inginer Constantin Teodorescu (Institutul național pentru creație științifică și tehnică din București) a brevetat un dispozitiv care răspunde celor mai severe cerințe, datorită construcției relativ simple, facilităților de montaj și de întreținere. Sînt vehiculate cantități importante de aer cu un consum mic de energie electrică.

Eficiența tehnică și economicitatea energetică pledează pentru introducerea pe scară largă în producție a acestor noi dispozitive de ventilare industrială. Aer proaspăt pentru sectoarele calde!

● Silvicultura

Funicularul pentru colectat arbori conceput de inginerul Dumitru Cîrloganu pentru Intreprinderea Igieră de exploatare și transport din Brașov rezolvă, cu mijloace ingenioase și economice, problema colectării și transportului arborilor tăiați, îndeosebi în terenuri greu accesibile și pe distanțe mari.

Principalele avantaje: consum comparativ mai redus de cablu trăgător; poate fi montat în orice teren cu pante și contrapante; reducerea eforturilor și a timpului necesar pentru montare și demontare (deoarece grupul de acționare este amplasat în stația din aval); permite colectarea materialului lemnes din orice punct de pe traseu chiar la locul de coborîre; poate fi ușor adaptat pentru comenzi hidraulice și telecomenzi radio.

Pe cînd tăatul arborilor prin telecomandă?

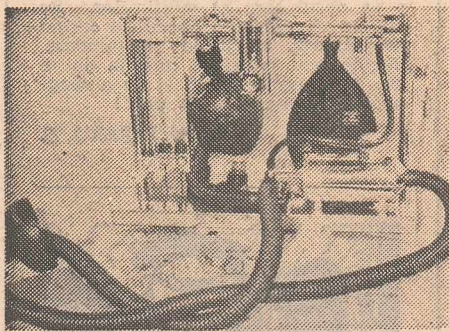
● Industria petrolului

Cum determinăm productivitatea straturilor din care se extrage țîțelul, cum stabilim unele caracteristici ale formațiilor geologice? Debitmetrul pentru sonde de țîțel creat de inginerii Valeriu Dinu Dinulescu, Alexandru Bucin și de Victor Vasile din Cimpina (titularul invenției este Institutul de cercetări, proiectări petrol și gaze, de asemenea din Cimpina) permite rezolvarea ingenioasă, în condiții mai bune ca în trecut, a acestei dificile probleme. Aparatul este introdus în sondă, uneori la adîncimi foarte mari, de ordinul miilor de metri, de unde transmite datele la suprafață în mod continuu și cu mare precizie.

● Transport

Inginerul Marcel Roman este autorul brevetului de invenție nr. 67 710 intitulat „Procedeu pentru mărirea aderenței la vehiculele pe șine” al cărui titular este „Direcția de tracțiune și vagoane București”. Mărirea aderenței la vehiculele pe șine este realizată prin magnetizarea osiei și a roților de rulare cu ajutorul unei bobine montate fie în axul osiei, fie în jurul roții de rulare.

Realitatea ilustrată

Printre cele mai recente realizări ale Intreprinderii „Industria tehnico-medicină” din București figurează și următoarele aparate:

- aparat de anestezie portabil pentru anestezie și reanimare așt în spitale cit și în afară;
- aparat endocavitar (portabil) pentru chirurgie, reanimare postoperatorie folosit la colectarea lichidelor fluide din plăgi și cavități, de asemenea se utilizează în drenajul continuu și de durată al plăgilor;
- sterilizator rapid (S.R.-1) pentru sterilizarea în abur a diferitelor materiale, a instrumentelor medicale sau a inventarului moale. Este foarte avantajos pentru dispensarele sătești;
- incubator clinic (I-4) destinat îngrijirii și izolării nou-născuților imaturi sau cu diverse afecțiuni;
- fotoliu dentar electrohidraulic (E.H.-2) prevăzut cu mecanism hidraulic și electrohidraulic pentru reglarea pozițiilor de lucru.

„Viața Medicală” și încă o încercare de discreditare a Boicilului

De unde să știe bieții șoricei la ce sac sînt puși să roadă?

A apărut recent, cu o întirziere devenită deopotrivă obișnuită și manieră de lucru, revista „Viața Medicală”. Subintitulată de „informare profesională și științifică a medicilor”, ea găzduiește, între paginile 37 și 42 ale numărului 1 din 1979, lucrarea „Efectele Boicilului forte în unele teste farmacologice experimentale”, întocmită de un colectiv al Institutului medico-farmacologic din Cluj-Napoca, avîndu-l în frunte pe profesorul doctor docent Barbu Cuparencu, șeful disciplinei de farmacologie.

Fiind vorba despre un medicament în sfera căruia s-au realizat importante lucrări în ultimul timp, surprinde în primul rînd publicarea articolului în discuție, o mai veche comunicare a acelorași autori înfățișată Cercului local de farmacologie și terapeutică la 30 martie 1978, deci încheată mai demult, după cum surprind și derutează concluziile cercetării, menite să pună într-o lumină total nefavorabilă Boicilul. Asta într-un moment în care, după ample și profunde investigații clinice, produsul respectiv și-a cîștigat prin ameliorări și vindecări spectaculoase un loc binemeritat în farmacii, el intrînd în sufragiile unui număr covârșitor de specialiști, fiind foarte solicitat de pacienți români și străini. Să reproducem cîteva din concluziile lucrării:

„Boicil forte nu are efecte antiinflamatoare, anestezice locale, decontracturante, anticonvulsivante și nu influențează aparatul cardiovascular. Efectele analgezice s-au putut evidenția numai cu o doză relativ mare și numai în unele experiențe asupra țesutului care explorează acțiunea analgezică față de durerile viscerale” (pag. 41).

Din cele de mai sus, ca și din faptul că 5 din cele 8 rezultate ale studiului infirmă acțiunile Boicilului, se poate deduce cu ușurință că ne aflăm în prezența unei noi încercări de discreditare a unui produs original românesc, acțiune întreprinsă cu mijloace presupus științifice. Cît de științifice sînt aceste mijloace vom vedea imediat, pînă atunci să ne fie permis să readucem în memoria cititorilor un scurt fragment dintr-un interviu acordat pe această temă de reputatul profesor Constantin Gheorghe Dimitriu, șeful Clinicii medicale a Spitalului de urgență din București, om de știință ce a condus, cu ani în urmă, o comisie însărcinată de Ministerul Sănătății cu verificarea medicamentului:

„Am mers la Timișoara și, în ciuda rezistenței manifestate în prima fază de doctorul Boici, am supus produsul experimentului dublului orb, întocmind 113 fișe de cercetare științifică, riguroase, exacte. Mai tirziu, cînd testarea s-a extins pe o mie de cazuri și în 5 centre universitare, ea n-a făcut altceva

decît să confirme concluziile noastre, favorabile Boicilului” („Flacăra” din 5 aprilie 1979, pag. 8).

Înainte de a reveni la subiect, să menționăm că, în 1977, Centrala industrială de medicamente, cosmetice, coloranți și lacuri din București a editat, sub semnătura doctorilor D. Mateciuc și N. Mita și sub coordonarea științifică a inventatorului, prospectul produsului Boicil forte. Numărînd 40 de pagini și 32 de imagini, prospectul a explicat în detaliu acțiunea medicamentului, punînd totodată la îndoială personalului medical un util instrument de lucru, fiind vorba despre o metodă și o tehnică aparte, de aplicare a microinfiltrațiilor în locul dureros („loco dolenti”). Ne-am întors în timp la acest prospect pentru că la el face cîteva trimiteri și lucrarea din „Viața Medicală”. Aceasta pune, de la bun început, efectele Boicilului sub semnul întrebării, autorii ei pîrînd să nu cunoască rezultatele deosebite înregistrate la Timișoara și în alte părți din țară, inclusiv la Cluj-Napoca, prin terapia cu Boicil! Iată, spre edificare, primul paragraf al articolului, în care folosirea verbelor la optativ, subliniată în citat, are darul să semene neîncredere și să inducă în eroare:

„Boicilul forte este un medicament utilizat în tratamentul diverselor algii, în special reumatice. Injectat după o tehnică specială, AR PRODUCE (subl. ns.) o dispariție rapidă a durerilor. Uneori acest efect antialgic durează foarte mult. După unele date, Boicilul AR FI (subl. ns.) activ și în injecții intravenoase și chiar intramusculare.” (pag. 37)

Acești prospect atrage atenția asupra faptului că Boicilul forte nu are efecte antiinflamatorii, miorelaxante și anestezice locale (pag. 19), autorii lui, colaboratori ai inventatorului, arătînd că acțiunea lui terapeutică se realizează printr-un alt mecanism, anume prin modificarea microcirculației, prin ameliorarea irigației locale, implicînd prin cea a troficității neurotrotulare (pag. 8, 19 etc.). Or, spre neamuzirea generală, cercetarea efectuată de profesorul Cuparencu și colectivul său pe animale, pe soareci și iepuri, nu urmărește nici unul din aceste aspecte, ea trădînd Boicilul ca pe un antiinflamator și supunîndu-l unor teste în consecință! Din acest punct de vedere, studiul farmacologic întocmit la Cluj-Napoca se dovedește de la un capăt la celălalt inutil, el nefăcînd altceva decît să repete niște concluzii mai vechi, stabilite cu ani în urmă în cadrul Institutului pentru controlul de stat al medicamentului și cercetării farmaceutice, date la care se referea profesorul Dimitriu în interviul său și pe care studiile clinice controlate de mai tirziu le-au infirmat, demonstrînd o eficacitate terapeutică plasată dincolo de orice dubiu. Știut fiind faptul că, în temelii acelor ne-

concludente dovezi, impunerea Boicilului a fost mult timp obstaculată și tergiversată spre paguba a mil și mil de pacienți și, implicit, în detrimentul economiei naționale, se pune întrebarea, firească după opinia noastră, cum de a acceptat colegiul de redacție al revistei „Viața Medicală” să tipărească o asemenea comunicare într-un moment în care, există numeroase oferte în acest sens, Boicilul e tot mai solicitat pe piața externă?! Cu alte cuvinte, Boicilul forte a demonstrat practic și a pretins că posedă anumite efecte și acțiuni, dar cercetătorii clujeni au analizat altele, cel mult adiacente, punînd produsul sub semnul îndoielii, plasîndu-l într-o situație stînjitoare, capabilă să-l compromită?! Ciudat e că „Viața Medicală” a găsit spațiu pentru o lucrare veche, lipsită de noutăți și, mai mult, infirmată de evoluția cercetării științifice și de practica folosirii produsului, asta într-un moment în care numărul medicilor ce aplică, cu rezultate remarcabile, terapia cu Boicil e în creștere, la Timișoara funcționînd, nu de ieri, de azi, un Centru metodologic către care vin, anual, zeci de specialiști?! Pentru experiența acestora, surprinzător, „Viața Medicală” n-a găsit pînă acum nici spațiul și nici înțelegerea necesară?!

Să revenim. Considerăm că studiul n-avea dreptul să se limiteze la o verificare prin cîteva teste elementare, de rutină, aplicate substanțelor antiinflamatoare, Boicilul nefiînd un antiinflamator sau un sedativ propriu-zis, acțiunea lui căpătînd sensuri mult mai largi. Nu e aici vorba despre punctul nostru de vedere, ci despre cel încredințat nouă de specialiștii consultați, personalități de frunte ale medicinei românești. Astfel dacă studiul și-ar fi propus să aducă ceva cu adevărat nou, contribuind la elucidarea unor aspecte legate de Boicil încă nelămurite complet, el ar fi trebuit să testeze și efectul asupra inhibitorilor agregării trombocitare. Ar fi trebuit, pe aceeași linie, să urmărească și acțiunea asupra sintezei prostaglandinelor, probe de care se însoțesc, azi, toate medicamentele noi în cazul în care cercetarea dorește să fie completă și să nu lase loc dubiilor. Ca să nu mai spunem că, în altă ordine de idei, nici modul de administrare folosit n-a fost cel potrivit. Boicilul s-a aplicat local, în inflamații, în loc să fie injectat intravenos sau pe trunchiuri nervoase pentru a detecta eventualele modificări ale funcției trofice.

Acestea ar fi, în rezumat, lipsurile și neîmplinirile studiului întocmit la Cluj-Napoca. Publicat cu întirziere, el nu încearcă decît să discrediteze, inutil și fără argumente suficiente, un medicament original românesc aflat în plină afirmare. Apariția lui ni se pare cu atât mai nejustificată cu cît în prezent, la Timișoara, se depun în cadrul Centrului de chimie strădanii dintre cele mai laudabile pentru stabilirea formulei chimice a medicamentului și pentru trecerea lui în forme farmaceutice noi, capsule, tablete și chiar unguent. Atitudinea autorilor lucrării citate e, din păcate, o nouă dovadă a faptului că pătrunderea noului, fie acesta înfățișat de dovezi limpezi și convingătoare, nu e un proces simplu, nu puțini fiind preținșii deținători de adevăruri absolute, deprinși să cîntine din cap a îndoială și chiar să lovească sub centură. Chiar dacă noul, am mai spus-o și o repetăm, va izbîndi mai devreme sau mai tirziu, el avînd în țara noastră asigurate cele mai bune condiții de apariție și impunere, pentru asemenea erori și denaturări, capabile pînă la un punct să compromită ascensiunea unui produs validat de practică, chiar nu răspunde nimeni? Nimeni?

VIDIU IOANIȚOIA ■

Din realizările doctorului

Ioan Pușcaș

● Mecanismul intim de acțiune al ionilor de magneziu în secreția gastrică

Este binecunoscut efectul favorabil al sărurilor de magneziu asupra secreției gastrice acide, folosite în prezent în contextul unor pansamente gastrice în terapeutică. Acest efect de neutralizare intragastrică a secreției gastrice sau de pansament al mucoasei gastrice cu acțiune strict locală era considerat ca unicul mecanism prin care aceste produse acționează în terapie. Cercetătorii din Șimleu Silvaniei conduși de dr. Ioan Pușcaș au demonstrat că mecanismul prin care ionii de magneziu intervin în secreția gastrică acidă constă în antagonizarea ionilor de calciu, care cresc secreția acidă. Rezultatele au fost comunicate în revista Acta Hepato-Gastroenterologica din Stuttgart, nr. 4, vol. XXIV din 1977. Cercetările mai recente ale acestorași autori, comunicate la Simpozionul național de gastroenterologie de la Bacău, 1978, arată că antagonismul Ca-Mg are loc la nivelul AC din mucoasa gastrică prin interacțiune cu histamină. Aceste cercetări aduc pentru prima dată lămuriri privind rolul ionilor de magneziu în mecanismul biochimic al secreției gastrice.

● Succes românesc

ROMA 28 (Agerpres). — La Grosseto au avut loc lucrările simpozionului romano-italian pe tema „Noi terapii în tratamentul litiazei”. În cadrul simpozionului au fost prezentate 14 comunicări științifice de către specialiști de frunte ai școlii italiene de urologie.

De un succes deosebit s-a bucurat comunicarea științifică a dr. Tina Covaliu privind rezultatele obținute prin tratamentul cu „Covalitin”.

La lucrările simpozionului au participat peste 50 de specialiști din întreaga Italie, printre care șefii clinicilor de urologie ale facultăților italiene de medicină, profesori, cercetători, un mare număr de medici.

În București, pe platforma din Militari a Institutului de cercetări pentru materialele de construcții. Interlocutori, inginerii Paul Dima și Vasile Chiriac, doi dintre oamenii și specialiștii care descoperă și modifică lumea atât de bătrînă și-atît de diversă a ceramicii, fie că ne referim la banala și străvechea cărămidă ori la sofisticatele tehnologii și compoziții ale unor produse ceramice de ultimă noutate științifică. Între aceste produse ceramice de ultimă oră, doar două exemple ilustrative pentru saltul uriaș al pămîntului ars numit cărămidă: pereții camerelor de accelerare ale betatronurilor medicale sînt cîmpușiți cu plăci vitroceramice, așa cum tot cu plăci vitroceramice refractare sînt cîmpușiți și scuturile sateliților. Că arderea acestui pămînt numit cărămidă implică o sumă de procese tehnologice dintre cele mai complicate, că pămîntul ars nu este propriu-zis pămînt, ci pulberi amestecate ale unor materii prime extrem de rare, asta ar fi, desigur, o altă problemă și nu vom insista asupra ei intrucît nici nu ne-am propus așa ceva. Cu alte cuvinte, dialogul nostru cu inginerii Paul Dima și Vasile Chiriac și-a propus să treacă în revistă șansele cărămizii și-ale tuturor produselor ceramice de construcție în disputa lor cu panourile prefabricate. În favoarea panourilor prefabricate atrînd greu și aproape decisiv înalta productivitate a acestora, numai că, de la rocă și pînă la ciment, și-apoi pînă la betonul din care se fabrică panourile de înaltă productivitate se consumă o imensă energie. Din acest punct de vedere, cărămida se arată a fi, de departe, mult avantajată, fără să mai vorbim de calitățile sporite ale unei locuințe din cărămidă față de o locuință din panouri prefabricate. Deci, preferată betonului, avantajată de consumul redus de energie pentru fabricarea ei, cărămida, după afirmațiile celor doi interlocutori, se va impune, se va relansa.

„Această relansare a cărămizii, avea să ne declare inginerul Vasile Chiriac, a început nu doar în actuala criză energetică mondială, ci cu cîțiva ani mai înainte, dar ea este mai evidentă și mai necesară acum, cînd rezervele de combustibil scad cu o viteză amețitoare. De foarte mult timp, încercînd să devină productivă, cărămida obișnuită s-a transformat în așa-zisele cărămizi eficiente, devenite mai apoi blocuri ceramice.

Tin să precizez că în unele țări în care organizarea frontului de lucru a fost perfecționată și pusă la punct pînă în cele mai mici amănunte, productivitatea blocurilor ceramice a depășit productivitatea obținută cu panourile prefabricate. Dar, dincolo de aceste două aspecte, esențiale pentru reconsiderarea cărămizii ca important material de construcție, industria ceramică a studiat posibilitățile de reducere continuă a consumurilor de combustibil. Bineînțeles că nu ne-am rezumat doar la studiu și cercetare, ci am trecut, cum se

Produsele ceramice au toate șansele să cîștige lupta

spune, la aplicarea soluțiilor pentru care am optat. Vom prezenta în cadrul unei apropiate expoziții a economiei naționale cîteva din aceste preocupări. De exemplu, în urmă cu trei-patru ani am început un studiu privind capacitatea de ardere a unui alt material inclus în masa ceramică. Apt și cu rezultate imbucurătoare s-a dovedit a fi șlamul sau steriliul carbonifer. Acest șlam este un fel de nămol rezultat în urma spălării cărbunului după exploatare, nămol care se separă de apă prin paturi de nămol anume create apoi era aruncat. Poate că, mai tirziu, și acest nămol își va găsi o întrebuințare mai economică, dar deocamdată noi am reușit să impunem experimentarea sa în cîteva mari fabrici de produse ceramice unde a dovedit că dezvoltă în timpul arderii 1 700—2 000 kilocalorii la 1 kilogram de steril, fapt care reduce consumul de combustibil cu 30—35 la sută.”

„Tot în ultima vreme, ne-a declarat inginerul Paul Dima, ne-am orientat înspre o nouă structură a vetrei cuptoarelor și a materialului auxiliar. Am pornit de la faptul că vechile vetre, alcătuite din materiale tradiționale, înghețeau, ca să zic așa, o cantitate prea mare de căldură, aproximativ egală cu cea destinată arderii produselor ceramice. La acest nedorit consumator se adăuga și căldura preluată de suportii pe care se așezau produsele ceramice. El bine, experiențele de pînă acum, în care am folosit la vatră materiale refractare ușoare și termoizolante, ne-au dovedit că putem reduce consumul de combustibil cu 5-10 la sută, în funcție de produsul ceramic. În ceea ce privește încălzirea de suport am optat pentru micșorarea ei ca volum printr-o structură din beton acoperit cu un strat de perlit, o rocă vulcanică din nordul țării, foarte ușoară, dar mai ales cu un ridicat indice refractar. Și prin această soluție ajungem la o reducere a combustibilului de 5-10 la sută.”

O simplă însumare a procentelor care pot fi comparate cu consumul total al combustibilului folosit la ora actuală pentru arderea produselor ceramice, blocuri sau cărămizi normale, ne arată că șansa numărul unu a acestor produse, în disputa lor cu panourile prefabricate, o reprezintă tocmai această scădere continuă a consumului de energie și combustibil. Mai mult decît atât, iată, pe planșetele cercetătorilor se conturează o soluție de înlocuire totală a vetrei cuptoarelor, inclusiv a structurilor de suport, printr-un transportor de vatră, adică un sistem de role. Au și fost create pînă acum rolele, adică niște țevi sau tuburi, lungi de peste doi metri, cu o grosime între 5-7 centimetri, ele însele un produs ceramic de performanță, refractare și dure ca oțelul, apte să transporte, prin răsucire, cantități însemnate de produse. Se pune la punct, deocamdată, sistemul de prindere a acestor role, urmînd a fi testate în cuptoarele de ardere din fabricile de porțelan, dar sînt toate motivele și posibilitățile ca ideea respectivă, cu o reducere a consumului de combustibil de pînă la 50 la sută, să fie preluată și de fabricile de cărămidă sau blocuri ceramice.

VICTOR NIȚĂ ■

Bișnițarul îți strânge politicoș mîna și te fură de două ori!

Trăim în spiritul muncii, ne creștem copiii în spiritul muncii, am făcut din muncă o onoare și un crez. Iată de ce ni se pare nefiresc să auzim din gura unui pletos, îmbrăcat cu blugi, gâlbejit la față și nebărbierit de vreo doi ani, declarînd fără pic de jenă: „Nu-mi place munca, ce să fac? Nu e pentru mine”. În schimb „muncește” pe la colțuri: „La Kentul, la verigheta...”

Nu sînt mulți, dar sînt. Și sînt o plagă pe corpul sănătos al societății noastre. Sigur, se înșală în primul rînd pe ei, transformîndu-se din oameni în nimicuri, dar ne înșală și pe noi, ne înșală munca, infestăzînd climatul social în care ne desfășurăm activitatea. „Bișnițar”, iată un cuvînt pe care am fi doriți ca limba noastră să nu-l învețe niciodată! Cei mai mulți sînt tineri, dintre aceia crescuți fără cei șapte ani de-acasă, hrăniți cu formula: „Ori facultatea ori nimic, am muncii eu destul, tu nu trebuie să te mai chiniești”, care și-au făcut „cultura” la filmele cu „pac-pac”, și au crescut cu subvenții substanțiale de la „babacii”, obləduiți de sfînta inconștientă a acestora. Iar cînd „babacii” n-au mai avut de unde, ori s-au trezit, în sfîrșit, dîndu-și seama că au dat societății niște paraziți și nu niște oameni în ade-văratul sens al cuvîntului, „pușorii”, învâțați cu trai bun și fără muncă, au ieșit la colțuri, încercînd să ne păcălească în continuare, cumpărînd, vînzînd, vînzîndu-se...

Fana D., domiciliată în București, strada Dobrici, numărul 6, dar locuind — fără forme legale — în Intrarea Abanosului, numărul 6, n-are ocupație. Mai precis, n-are una oficială, n-are o profesie. Se ocupă însă cu bișnița, vînzînd țigări străine cu suprapret. A fost prinsă de mai multe ori, a fost sancționată, a fost îndrumată să se încadreze într-o muncă cinstită. A promis de fiecare dată, dar...

Alexandru A. a fost prins avînd asupra sa mai multe obiecte de proveniență străină: un radiocasetofon „Sanyo”, țigări „Dunhill” etc. A declarat că le-a cumpărat de la un cetățean străin, contra sumei de 4.000 lei. De unde are un elev, pentru că Alexandru A. este elev, o sumă atât de mare? Desigur din... bișnița. Practicată în preajma „shop”-urilor, în holurile hotelurilor, stînd la pîndă pînă seara tirziu, pentru a prinde momentul favorabil pentru achiziționarea ori plasarea mărfii. Oare ce-or fi gîndind părinții acestor tineri, ce explicație ori da ei faptului că a seară de seară copiii lor lipsesc de-acasă, înapoiindu-se la ore mici sau deloc? Din păcate, de cele mai multe ori nu gîndesc și nu se întrebă, făcînd ochii mari abia atunci cînd află că fiul lor a ajuns infractor.

Există și o altă categorie de bișnițari. Așa-numiții „bișnițari serioși”, oameni cu pregătire, cu diplome și profesii onorabile, care se duc cu regularitate la serviciu, au familii, copii. Terenul pe care aceștia îl aleg pentru practicarea comerțului ilegal, a speculei, este tocmai locul de muncă, victimele fiind propriii lor colegi. Nu puțini sînt aceia care se trezesc cu soțul sau soția acasă, declarînd foarte fericiti: „Uite, dragă, ce bluză străină mi-am luat. A adus-o cutare de la birou, are el o sursă...” La birou se cumpără casetofone, blugi, rochii, rujuri, săpunuri, pantofi, bijuterii, țigări etc. Toate străine și toate... sub formă de chipir. Cel puțin așa cred cei care se lasă păcăliți. Snobismul, cosmopolitismul, tentația lucrului cu etichetă de import, ereditatea, iată trăsăturile și „slăbiciunile” pe care le exploatează bișnițarii pentru a-și plasa marfa la locul de muncă. Bineînțeles, profitînd și de lipsa de exigență și control manifestată de factorii de conducere din respectivele unități, de lipsa de opinie a colectivelor în care aceștia își desfășoară activitatea.

Buzescu Nicolae este unul dintre acești bișnițari. Locul de muncă: Întreprinderea de mașini electrice București. Timp de aproape 2 ani le-a vîndut colegilor de serviciu (vreo 32 la număr) tot felul de mărfuri achiziționate de la diferiți cetățeni

străini. Bineînțeles, la suprapret. A cumpărat 30 de cartușe de „Kent” cu 210 lei cartușul și le-a revîndut cu 250 lei, a cumpărat 140 de săpunuri „Rexona” cu 19 lei bucata și a cerut la vînzare 23, a cumpărat ciocolată elvețiană cu 23 de lei și a plasat-o cu 25. A cumpărat aur și l-a revîndut. La 4 mai a fost prins cu 23 de bluze de marcă englezescă, pe care intenționa să le vîndă cu 230 de lei bucata. Buzescu a vîndut. Au cumpărat Georgescu Constanța, Popovici Elena, Tecucanu Alexandrina, Muși Ioana, Ciobotă Ana, Iliescu Ioana și alții.

Ionescu Gheorghe este un om în vîrstă. Lucrează la Întreprinderea de medicamente și se află în pragul pensionării. Pentru mulți trecea, poate, drept om cinstit. Dar nu era. Fapta sa este de două ori condamnabilă. În primul rînd pentru că și-a încurajat propriul fiu să devină infractor, în loc să-l oprească, să-l îndrepte pe calea cea bună, a muncii cinste, ajutîndu-l chiar să-și plaseze marfa: 2 kilograme de bijuterii din aur, introduse ilegal în țară de unii străini. În al doilea rînd, pentru că a comercializat în întreprinderea în care lucra bijuterii în valoare de peste 25.000 lei, încălcînd legea și înșelîndu-și colegii. Acești colegi, care în loc să-l demaște și să-l dea pe mîna organelor de miliție, l-au acoperit, acceptînd să adăpostească în mijlocul lor un traficant, un bișnițar.

Un caz interesant este cel al medicului ginecolog, încadrat la spitalul „Brîncovenesc”, Ionescu Lidia Viorica. Aceasta se transformase într-un fel de... bancă de colectarea mijloacelor de plată străine. Miliția a prins-o cumpărînd de la un cetățean italian suma de 500 de dolari S.U.A. Anterior mai cumpărase de la acesta încă 1.000 dolari, cu 32 de lei dolarul, plătindu-i în total nu mai puțin de 48.000 de lei. La percheziția domiciliară efectuată au fost găsiți și confiscați 1.250 de dolari și 2.380 forinți. Ce intenționa să facă cu acești bani străini? De obicei, în astfel de cazuri se fac excursii în străinătate, se cumpără mărfuri pentru ca apoi ele să fie introduse în țară și, lesne de înțeles, începe specula. La aceeași percheziție domiciliară, la „doamna doctor” au mai fost găsite 190 de săpunuri „Rexona”, „Lux” etc., 57 pachete de țigări „Kent”, „Marlboro”, „St. Moritz” și alte bunuri în valoare de peste 20.000 lei, provenite din... cadouri făcute de pacienți! O, bietul Hipocrat, dacă ar ști el...

Legea noastră este severă atunci cînd vine în contact cu paraziții sociali, cu bișnițarii, prostituatele, speculanții etc. So-

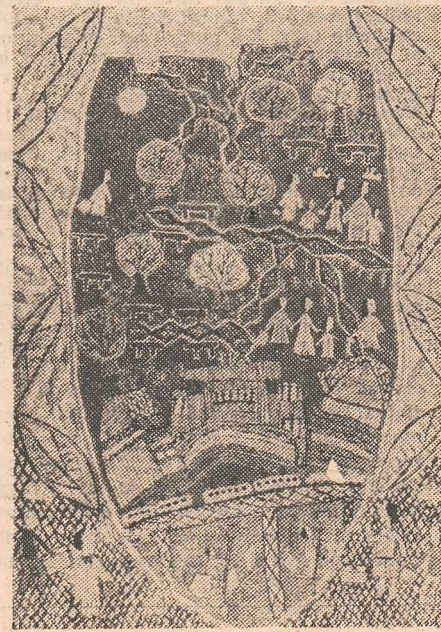
cietatea noastră socialistă, care a ridicat munca la rang de onoare, nu-i poate suporta pe acești pierde-vară, indivizi certați cu legea și cu etica comunistă, din rîndul cărora se recrutează mai bine de 30 la sută din infractorii periculoși din punct de vedere social.

Organele de miliție sub conducerea organelor de partid desfășoară o vastă acțiune de stîrpire a parazitismului și ne bucurăm cînd observăm că o serie de zone predilecte activității acestora au fost asanate.

Dar numai legea și organele de ordine nu pot face totul. Un rol deosebit de important în eradicarea parazitismului social revine opiniei publice, colectivelor de oameni ai muncii, cetățeanului de pe stradă. Ne izbim de ei, ne trag de mincă, bîgîndu-ne sub nas produsele lor murdare, îi privim, la locurile noastre de muncă, etalîndu-și marfa, desfășurîndu-și comerțul lor negru dintr-un birou într-altul. Cine ne împiedică să-i luăm de guler și să-i dăm pe mîna miliției? De ce îi tolerăm, de ce le încurajăm activitatea, lăsîndu-ne înșelați și cumpărîndu-le produsele? De ce ne facem că nu-i observăm? Indiferența nu e mai puțin dăunătoare decît mîna întinsă! Ce fac conducătorii acelor unități socialiste în care, în timpul programului, sub nasul lor, indivizi din propria subordine încălcă regulile instituției, încălcă legea țării, practicînd comerțul ilicit, bișnița! În loc să ia măsuri severe de curmare a acestor situații, dovedesc pasivitate și îngăduință. Ba, uneori, se reped primii să cumpere acele produse! Asemenea atitudinii sînt de netolerat. Știa conducerea Întreprinderii de mașini electrice cu ce se ocupă Buzescu Nicolae? Știa conducerea spitalului „Brîncovenesc” ce fel de om este medicul ginecolog Ionescu Lidia Viorica și că în această unitate se practică darea de cadouri în schimbul acordării asistenței medicale?

Bișnițarii trebuie stîrpiți cît mai repede. Existența lor dăunează climatului moral sănătos al societății noastre, muncii avîntate a poporului nostru pentru o viață mai bună. Iar acest lucru se poate realiza numai dacă punem umărul cu toții, fără excepție!

VALERIU RÂMNICEANU ■
ION CHILOM ■

„Compoziție” — Neamtu Narcisa, cl. a VII-a

Mașină la LOTO, mîna a doua

Adrian Andrei din Piatra Neamț, str. Carpați nr. 155, carmangiu la O.J.T., neavînd răbdare (?) — după cum avea să afirme — să-și procure o mașină nouă pe căile obișnuite — înscriere, programare — s-a gîndit să găsească una de... ocazie. Dar neapărat una nou-nouță. Or, așa ceva, și-a zis el, nu-ți poate oferi decît un cîștigător la loto care preferă contravaloarea. Cum avea el un frate la București, iar fratele avea un ginere care era prieten cu un achizitor de resturi din hirtie, iar achizitorul era prieten, sau vecin — nu mai știe precis — cu o gestionară de agenție loto, Adrian Andrei a venit fuguța pînă în Capitală să-și alerteze șeful de rubedenii și cunoștințe pentru a-l ajuta să obțină cît mai repede limuzina dorită.

După cîteva zile nerăbdătorul amator de mașină nouă, aproape vlăguit de emoțiile apropierei clipei așteptate, se afla deja la agenția unde funcționa Emilia Ostrovăț, prietena achizitorului de resturi din hirtie, Aurel Gănescu, prietenul...

Gazda, Emilia Ostrovăț, trimise să precizeze că-și dăduse interesul să afle care dintre cîștigători dorește să vîndă mașina și reușise să cunoască o doamnă aflată într-o situație dificilă — urma să divorțeze — care prefera contravaloarea mașinii cîștigate.

Indispușă din pricina situației familiale și grăbită, pentru că mai era puțin timp pînă la expirarea depunerii biletelor cîștigătoare, cea așteptată își face apariția ca într-o scenă de teatru bine regizată. Au loc prezentările, începe tocmeala:

— 74...
— 70...
— Dacă nu sînteți amator, de ce mă încurcați, găsește cu pe altcineva!
— Bine, poftim 74...
Și carmangiu din Piatra Neamț scoate din servietă teancul de bancnote, apoi se repede la ghișeu să nu întîrzie...
— Peste cîteva zile o să fie dată publicității lista numerelor cîștigătoare și data cînd vă puteți prezenta să ridicați mașina — l-a asigurat gestionara agenției...
Și Adrian Andrei a plecat usurat — la figurat, și la propriu — avea dovada, dăduse banii: 74.000...

Cînd s-a publicat lista, nu-i venea să creadă, dacă citește ori viscăză: numărul bilețului său fusese omis...

— N-am trimis bilețul la centrală pentru că eu am descoperit că era fals, l-a explicat gestionara fratelui celui păgubit.

— Bine, dar dumneata ai recomandat-o pe femeia aceea! — a insistat interlocutorul.

— Într-adevăr, dar nu eram obligată s-o legitimez...

Nu încăpea indoiala că era vorba de o înșelăciune săvîrșită în grup.

Pentru elucidarea cazului și descoperirea infractorilor care puteau avea și alte fapte asemănătoare la activ, un colectiv de ofițeri din serviciile economice și cercetări penale, între care Petre Popescu, Gheorghe Ștefănescu, Victor Milici și Gheorghe Ene, a întreprins imediat măsurile necesare inclusiv cu privire la verificarea relațiilor dintre bănuți.

Curînd avea să fie depistată „femeia aflată în... divorț”. Se numește Maria Thol, 28 ani, fără ocupație, sotul său fiind un mai vechi „client” al miliției, dar de care nu și-a propus încă să se despartă, așa cum îl amăgise pe amatorul de autoturism.

De fapt, inițiativa înșelăciunii s-a dovedit a fi... gestionara agenției Loto — Emilia Ostrovăț — o mare amatoare de cheltuieli exagerate.

MIHAI GROZAVU ■

I. Sintem patru în încăperea: inginerul Alexandru Popescu, șef de secție, maestrul Dumitru Anton, secretar al organizației de partid, maestrul principal Constantin Ciobanu — toți de la secția scolară a Întreprinderii „Timpuri noi” din București, și reporterul. Mă interesează fapte ale omeniei, mă interesează gîndurile despre omenie ale unor oameni care afirmaseră odată că „fără să forțăm prea mult lucrurile, chiar și planul, îndatoririle noastre de producție pot să depindă, într-o oarecare măsură, și de modul în care înțelegem noi omenia”.

— Dumneavoastră, ca șef de secție, tovarășe Popescu, mai închideți din cînd în cînd ochii la cîte o greșală?

A.P.: — E greu să te faci că nu vezi cînd cineva trage chiulul. Trebuie să muncești tu pentru el. Sintem un colectiv unit, ne cunoaștem cu toții măsura și puterile. Desigur, avem și greșeli și lipsuri, dar nu le trece nimeni cu vederea. Cu o logică ca aceasta, lasă-l că a greșit și el, fii și tu bun, că nu mai face, omenia care ar reieși de aici ar plăti-o toți, sau, mă rog, altcineva în locul vinovatului.

D.A.: — Cu vreo două, trei săptămîni în urmă, un om de treabă și foarte muncitor, Gheorghe Marcov, a plecat, cu salopeta la subrat, la meci pe „Gheneca”, e stelist, și s-a întors după trei ore. L-am discutat în adunarea de partid, l-am făcut o caricatură la gazeta de perete și a fost și penalizat.

— Greșală sau lipsuri pot să însemne și atunci cînd cineva lucrează prost.

C.C.: — Omul poate greși din două motive: din neglijență sau din neștiință. Nu

știe, îl înveți. Îl ajuți. Nu-i este mîntea la treabă, iar încerci să-l ajuți. Stai de vorbă cu el, vezi cum gîndește, îl tragi mereu de mincă. Nimeni nu se naște excepțional. Un colectiv are oamenii pe care și-i crește.

D.A.: — Întreprinderea noastră a făcut eforturi mari ca să-și califice oameni, să se modernizeze. Unii au pus umărul de la început. Alții au venit mai tirziu și s-au

Omenia nu înseamnă a închide ochii

integrat. Cîțiva dintre aceștia din urmă însă n-au știut decît să ceară. Vorbeam despre omenie. Și în acest caz se poate vorbi de omenia noastră, de a lor. Dar e limpede că ne gîndim în același timp la responsabilitate, la demnitate.

II. Un fapt: muncitorii de la întreprinderea „Timpuri noi” au primit în mijlocul lor, spre reedificare, un număr de 28 de oameni care au încălcat legea. Și, spre bucuria lor, nici unul dintre aceștia n-a plecat din nou spre locul de detenție. Legile noastre sînt aspre, dar exacte. Aspre, dar nu lipsite de omenie. Cei 28 de oameni au avut șansa unei reabilitări, au avut șansa omeniei muncitorești. O șansă pe care n-au ratat-o și pentru că au fost ajutați să n-o rateze.

III. Un caz. Nu peste multă vreme, întreprinderea va interveni pe lingă organele în drept, ca cetățeanului Gheorghe Baciu, mecanic de întreținere, să-i fie redusă pedeapsa cu o treime, potrivit articolului 86, indice 7, din Codul penal, pentru o comportare foarte bună la locul de muncă, pentru cinste și corectitudine, pentru... „La 21 noiembrie 1977, pe șoseaua care

duce spre Călărași, am făcut un accident de circulație. În urma accidentului a murit fratele meu în vîrstă de 65 de ani. Accident din culpă”.

— Unde ați fost judecat?

— La București. Întreprinderea mea a cerut să execut pedeapsa la locul unde am muncit timp de 27 de ani. Aveam 25 de ani cînd am venit la „Timpuri noi”.

— Cum v-au primit colegii dumneavoastră?

— După accident, am stat acasă, cu clavicula și două coaste rupte, aproape o lună și jumătate. Au venit imediat toți colegii mei, a venit șeful secției, au stat de vorbă cu mine, au înțeles prin ce trec, nu m-au lăsat un moment singur. Au fost clipele cele mai rele. Mă gîndeam tot timpul la fratele meu și mi se strîngea

inima. M-au înțeles și mai ales au priceput că am nevoie de ei. În primul rînd de ei.

— De ce în primul rînd?

— Cu ei am trăit mai mult decît cu prietenii, am împărțit și neajurii și bucurii.

— Cînd ați început lucrul, vă simțeați cumva menajați?

— Ar fi fost lucrul cel mai rău și mi-era frică de el. S-au purtat bărbătește. Mi-au arătat multă omenie, m-au ajutat, mi-au dat să lucrez la fel ca înainte, n-au mai pomenit nimic de accident și mai ales nu mă lăsu singur cînd mă simțeam stăpînit de gînduri. E foarte greu de explicat. E și mai greu probabil de înțeles. Citeodată mă întreb cînd mai aveam timp să se gîndească cum să se poarte cu mine, cum puteau mcreu, cînd obosiți, cînd grăbiți, să se poarte cu atita tact.

IV. — Cum l-ați primit pe Gheorghe Baciu în atelier?

— Marin Bădilescu, strungar —

Lucrurile nu sînt prea simple.

Omul acesta m-a primit, în urmă cu cinci ani, în secție. Îl cunoașteam. Știam ce poate, cum muncește, ce familie are, ce obiceiuri, îl cunoașteam foarte bine. S-a întimplat ce s-a întimplat, legea e clară și o știe și el, o înțelege. Noi am încercat să fim lingă el ca omul să nu se piardă. De obicei, oamenii de felul său, sensibili, emoțivi, pot rămîne marcați, în urma unei asemenea nenorociri, toată viața. Noi am avut o singură grijă, să nu se simtă niciodată singur.

RĂZVAN BĂRBULESCU ■

● Convorbire cu inginerul

Victor Mirea, director la Centrala industrială de rețele electrice

Dosarul energiei

Cît, cum și unde economisim?

— Tovarășe director, ați participat la unele discuții organizate de redacția noastră, cu care prețuri ați ridicat, cu competență și îndrăzneală, câteva probleme mai delicate, privind consumurile exagerate, neraționale de energie, cauzele acestora, sugerând și posibile soluții. Vă solicit acum părerea — desigur personală dar nu indiferentă față de experiența muncii și funcției pe care o exercitați — în legătură cu unele observații făcute în teren. Așadar, voi începe spunând că se remarcă eforturile de stăviliră a risipei de energie, eforturi însemnate, dar uneori, poate chiar de prea multe ori, se scapă din vedere aspecte de principiu cum ar fi: cui îi revine, de fapt și de drept, sarcina de a căuta și găsi prin ce canale se scurge această valoare reprezentată de energie?

— Este corectă observația făcută. Oamenii noștri se ocupă de depistarea aminții. Cu ce șanse de a reuși îmi este mai greu să precizez. Nu cu foarte multe, pentru că, fără a mă îndoi de profesionalitatea lor, trebuie să recunoșc că, chiar stînd o perioadă de timp într-o mare uzină, ca „23 August”-București sau un combinat siderurgic cum e cel de la Galați, pentru a da doar două exemple, un inginer sau un tehnician de-al nostru ar putea descoperi, dacă nu toate dar măcar principalele „supape” prin care se scurge inutil energia electrică.

— Si-atunci?

— Atunci, cei mai mulți constată că ceea ce oricine alicineva ar constata: câteva becuri arzînd inutil, grupuri de iluminat aprinse în plină zi etc. Aspecte desigur negative ce se cer combătute, dar de suprafață și, în orice caz, netipice pentru consumurile exagerate ale unor întreprinderi puternice. Nu este mai puțin adevărat că distribuitorul nu poate rămîne indiferent față de modul în care consumatorul își respectă obligațiile. Experiența ultimilor ani ne-a demonstrat, cu prisoșință, din păcate, că preocuparea multor beneficiari pentru efortul de raționalizare nu este pe măsura cerințelor obiective. Așa se explică de ce am ajuns noi să efectuăm controale, dublate și de acțiunea de găsire a unor căi de blocare a risipei. Ceea ce am afirmat nu vrea să însemne un refuz, sau o eschivă a unui răspuns direct, fără echivoc: cei în măsură să frineze consumul nerațional sînt inși beneficiarii și, mai precis, tehnologii și energeticienii încadrați în unitățile productive. Ei pot să găsească soluțiile de atenuare, dacă nu chiar de anulare a risipei fie prin recurgerea la alte tehnologii, fie prin modificarea celor existente. Ne-am simțit obligați să ne asumăm o răspundere în plus care, sincer să fiu, ne depășește adeseori din cauze obiective: numărul insuficient de cadre, lipsa unei specializări anume.

— Care ar fi această specializare?

— S-a mai discutat la două mese rotunde, organizate de „Flacăra”: energeticienii industriali, pe care facultatea ar trebui să-i „producă”. Dacă îmi amintesc bine, chiar profesorul universitar A. Carabulea a ridicat problema. Noi și I.D.E.B.-ul dispunem doar de două categorii de ingineri: electro și termoelectrotehnici, dar specialiștii sînt cu mult mai numeroși în producția directă, în uzine.

— Oare cei din întreprinderi, știind că pot fi verificați oriunde de către un terț, pe criterii reale și obiective, nu sînt, prin chiar acest mijloc, determinați să acorde

un plus de atenție problemelor respective?

— Atingeți, prin întrebarea pusă, o zonă sensibilă, tipic omencască în ceea ce natura umană are mai slab! Tocmai că nu cred ceea ce ați presupus, ci dimpotrivă! Știind că altora le revine misiunea de a controla și, mai ales de a găsi rezolvări, cei din producția nemijlocită, consumatorii, încep să se considere derobați de sarcinile lor elementare de serviciu. Dacă vin alții — își zic probabil acești tovarăși — ce rost mai are să ne gîndim și noi la aceleași probleme? Și încă ceva: mulți se simt tentați, și unii o și fac, să găsească mijloace de derulare a celor care controlează, să le ascundă situația de fapt. Mentalitate contrară intereselor noastre comune, de-a dreptul periculoasă, antisocială. Ați relatat, recent, în coloanele „Flăcării”, despre situația de la Întreprinderea „23 August”-București. Concluzia a fost justă: chiar și cei care se înscriu în parametrii planificați au încă mari posibilități de a raționaliza consumul. De unde rezultă că a epuiza întreaga cotă de care dispui, fără a solicita suplimentări, nu constituie întotdeauna soluția ideală, imbatabilă și unică.

— Tovarășe director, nici nu-mi ima-

bate, deși specialiștii de la Slatina susțin și demonstrează că îndeplinirea sarcinii amintite este imposibilă fără a influența direct și negativ calitatea aluminiului. Nu vi se pare situația expusă o șaradă... ermetică?

— Ați evocat o situație și exactă și interesantă. O primă precizare: referința dumneavoastră privește normele de consum. Asta pentru că toată lumea știe despre ce vorbim. Și încă una: depășirea nu privește normele republicane admise, ci repartitia stabilită de ministerul de resort din cota ce-i revine, din disponibilul general acordat industriei. În cazul ales concluzia nu poate fi decît una: repartitia este inexactă.

— Cum se explică, în acest caz, dinamica scăderilor consumurilor de energie înregistrate de aceeași întreprindere de-a lungul ultimilor 4-5 ani?

— Recalculările cotelor, din timp în timp, pot avea un efect mobilizator, atunci cînd sînt făcute cu maximă competență și mergînd pe cantități mici, ce pot fi economisite. Dar cînd se trece brusc, pentru a păstra exemplul dumneavoastră, la o scădere de peste 5 la sută într-un singur an, 1978, adică aproape dublu de cît s-a obținut în trei ani laolaltă, așa cum a procedat Minis-

treprinderi similare a căror producție este întreruptă temporar și trebuie suplinită de altele etc.). Dar cu o condiție: noile cerințe să fie stabilite măcar cu 15 zile înaintea începerii lunii respective și nu chiar în cursul ei. Practica unor ministere de a „calcula” și de a „aranja” consumurile pe ansamblu, echilibrînd depășirile unora cu economiile altora nu mi se pare corectă și nici de natură să sprijine acțiunea națională de raționalizare a consumului de energie. Fiecare întreprindere, de orice fel și nivel, trebuie să încerce să obțină, pe toate căile, economii pentru că numai astfel se poate înregistra o reală raționalizare a consumului de energie electrică, o reducere a cantităților de combustibili convenționali prin care se realizează energia. Revenind la controversata situație a planificării diverse și... diferite, vreau să subliniez importanța deosebită pe care a acordat-o tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, problemelor de aprovizionare cît și criteriilor de repartitie, citînd un pasaj al cuvîntării ținute la recenta Consfățuire de lucru de la C.C. al P.C.R., publicată la 19 mai a.c. și care constituie un îndreptar sigur al actualei stări de fapt: „În continuare se impune ca problema reducerii consumurilor materiale, a consumului de combustibili și energie să stea cu toată seriozitatea în atenția ministerelor, a tuturor organelor de partid și de stat. Trebuie să se termine cu existența a două feluri de planuri, a doi indicatori. Ce este oare consumul după norme și ce este consumul după repartizare sau cote? Nu există decît consumul după norme!”

— Cum apreciați inițiativele privind raționalizarea consumului de energie apărute în unități disparate?

— În revista dumneavoastră, dar și în alte publicații, am citit despre o serie de măsuri inițiate și aplicate în anumite întreprinderi, cum este „Autobuzul” București, unde s-au introdus limitatoare la unele mașini pentru a fi împiedicate să lucreze în gol. Mă întreb: de ce nu se generalizează astfel de experiențe reușite? Cine să decidă asupra unei asemenea situații? Consider că factorii de răspundere din toate ministerele, inclusiv al nostru, ar trebui să se așeze odată foarte serios în jurul unei mese și să discute, pe toate fețele, aceste probleme, luînd și decizii corespunzătoare, obligatorii pentru unitățile în subordine. Aflu acum, ca să mai dau un exemplu, că la Întreprinderea de articole din sticlă București, un vrednic inginer a găsit și aplicat un mijloc de reducere a consumului de energie electrică necesitat în obținerea aerului comprimat. O asemenea inițiativă se cere a fi imediat studiată cu obiectivitate într-unul din institutele specializate și, dacă se confirmă, să devină obligatorie pentru toate unitățile care produc și folosesc aerul comprimat. Concluzia mea este că, în materie de consum de energie electrică, ceea ce trebuie să domine, la toate nivelele, este raționalul și acesta se impune să funcționeze din prima fază, adică din momentul repartizării cotelor și să se mențină pe întreg parcursul fenomenului productiv.

MANOLE CĂRȚAN ■

- Cine trebuie să găsească soluțiile de raționalizare?
- Cînd vom avea ingineri energeticieni industriali? ● Eroarea „aranjării” consumurilor pe „ansamblu” ● Singurul criteriu în repartitie — consumul după norme

ginez că nu știți ceea ce voi spune acum, dar o fac nu pentru dumneavoastră cît pentru cititori, printre care s-ar putea afla și cei direcți implicați în criteriile de stabilire a cotelor de energie sau superioari lor. De mai mult timp, Ministerul Industriei Metalurgice apare frecvent, ca să nu zic permanent, în rîndul marilor consumatori care nu-și respectă sau nu-și pot respecta cotele repartizate. Alte unități economice apar și dispar, dar cel numit are, parca, o rubrică fixă. Fără a intra în detalii foarte amănunțite, am încercat să văd ce se întâmplă la o întreprindere importantă, din cadrul M.L.M., cea de la Slatina, care produce aluminiu. Am constatat că, an de an, probabil ca urmare a unei atenții corespunzătoare acordată consumului de energie, la Slatina s-au înregistrat scăderi spectaculoase. Astfel, în ultimii trei ani, cantitatea de energie electrică folosită pentru o tonă de produse, de bună calitate, a scăzut cu 3 la sută, ceea ce înseamnă foarte mult raportat la valorile cunoscute care concură la obținerea aluminiului. Verificînd și comparînd situația de la Slatina cu consumul de energie și calitatea produselor similare din unele țări cu o industrie foarte dezvoltată, am remarcat că cifrele consumului de energie per tonă de produse sînt competitive. Și încă ceva: la aceeași întreprindere, cotele date prin plan nu sînt depășite, dar ministerul de resort îi cere acesteia să se înscrie sub cantitățile apro-

terul Industriei Metalurgice în cazul Întreprinderii de aluminiu Slatina, măsura nu mai este deloc stimulativă ci, mai curînd, generatoare de indiferență. Jucul cifrelor, în materie de energie, nu are nimic distractiv în el ci, dimpotrivă, conține sau ar trebui să conțină multă seriozitate, o responsabilitate totală. Așa, de pildă, cine apreciază că o depășire de „numai” 1 pină la 3 la sută echivalează cu cantități neînsemnate se înșală mai ales cînd este vorba de marii consumatori la nivelul economiei naționale. Acest unu la sută, în cazul Ministerului Industriei Metalurgice, reprezintă 70 de procente din întregul consum casnic al țării, la energia electrică! În schimb, alții se laudă că obțin economii de 30 la sută, situații care se cer foarte atent apreciate și controlate pentru că, dacă cifrele se confirmă, este foarte clar că, în acele unități, repartițiile s-au făcut fără criterii obiective. Poate chiar lipsindu-i, în același timp, pe alții de cantitățile absolute necesare de energie. Astfel de situații se pot întîlni în cadrul aceluiași ministere, ceea ce este grav și arată modul formal în care se distribuie, uneori, cotele de energie. Doresc să fac o observație critică, ținînd de felul în care unele ministere înțeleg să se „ocupe” de energie. Găsim firesc ca, din timp în timp, chiar lunar uneori, să se procedeze la reasezări ale planului de consum, cînd intră în funcțiune noi capacități ori s-au ivit situații de excepție (avarii la alte în-

Un loc special — în serialul nostru — trebuie să-l dăm intervenției — orale și în scris — a tovarășului Eugen Arghir, consilier juridic la Filatura și finisajul Baloștești. Dumnealui răspunde critic unor afirmații făcute — în articolul despre inari apărut în nr. 17 al revistei noastre — de tovarășul N. Stoica, director al Trustului inului și cînepii București și, totodată, formulează o sugestie. Ambele fiind de interes concret pentru cauza inarilor, le-am încredințat tiparului:

Relatările tov. Stoica, directorul T.I.C.B., sînt importante și utile pentru problema dezbătută, dar după opinia mea nu sînt complete și nici suficiente de concludente.

În primul rînd, tov. N. Stoica se referă numai la unitățile agricole producătoare de tulpini de in și cînepă și în finalul relatării exemplelor negative subliniază, citez: „Fapt ce trebuie să dea de gîndit și conducătorilor direcțiilor agricole respective, care trebuie să-și intensifice preocupările pentru ridicarea producției la nivelul sarcinilor de plan”. Această recomandare eu o consider ca o invitație a forurilor care conduc procesul de producție a tulpinilor de in și cînepă, respectiv direcțiile agricole județene și uniunile județene ale C.A.P., să răspundă arătînd ce s-a făcut și mai ales ce nu s-a făcut în mod corespunzător, în spiritul indicațiilor secretarului general al P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu, care, la Consfățuirea consacrată agriculturii, a subliniat și necesitatea „de a nu mai justifica propriile lipsuri pe seama condițiilor climatice”.

Dar ceea ce a ocultat tov. N. Stoica să arate este modul cum își desfășoară activitatea unitățile de prelucrare primară a tulpinilor de in și cînepă (topitorii), care sînt în subordinea directă a T.I.C.B. Este cu alții mai util acest lucru cu cît apar

inadvertențe între afirmațiile făcute presei și cele făcute altor organe, mai ales atunci cînd unitățile T.I.C.B. au avut litigii izvorite din contractele economice încheiate cu unitățile industriale aparținînd Ministerului Industriei Ușoare, care prelucrează superior fibra de in și cînepă produsă de unitățile subordonate T.I.C.B.

Așa de exemplu:

1. Se afirmă că planul de tulpini de in și cînepă a fost realizat în procent de 73% la in și 81% la cînepă.

Inul și cînepa (V)

Fortă majoră sau dezinformare?

Se mai afirmă că s-a asigurat la cînepă întregul necesar de fibre cu disponibilități și pentru export.

Dacă așa stau lucrurile, de ce T.I.C.B., prin reprezentantul său, tov. consilier juridic Manolescu, a susținut și prezentat „acte” la Arbitrajul Central de Stat — că producția a fost realizată numai în procent de 35%?

2. Se naște o a doua întrebare și anume: dacă s-a asigurat necesarul de fibre de in și cînepă, pe care le prelucrează întreprinderile M.I.U., de ce nu s-a livrat acestor unități beneficiare și de ce în litigiile izvorite din neonorarea contractelor economice T.I.C.B. (ca o mamă bună) prezintă acte instanțelor de arbitraj invocînd „for-

ța majoră” și cerînd exonerarea de răspundere a unităților subordonate? (N.R. S-a anexat scrisorii o situație a livrărilor de fibre de in și cînepă pe anul 1978, spre confirmarea susținerilor de mai sus).

De ce în relatările adresate presei se văd lipsurile și neajunsurile vecinilor — unități producătoare de tulpini de in și cînepă — se recomandă forurilor acestora — respectiv direcțiile agricole județene — măsuri corespunzătoare, dar nu se văd lipsurile și neajunsurile din „propria

casă”, deci cele existente la întreprinderile de prelucrare primară a tulpinilor (respectiv topitorii de in și cînepă subordonate T.I.C.B.)?

Nu numai că despre organizarea proceselor tehnologice, a organizării producției și a muncii în aceste unități nu se arată nimic — și este foarte necesar să se arate — dar în fața organelor arbitrale se căuta prin „orice mijloace” să se arate că nu există lipsuri și că neonorarea obligațiilor contractuale s-a datorat exclusiv „forței majore”.

Se naște întrebarea: un asemenea mod de a pune problemele poate ajuta la înălțarea propriilor lipsuri? Categorie — nu.

În fața unor asemenea practici de ani de zile noi am sesizat Primul Arbitru de Stat cu o scrisoare. (N.R. Scrisoarea din care scotim necesar să extragem aceste concluzii: „Deși, după opinia noastră, forța majoră poate fi comensurabilă, nu se caută să se stabilească întinderea acesteia permițînd astfel ca, prin reținerea pur și simplu a forței majore, să se acopere: lipsă de organizare a producției și a muncii; nerespectarea proceselor tehnologice; lipsa de preocupare pentru introducerea noului; nefolosirea cu simț de răspundere a materiei prime; risipa. În felul în care se procedează, atît la nivelul furnizorilor de materie primă, cît și a forului lor tutelar, contractele economice încheiate pe baza unor repartii imbracă un caracter formal”.

Sînt multe de făcut pe linia îmbunătățirii activității de producție și de prelucrare a inului și cînepii și aceasta o cer chiar inul și cînepa care vor să reintre în drepturile de care s-au bucurat cîndva și de care vor să se bucure în condiții noi, superioare, potrivit etapei actuale.

După părerea mea, pentru in și cînepă și pentru inari să nu se facă economie de spațiu în coloanele revistei, pină ce discuția începută nu va fi finalizată.

Consider că nu este lipsit de importanță schimbul de păreri și de experiențe dintre inari, consider că el este vital necesar și că pregătirea acestuia a fost începută de revista „Flacăra”.

Evident, față de critica tovarășului Eugen Arghir, tovarășul director Nicolae Stoica are dreptul și obligația la un răspuns.

NELU IONESCU ■

ȚARA VĂZU

Patria

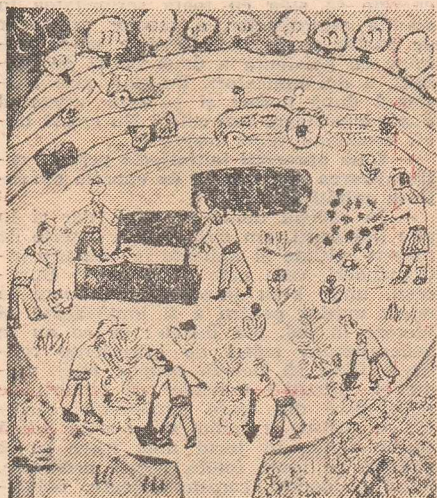
Acest cuvânt n-a cunoscut
decît fiorul primei iubiri.

MARIA SAULFAN ■

clasa a VI-a, Școala generală comuna Șincai, județul Mureș

Crede-mă, țară!

Nu mi-e teamă, crede-mă, țară, nu mi-e teamă de ceea ce mă așteaptă căci atîtea și atîtea brațe tot mai puternice se străduiesc să urce împreună cu mine mai sus

„Eu în anul 2000” — Lungoci Cristian, clasa a VI-a, Școala generală nr. 3, Rădăuți, județul Suceava

Locuri dragi

Cînd plec într-o călătorie, mai departe sau mai aproape, mă trezesc comparînd noile priveliști cu cele din satul meu. Văd case frumoase, văd perdele, văd grădini... dar parcă nu le văd cu ochii mei. Nu știu cine locuiește în casă, nu știu cine a lucrat perdeaua, nu știu cine a plantat florile-n grădină. Privesc împrejurimile satelor. Dealuri și păduri, răzoare cu rug și peri sălbatici — ca la noi. Și totuși nu-s așa. Pădurilor din satul meu le cunosc ascunzișurile. Știu unde sînt alunii de vară, care fac alunce cu coaja subțire și miez mare; știu unde-s cuiburile ciocănitoarelor; știu unde se ascund veverițele. E destul să mă gîndesc la pădurea noastră

Bunicul

Bunicul meu este un bunic asemeni tuturor bunicilor; pentru mine însă este întruchiparea bunătății, înțelepciunii și a duioșiei. Cu părul-nălbît de colbul vremii, puțin adus de spate, cu ochii negri și adînci ce strălucesc blînd sub coroana sprincenelor stufoase, cu o mustață îngustă, bine îngrijită, bunicul pare că a adunat toată înțelepciunea vieții pe parcursul celor 82 ani pe care i-a trăit.

Cînd eram mică, el îmi povestea basme cu zine și cu împărați, iar eu îl ascultam cu atenție întipărirîndu-mi fiecare cuvînt bine în minte. Cu glasul lui blînd și duios el îmi spunea de atîtea ori povestea puului de prepețică, care neascultînd-o pe mama lui a fost rănit de vînător.

Că, venînd iarna, prepețica cu ceilalți pui trebuia să-l părăsească îndreptîndu-se spre țările calde iar puul mic bolnav a rămas pradă gerului nemilos închipuindu-și că mama lui se află lîngă el iar pe cizma unui vînător urca cu greu o furnică.

Vara, cînd soarele ardea ca un bulgăre de foc, mergeam adesea cu bunicul în pădure. Ne plimbam agale pe sub bolta răcoroasă a copacilor, împingîndu-ne unul pe altul și căutînd ciuperci. Bunicul îmi povestea basme și istorioare despre animale și umblam ca să găsim o vizuină de vulpe sau de urs. Cînd găseam o grotă mică săpată în peretele unui deal bunicul mă amăgea zicînd că asta este sigur locu-

și brațele acestea toate se bucură de ajutorul tău.

Teama nu ne va cuprinde nici peste ani, cînd vom ține pana sau volanul în mînă, cînd vom comanda șiruri de mașini, pentru că știm, atunci, alături de unealtă, vom avea în mînă „steagul nesfîrșitei primăveri”.

ENIKŐ AGNES HARKO ■

clasa a VIII-a,

Școala generală nr. 4, Tg. Mureș

Două flori

Numai două flori
ți-am adus azi,
una pentru ieri
insingerată
și alta
pentru miine
luminată...
Cea de miine
va crește lîngă inima mea
și-o voi stropi
în fiecare zi
cu bucurii
și noaptea iară
cu vise
să te-nalți mereu
— țară —

MIHAELA MARIANA CAPĂȚĂ ■

clasa a IV-a,

Școala generală nr. 2, Cugir

și-mi miroase a verde, a rășină de brad, a frunze umede. Dealurile au nume ciudate: Bicafeii, Hucișor, Zomonița, Somoș și toate au biografia lor. Somoșul mai păstrează urmele satului vechi; cite un pom ori cite o piatră mare, rotundă — masă a fostelor slugi ale grofului. Despre izvorul de la Zomonița bătrînii încă mai cred c-ar avea puteri miraculoase și se mai lecuiesc cu apa lui cînd îi încearcă durerile bătrîneților. La Hucișor e raiul pe pămînt: pomi, păsări, flori, vie și mult trifoi cu patru foi. De la Bicafeii aducea bunica lut galben și-l cerna pe prispă cînd locuia în casa veche. Acum dealul e acoperit cu o vie întinsă, aliniată ca ostașii la defilare.

Orașul care se va statornici între locurile mele dragi nu va avea periferie căci la marginea lui, unde nu va fi stradă, va fi cărare cu cimbru sălbatic și unde nu va fi robinet, va fi ciurgăul de la Zomonița.

LIGIA OROS ■

înța unui lup sau a unei vulpi. Eu, naivă, îl credem și fugeam de teamă să nu întîlnesc acolo dușmanul.

Altă dată, ne duceam împreună la pescuit pe malul bălții. Stăteam ore în șir ascultînd concertul broaștelor, urmîrînd virful undiței doar doar s-o mișca însă de cele mai multe ori așteptam zadarnic, pentru că nici un „baboi”, așa spunea bunicul la pești, nu se prindea. Ne întorceam acasă necăjiți. Bunica ne întîmpina la poartă glumind pe seama noastră. Cînd bunicul vedea că se întrece gluma o dojenea spunînd: „Și asta numai din cauza ta, că nu ai făcut mămăliga bună, dar lasă că miine mă duc cu rime”. Dar și cu rime nu prindea nimic. Eu îl iubeam mult pe bunicul și așa fi vrut să stau toată ziua cu el.

Vara cînd soarele mai cobora cu cîteva sulite de la zenit și umbra nukului se întindea peste banca din fața porții, bunicul se așeza domol înconjurat de o droaie de copii din împrejurimi pentru a-și istorisi întîmplări din tinerețe. Bunicul nu trebuia să nascocoască. Trecuse prin atîtea încît putea povesti șapte zile și șapte nopți încontinuu și tot nu ar fi terminat.

Pătaniile lui din vremea copilăriei sau din timpul primului război mondial, cînd ne amuzau, cînd ne întristau, însă toți stăteam cu urechile ciulite la el și nu ne mai săturam.

Astfel era bunicul meu, un bunic asemeni tuturor bunicilor.

CĂTALINA NICOLETA ALDEA ■

clasa a VII-a C, Liceul nr. 6, București

„V-ați născut și creșteți
cu neasemuite frumuseți, în
plină de lupte eroice, pentru
pentru neatîrnare, pentru pro
progres social și o viață

„Pace copiilor lumii” — Pethő Tünde, 13 ani, Școala generală nr. 5, municipiul Gheorghiu-Dej

Regina-Noptii

A fost odată ca niciodată, într-o țară mare și frumoasă, un împărat mai bogat decît toți împărații.

Împăratul acesta avea tot ce-i trebuia, dar era foarte trist pentru că în țara lui nu existau flori. Avea acel împărat doi copii, un băiat și o fată de o frumusețe neasemuită. Băiatul obișnuia să umble îmbrăcat în roșu, iar fata în alb. Pe băiat îl chema Trandafir, iar pe fată, Regina-Noptii. Fata se numea astfel pentru că ieșea noaptea îmbrăcată în alb pe terasa iatacului ei să privească stelele.

Într-o noapte, ea ieși ca de obicei pe terasă. Era o noapte rece și nu apăruse nici o stea pe cer. Prin noapte nu se vedea decît rochia ei albă. Un om, trecînd pe drum spre casă, zări în aer o floare albă și frumoasă. Mirat, țărănul își zise în sinea lui: „Flori în țara noastră nu există,

de aceea e împăratul trist, dar această o floare adevărată”.

A doua zi se duse la împărat și îi vesti totul.

Împăratul crezu că-i nebun și-l che pe singurul înțelept din împărăție, c putea să-l vindece. Înțeleptul îl luă pe acasă la el. Acolo îl întrebă:

— Vrei să te duci acasă?

— Sigur că da. Doar nu sînt nebun c crede împăratul.

— Bine, răspunse înțeleptul. Dar condiția ca la noapte să-mi arăți loc unde ai văzut floarea cea albă.

— Ne-am înțeles, răspunse omul, bu ros că nu toți oamenii sînt ca împăra lor.

După cum se sfătuiseră, așa se și îmblă. În toiu nopții se aflau amîndoi locul stabilit. Văzînd-o pe fiica împăra lui — care semăna într-adevăr cu floare albă — înțeleptul strigă:

— Cum te numești tu, strălucire a n. ții, ești nimfă ori floare?

— Atunci se auzi o voce cristalină:

— Nu sînt nici nimfă, nici floare. S Regina-Noptii, fiica împăratului. Atu Trandafir ieși pe terasă:

TĂ DE COPII

**Printr-o țară hărăzită de natură
Printr-o țară cu o istorie glorioasă,
apărarea gliei strămoșești,
războiul pentru război, pentru
viitorul bună, pentru socialism".**
NICOLAE CEAUȘESCU

Conducătorului iubit

Printr-un ștergar de zare pogoară aurarii
Cu mierea minerală pe creștet de șindrilă,
La sfat mindria țării crescută din vii file
Și-a rechemat din jilțul istoriei mai-marii.

Și nu se știe unde – pietrificând ovații
Noi am zidit o țară din valuri ce se-ncaier
Cind, dureros gemură danubiene spații
Noi ne-am născut odată cu cerbii muți din aer.

Se-nvirte, roasă, roata, Carpații dorm ca moșii
Prin ceruri ciuta-și suie povestea ei buiacă,
Ulcica de cuvinte o umplu muntii roșii,
La lutul cit o țară ies lacrimi mari să tacă.

Urlau a iarnă lupii oprți la poala morii
Țișnea, zdrelită, luna și răsucea luminii
Durere vie cară povornic muncitorii
Prin pașii lor de piine trec albatroși de tină.

Noi ne-am durat din singe neliniștite ore,
Ne-am răvășit cocoșii sălbatici, bronzul frintul
Ne-au sfirțit pe inimi întinerite hore,
Pe tropotul luminii stă țara cit pământul.

Noi ne-am răsfrint ființa în mii de constelații
Țișnind din veșnicie ne-am imbinat cu ele,
Columnă, apa urcă vuid prin generații
Și tu stai stilp de casă, străvechii bolți cu stele.

IRINA AIRINEI ■

clasa a VIII-a,

Școala generală nr. 76, București

Salcimul singuratic

Acum plouă trist peste sătucul cu salcimi !

Casele cu garduri înalte nu mai sînt !
Nu mai este nici bunicul. A plecat într-o
toamnă, odată cu frunzele aurii ale salci-
milor ! Și fetița l-a așteptat să se întoarcă
primăvara, odată cu florile salcimilor...

Dar bunicul a uitat poate drumul, sau...
cine știe ?...

A rămas o bancă, o bancă mîncată de
ani, bătrînă și zbircită, pusă sub salcim
să fie poate ulița căderii florilor...

Fetița și salcimul crescuseră aproape
împreună, rîzînd cu dinții de lapte ai mu-
gurilor fiecărui april, înălțîndu-se încet
pe treptele primăverilor.

Acum, nu mai are cine să adune florile
salcimilor... Doar vîntul le mină de colo-
colo...

Deschid caseta...

Înăuntru... niște flori îngălbenite de
vreme... Lîngă cutie... o pălărie veche îm-
podobită cu flori de salcim...

Vreau să le ating, dar ele se prefac
în pulbere fină pe care vîntul o duce cu el,
pe lîngă salcimii uzi de ploaie, ca niște
lacrimi reci și țirzii...

Dacă veți trece vreodată pe lîngă sal-
cimul acela singuratic, veți asculta, încă
o dată, povestea bunicului...

MIHAELA DUMITRU ■

clasa a VII-a

Școala generală nr. 40, București

Nu doborîți plopii !

Plopii

Sînt spadele inmugurite

Ale ostașilor căzuți.

Cîntă sub adierea vîntului...

Nu doborîți plopii :

Ar însemna să rețeați

Istoria !

CRISTINA POPA ■

clasa a V-a,

Școala generală nr. 56, București

Carnaval

Carnaval, carnaval,
Toți copiii-s prinși de val ;
Prinții au bufoni alături,
Vrăjitoare stau pe mățuri,
Scufite roșii cu flori
Prind în dans pe vinători,
Coșari negri, mateloți,
Clovni sint țărcați cu toți
Viteazul croitoras,
Fetițe, trandafirași,
Toți valsează-n viul val :
Carnaval, carnaval !

HELENE SCHWANGER ■

clasa a VI-a

Liceul nr. 3, Arad

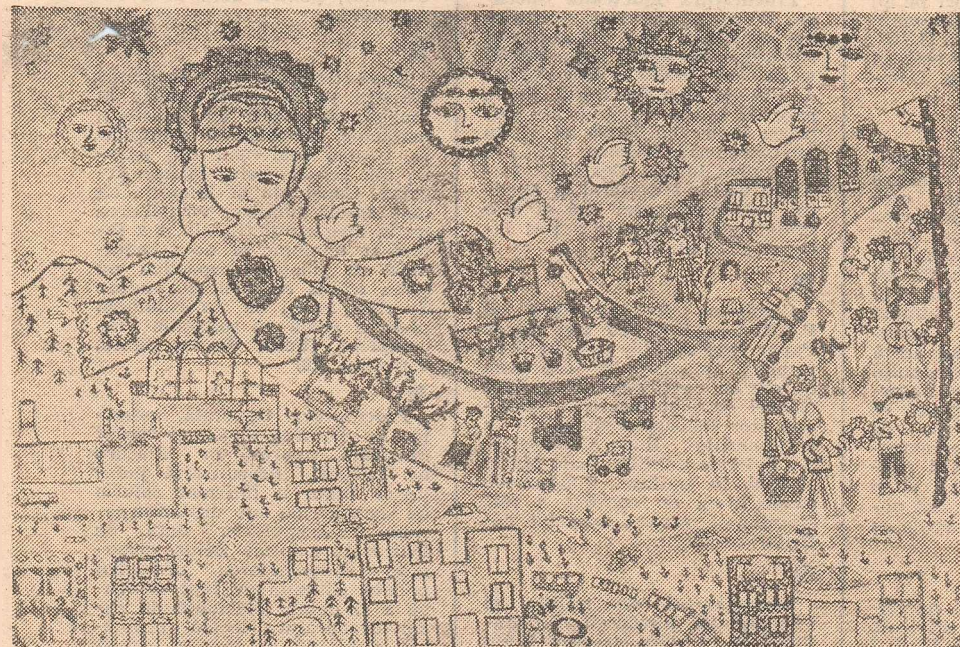
Spiridușul

Auzea vocile părinților din camera ală-
turală. Nu pronunțaseră cumva numele
lui ? Dădu pătura la o parte și, în virful
picioarelor, se apropie de ușă ca să asculte.
Vocile părinților păreau triste. Vor-
beau despre grijile în privința lui Klaus.
Apoi lumina a fost stinsă. Fișia de lumină
de sub ușă a dispărut. Klaus se apropie
de fereastră și privi afară. A stat mult
timp așa, privind în noaptea clară cu lună.

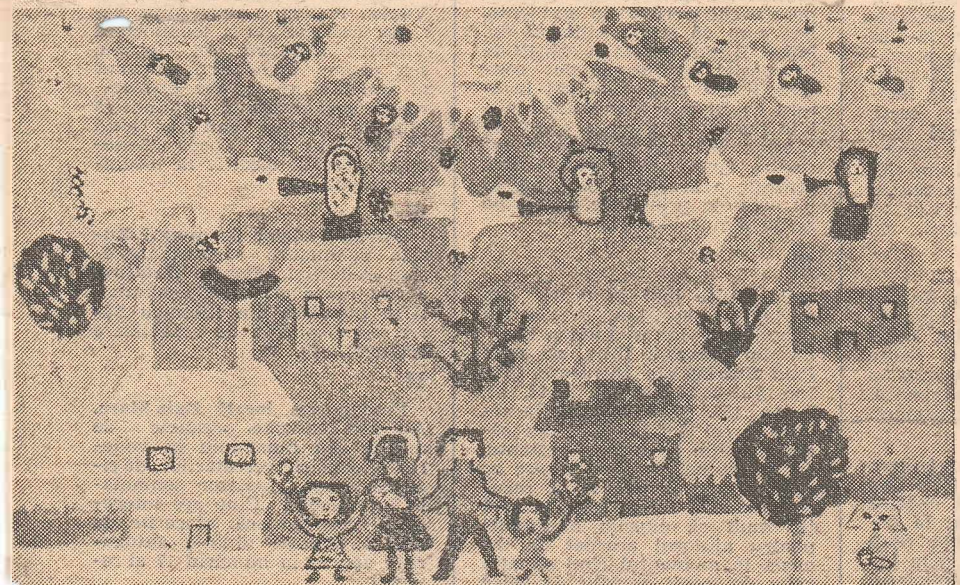
Se crăpa de ziuă, era abia ora 6. Casa
pădurarului era cufundată în liniște. De-
odată se observă o mișcare. Klaus se fu-
rișă încet afară și trase ușa după el. Aooi
fuși spre locul unde tatăl său descărcase
lemnul. Din cînd în cînd își ștergea cu
palma fruntea udă. Se lumina din ce în
ce mai mult. În cele din urmă, Klaus puse
ultima bucată de lemn în grămadă fru-
mos stivuită. Era și timpul. Lucrase o oră
și zece minute. Astăzi era duminică. Pre-
cis nu se va scula mama așa de dimineată.
Fuși în casă, se dezbracă și se culcă.

Pădurarul se duse la ora nouă să aran-
jeze lemnele. Voia să le stivuiască repede
pentru că pînă după-amiază mai avea
multe lucruri de rezolvat. Dar, deodată,
se opri și-și frecă ochii. Privea uimit din
toate părțile lemnele stivuite. Veniseră spi-
ridușii ? Se întoarse și se îndreptă grăbit
spre casă. În ușă îl întâmpină un spiriduș
cu ochi zîmbitori și cu fața strălucitoare.

RENATE BLUM ■

„Pacea văzută de copii în anul 2000” – Ristea Daniela, 13 ani, Școala generală Țintea Băicoi, județul Prahova

„Familia mea” – Ionescu Mihaela, 10 ani, Școala generală nr. 11, Buzău

— Ce faci aici, surioară ?

Zicînd acestea, o luă pe față în casă.

Înțeleptul se duse la împărat și îi spuse

— Măria-Ta, omul pe care mi l-ați în-
credințat nu e deloc nebun. El a văzut-o
pe fiica dumneavoastră. Fiind o noapte
fără lună, fata îmbrăcată în alb părea o
floare ce plutește în aer.

După ce se gîndi puțin, împăratul spuse :

— Dacă fiica mea seamănă noaptea cu
o floare, înseamnă că ea e singura floare
din țara mea.

— Dar nu este o floare ca toate florile,
Măria-Ta, adăugă înțeleptul.

Apoi, înțeleptul și omul se duseră la
casele lor.

În ziua aceea era prima și poate ultima
fericire a împăratului.

Pe cînd stătea pe tronul său, împăratul
fu anunțat de generalul oștilor sale că
dușmanii cotolesc țara. Împăratul strînse
oaste și plecă la război. Iar Trandafir
porni și el pe calul său năzdrăvan numit
„Gura-leului”.

Se încinse o luptă aprigă între cele două
popoare.

În luptă, Trandafir fu greu rănit, dar cu
toate că lipsea acum un viteaz din oaste,
deoarece Trandafir nu mai putea lupta,
împăratul și oastea lui învinsă cotoșo-
torii. După aceea plecară spre palatul îm-
păratului.

Tocmai cînd ajunseră la palat, Trandafir
își dădu sufletul, prefăcîndu-se într-o
floare roșie și parfumată care purta nu-
mele viteazului Trandafir. Ea avea țepi pe
tulpină, amintind de vitejia lui.

De durere se prefăcură în flori și sora
lui Trandafir și calul său năzdrăvan.
Floarea în care se prefăcuse fiica împăra-
tului se numea „Regina-Noptii” și era albă
și firavă. Cealaltă floare în care se prefă-
cuse calul se numea „Gura-leului” și era
mică, colorată în mii de culori.

Așa s-au născut florile Trandafirul,
Regina-Noptii și Gura-leului.

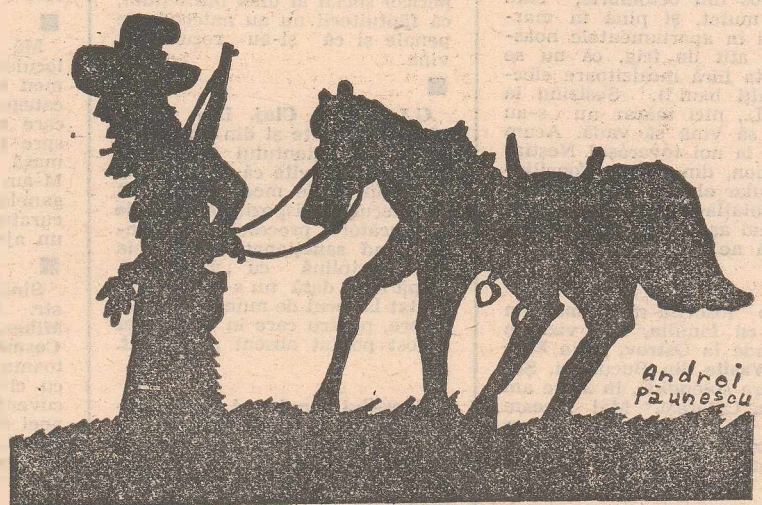
Dar împăratul tot trist rămase, căci acum
avea flori, dar își pierduse copiii.

25 martie 1979

ANA-GABRIELA FRUNTELĂ ■

clasa a II-a B

Liceul „Gheorghe Șincai”, București

„Om și cal” – Andrei Păunescu, clasa a IV-a B, Școala generală nr. 172, București

Aflu dintr-o recentă emisiune TV că livrarea mașinilor Dacia se face la București pentru cei înscrși până în iunie 1978, iar în alte centre pentru cei înscrși până în lunile iulie, august și chiar septembrie, ne scrie **Ioan Munteanu** din Constanța. Mi se pare inevitabil ca pentru aceeași sumă — nu mică! — de bani și pentru același tip de automobil, fabricat de aceeași întreprindere, unii beneficiari să fie favorizați chiar dacă este vorba numai de timpul de așteptare.

În piața Bercei activează un vânzător de borș pe nume **Predoi**, căruia anul trecut i-a fost retrasă autorizația în urma unui control sanitar. Motivul a fost, se pare, condițiile igienice precare în care își fabrica marfa. Prin nu știu ce împrejurări a reapărut în piață, de aceea îmi fac datoria de a-l semna din nou Controlului sanitar de stat. (**George Teodorescu**, str. Uioara 3 bl. M2 sc. 6 ap. 236)

Comitetul municipal Oradea al P.C.R. În scrisoarea sa, **Camelia Potirniche**, dactilografată, arată că de mai mulți ani lucrează doar ca înlocuitoare și nu are o locuință corespunzătoare pentru 3 persoane. Sintem informați de Spatiul locativ că tovarăsa are cerere depusă, dar nu i s-a repartizat locuință, nefiind încadrată. Înpreună cu tov. **Taloș Nicolae**, de la Oficiul forței de muncă, îi căutam un loc de muncă potrivit cu pregătirea sa, unde să o putem încadra definitiv.

Consiliul popular al județului Iași. Încercarea de a o muta pe **Sirbu Valentina** ca soră șefă într-un alt serviciu din cadrul Spitalului clinic de recuperare nu s-a făcut pe căi normale și nici nu era necesară, intrucit ea nu a dat dovadă că ar fi necorespunzătoare. Odată cu anularea respectivei decizii a C.O.M., au fost date conducerii Spitalului clinic de recuperare incauții ferme de a îndrepta ilegalitățile comise și de a se manifesta pe viitor o grijă deosebită în problemele de cadre și față de solicitările oamenilor muncii.

I.T.B., Serviciul comercial. Ca răspuns la sesizarea tovarășului **Olau Dumitru**, vă informăm că la ora actuală există în rețeaua de distribuție atât tichete a câte 10 călătorii, cât și tichete cu bucată pentru toate categoriile de vehicule.

I.T.A. Vilcea. Analizând sesizarea tovarășului **Alexandru Marian**, privind înființarea unei stații în cartierul Traian pentru traseul Rm. Vilcea — Olănești Băi, am constatat că solicitarea este întemeiată. Stația există, începând cu data de 1 mai 1979.

Consiliul popular al județului Covasna. Mutarea la o altă unitate de alimentație publică a petentei **Dobay Ana** s-a făcut în spiritul instrucțiunilor de aplicare a Legii 22/1969. Sesizarea privind munca în ture este justă. Recent s-au luat măsuri de trecere la ture de 8 ore, iar la unitățile cu program prelungit programul de muncă a fost organizat pe baza graficului orar.

În urma unor nereguli la centrala termică, ne scriu 26 locatari ai blocurilor 148 D și 148 E din Craiovița Nouă, cotele noastre de întreținere au crescut vertiginos din octombrie, când ne-am mutat, și până în martie, deși în apartamentele noastre era atât de frig, că nu se putea sta fără încălzitoare electrice (alți bani!). Sesizând la I.J.G.C.L., nici măcar nu s-au ostenit să vină să vadă. Acum a venit la noi tovarășul **Neștia Simion**, din partea Consiliului popular al municipiului Craiovița. Soluția găsită de dînsul sună cam așa: dacă nu ne convine, să ne mutăm!

Intr-o însoțită zi de mai am pornit, cu familia, să vizităm niște rude la Ostrov, scrie **Ecaterina Vasile** din București. Șoseaua era splendidă, în 2 ore am ajuns la Călărași. Mai aveam 16 km până la Ostrov. Dar ca să trecem Dunărea, am așteptat 3 ceasuri la bac. De aceeași proastă organizare ne-am împiedicat și a doua zi, la inapoiere.

Comitetul orașene Vaslui al P.C.R. La 21.III.1979 s-a discutat cu petenta **Lungu Georgeta** și i s-a explicat care sint prevederile legii. Ca urmare ea s-a adresat conducerii O.J.T. Vaslui care a asigurat-o că în semestrul I, prin cedarea unei garsoniere de către I.A.M.C., cererea ei va fi soluționată.

Consiliul popular al municipiului Tirgoviște. Cele sesizate de petentul **Ghiță Vasile** se confirmă în parte. S-a intervenit la L.U.P.T. pentru a fi propus cu un apartament din cota întreprinderii pe anul 1979.

Comitetul municipal Sibiu al P.C.R. Conform verificărilor făcute, este adevărat că maestrul **Grigore Nicolae** de la I.M.A.I.A. l-a lovit pe tovarășul **Presecan Valer** și că și-a însușit sume de bani de la unii muncitori. El a fost amendat cu 1000 lei și sancționat disciplinar cu desfacerea contractului de muncă, urmînd ca dosarul să fie înaintat justiției. Tovarășul **Presecan** a fost în concediu în luna aprilie și nu a cunoscut măsurile amintite mai sus. (N.R. Tovarășul **Presecan** nu a cunoscut măsurile nici înainte de concediu, cînd ne-a scris, adică în 28 martie. De asemenea, precizăm că răspunsul nu arată dacă sint adevărate sau nu palmele promise de directorul întreprinderii lui P.V. atunci cînd îl-a reclamat pe maestrul bătăuș și hot.)

Consiliul popular al județului Arad. **Dumbră Ludovic** a fost condamnat la 10 ani închisoare pentru lovire cauzatoare de moarte și la 2 ani pentru tentativă de viol. De asemenea, a fost obligat să-i plătească petentei **Sopt Ecaterina** din Lipova 6000 lei despăgubiri civile. În ce privește despăgubirea, numita va face la Tribunalul județean Arad demersurile necesare pentru executarea silită.

Fiind gravidă și simțindu-mă foarte rău, am fost trimisă de la dispensarul **Albeni** cu salvarea la spital, la Tg. Cărbunestii, ne scrie **Mărioara Răbu** din Petroșani, str. Gheorghe Barițiu 10. Eram în pragul morții, dar am fost salvată. Iată, trăiesc și îmi voi putea crește cei 3 copii ce-i am. Cuvintele mele nu pot exprima recunoștința ce le-o port medicilor **Nicolae Burghiu** și **Dan Duminecă**, asistentelor **Maria Andronie**, **Aritina Cotigă**, **Ileana Tomulescu**, **Elena Purec** și **Maria Cocos**.

Nu sint mulțumit de răspunsul Consiliului popular al județului Mehedinți apărut în Flacăra nr. 18. Nu am cerut clemență, ci temeiul juridic de stabilire a contribuției bănești pentru recordarea la rețeaua electrică ce trece prin fața casei unde locuiește mama mea, în vîrstă de 79 de ani, în Bîlvăneștii de Jos. Din moment ce legea prevede o contribuție maximă de 300 lei, de ce i s-a stabilit mamei suma de 1300 lei? C.P.J. Mehedinți ocolește răspunsul exact — aceasta este convingerea mea! (**Pompliu Badai**, Craiovița).

Procuratura Generală. La sesizarea lui **Cojoacă Dumitru** din Slăvițești, Teleorman, vă comunicăm că nu se revine asupra soluției de neurmărire dată de Procuratura locală Turnu Măgurele, Flămînzeanu Ilie și Constantin Emanoil au fost sancționați administrativ cu cite 1000 lei amendă, considerîndu-se că fapta lor nu prezenta gradul de pericol social al unei infracțiuni, că făptuitorii nu au antecedente penale și că și-au recunoscut vina.

I.J.G.C.L.J. Cluj. Din verificările efectuate și din declarația scrisă a petentului **Vlădescu Gheorghe** rezultă că în 02.02.1979 el a refuzat în mod nejustificat să execute dispozițiile date de conducătorul procesului de muncă, fiind sancționat de comisia de disciplină cu „mustrare”. După aceea dată nu s-a mai prezentat la locul de muncă timp de 64 ore, pentru care în mod legal a fost pontat absent nemotivat.

Consiliul popular al municipiului Arad. Intr-adevăr, postul de taxatoare ocupat de tovarăsa **Ardelean Florica** a fost restructurat în urma introducerii autotaxării pe autobuze și tramvaie. Cu sprijinul conducerii E.T.C., ea este în curs de reîncadrare

ca vânzătoare de bilete la tonetă, la secția tramvaie.

Lucrez la o cherhana de pe Dunăre, ca încadrat la I.L.P. Tulcea, mă numesc **Gherasim Ștefan** și locuiesc în satul **Dunavățu de Sus**, comuna **Murighiol**. În 1972 mi s-a întocmit la Comitetul sindical I.P.T. un act semnat de 2 martori, atestînd vechimea mea în munca de pescar. În ziua cînd l-am predat la serviciul personal, actul a fost văzut și de președintele Comitetului sindical de la I.L.P.T., **Savencu Nicolae**. Acum, în preajma pensionării, constat că documentul în cauză nu a fost nici înscris în carnetul meu de muncă și nici nu se mai află în arhiva întreprinderii. Sesizînd acest lucru, direcția nu mi-a răspuns nimic, deși au trecut 3 luni de atunci.

În aceste zile se împlinește un an de cînd I.T.A. Ilfov a desființat stația de autobuz **Cantonul de construcții Domnești**. Se mai împlinesc și 6 luni de cînd în Flacăra apărea apelul meu, făcut în numele a 500 de pensionari din satele **Ciutacl**, **Teșgheș**, **Sirbi**, **Calțuna** și **Caticchia**. Apelul a rămas fără ecou, iar bieții bătrîni bat de 12 ori pe an aproape 2 km pe jos, iarna-vara, ca să-și achite cotizația la C.A.R. sau pentru a încasa și restitul împrumuturi. (**Ion Sandu**, Domnești de Sus, Ilfov).

Întîmpinînd greutăți la reînnoirea abonamentului pentru unele publicații, între care **Flacăra**, mi-a venit următoarea idee, scrie **Alex Slătineanu**, economist din Iași, str. Decebal nr. 26, bl. D3 sc. A ap. 31: fiecare solicitant de abonament să prezinte la oficiul poștal chitanță pentru predarea unei cantități de hîrtie de 10 kg, adică aproximativ dublul necesarului de hîrtie pentru tipărirea numerelor de revistă ce urmează să le primească într-un an, de exemplu. O asemenea reglementare ar fi avantajoasă atît pentru economia națională, cît și pentru cei care acum nu pot obține abonament la publicațiile cu tiraj deficitar.

Pornind de la aceeași necesitate, **Aurel Chiriac** din Ploiești, str. Andrei Mureșanu 62, bl. R 3 ap. 3, face o altă propunere. Este vorba de înființarea unui serviciu de anticariat în cadrul Difuzării presei. Revistele ar putea fi cumpărate la jumătate de preț și revindute, cu 75—100 la sută din prețul inițial, prevăzute firește cu o stampilă anume, asemănătoare cu aceea folosită în anticariatele cu cărți. Beneficiar ar fi, în cazul unei publicații ca **Flacăra**, de exemplu, între 5 și 10 milioane lei anual, iar cititorii care nu au mai găsit la chioșc revista ar putea s-o cumpere totuși, cu oarecare întîrziere.

Miliția orașului Sinaia. Pentru lipsă de soliditate în îndeplinirea serviciului, numitul **Brăileanu Vasile**, conducător secție transport pe cablu, a fost pus în discuția colectivului de muncă, fiind sancționat cu avertisment.

Întreprinderea de frigider Găești. Pe data de 07.05.1979 delegatul reprezentanței noastre din Buzău s-a prezentat la domiciliul tovarășului **Ștefan Stan** și a reparat frigiderul, prin înlocuirea agregatului, beneficiarul declarîndu-se mulțumit. (N.R. Sosirea delegatului era promisă de I.F. Găești din decembrie 1978.)

Mă numesc **Viorica Vesa** și locuiesc în Alba Iulia. Fostul meu soț, **Gergely Petru**, refuză categoric să-mi redea copilul, care mi-a fost încredințat mie spre creștere prin sentința, rămasă definitivă, nr. 1652/1976. M-am adresat de multe ori organelor locale de miliție și procuratură, însă nu am primit nici un ajutor.

Sintem 4 locuitori din Oradea, str. Mesteșugarilor: **Nicolae Miheș**, **Dumitru Ardeleanu**, **Ilie Cosma** și **Francisc Crăciun**. În toamnă am achitat la I.J.G.C.L., cu chitanțe în regulă, sumele convenite pentru introducerea apel potabile în locuințele noastre. Lucrarea a fost executată prompt, dar ce folos, apă tot nu avem încă. La plîngerea adresată în ianuarie a.c. directorului **Crăciun Crețu** nu am primit răspuns.

Direcția generală comercială București. Sesizarea adresată revistei de **Anghel Viorica**, croitor-rețușier la I.C.S. Cocor, a fost rezolvată favorabil, redîndu-i-se vechiul loc de muncă.

Consiliul popular al municipiului Craiova, referitor la scrișoarea tovarășului **Constantin Nicu**: Pentru descongestionarea autogării Craiova Nord, a fost făcută o însemnată investiție prin construirea autogării Craiova Sud. De aici, transportul călătorilor e asigurat în mod corespunzător prin traseele Z și 29 E.T.C.

Consiliul popular al sectorului 8 București. Sesizarea adresată redacției de către **Tudor Lina** se confirmă în parte. În magazinul alimentar din **Calea Griviței 140** se consumă uneori băuturi alcoolice, se cumpără obiecte de la turiști străini, iar gestionarul **Onuț Constantin** are o comportare necorespunzătoare față de personal. I.C.L. Alimentara 8 a dispus sancționarea acestuia cu avertisment și mutarea lui și a soției în altă unitate.

Procuratura județeană Suceava. Efectuîndu-se noi verificări, s-a constatat că autoturismul **Moskvici 408**, motor seria 386966, șasiu seria 282664, a fost cîștigat de **Buletic Ioan** din Dorna Arini, care l-a vîndut cetățeanului **Lupașcu Victor** cu 54500 lei, și nu lui **Gavrilescu Nicolae**, cum s-a comunicat inițial **Dealțfel**, **Lupașcu Victor** a declarat la Agenția Loto-pronostic că el este cîștigătorul lotului și a fost înregistrat ca atare.

Comitetul județean Dolj al P.C.R. Cercetînd cele sesizate de **Papuc Eugenia** din comuna **Castranova**, am ajuns la concluzia că ele se confirmă. S-au luat măsuri de sancționare — corespunzător legislației muncii — a gestionarului **Radu Constantin**. S-a interzis numelui **Radu Maria** accesul în unitate. Conducerea cooperativei de consum a fost atenționată asupra modului deficitar de lucru.

Inspectoratul de miliție al municipiului București. Se confirmă că în zona străzilor **Liviu Rebreanu**, **Barajul Dunării**, **Barajul Sadului**, **Barajul Bicăz** nu este reglementată circulația prin indicatoare și marcaje, existînd permanent pericol de accidente, așa cum vă sesiza cititorul dv. **Mihai Bratu**. Cauza o constituie în special șantierul de construcții din zonă. S-a luat legătura cu Direcția domeniului public pentru revizuirea completă a semnalizării. Marcajele se vor realiza după definitivarea zonei centrale a orașului, dar numai pe arterele principale, nu și pe aleile dintre blocuri.

Cu multe luni în urmă am apelat la sprijinul dv. pentru nepoții mei **Ion** și **Juliana** **Scarlăt** din Petrești, Ilfov, ne scrie **Paul Scarlăt** din București, Intr. Ion Șulea 30—38, bl. M10, sc. L, ap. 157. După intervenția redacției, cei doi orfani și-au primit pensiile de urmași restante, iar de atunci banii le sosesc cu regularitate. Se spune că recunoștința e o floare rară, eu însă țin mult să exprim mulțumiri pentru ajutorul acordat de dv. exact în momentul cînd situația celor doi copii necăjiți devenise foarte grea.

Mă numesc **Szabo Ștefan Ludovic** și locuiesc în Turda. Am o casă în Tg. Mureș pe care sint nevoit să o vînd. Constatînd că, pe motive nejustificate, Consiliul popular al municipiului Tg. Mureș tărăgănează eliberarea autorizației de înstrăinare, am adresat Comitetului executiv două memorii, la care nu am primit nici măcar un răspuns negativ. Ultimul din cele două memorii, datat 14 aprilie a.c., era adresat personal tovarășului primar.

● „FLACĂRA” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cit mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi.

Doresc a vă aduce pe această cale mulțumirile mele pentru sprijinul ce mi l-ați acordat în soluționarea problemelor ce le-am avut la **ICRAL Foișor** și **ICRAL Giulești**, ne scrie **Dumitru Roșca** din București, str. Valea Roșie 7, bl. Z6, ap. 60. Situația respectivă trenea de 2 ani de zile, iar prin intervenția revistei **Flacăra** a fost rezolvată în numai 2 săptămîni.

Procuratura locală Buzău, referitor la articolul „Ajutați-l pe Bogdan”, apărut în **Flacăra** la 22 aprilie a.c.: Din investigațiile postului de miliție **Pogoanele** rezultă că **Bogdan** nu este altul decît **Bratu Ionel** din Axintele, județul Ilfov, fugit în octombrie trecut de la Casa de copii din Condești, același județ, care a vagabondat prin diferite orașe din țară. Minorul a fost condus la Inspectoratul județean de miliție Ilfov, pentru a fi internat la o școală ajutoare.

Ministerul Sănătății. Ca urmare a solicitării lui **Smedescu Dumitru** din Coteana, județul **Olt**, trimisă redacției dv., vă informăm că i s-a trimis programul pentru consultație la Clinica de oftalmologie a Spitalului militar central (prof. dr. M. Olteanu), pentru data de 9 iunie 1979.

După timbrele cu emblema ficcării județ, au fost puse în vânzare și vederi cu aceleași embleme, timbrate și stampilate, pentru filateliști. Din păcate, din această serie lipseau **Argesul**, **Constanța** și **Ialomița**. La insistențele noastre, vânzătoarea de la magazinul filatelic s-a interesat telefonic și ne-a comunicat că județele respective nu și-au trimis respectivele vederi. Sperăm totuși să nu rămînem pînă la urmă cu colecțiile incomplete. (**Felix Baron**, Sibiu, Turnului 29)

Procuratura Generală, referitor la sesizarea tovarășei **Nistor Marioara**, apărută în **Flacăra** nr. 15/1979: Procuratura județeană **Bihor** a infirmat soluția de scoatere de sub urmărire penală a inculpaților dată de Procuratura locală **Beiuș**, dispunînd redeschiderea urmăririi penale. Situația de fapt urmează a fi deplin elucidată de către Procuratura locală, problema rămînd în atenția Procuraturii județene menționate.

Consiliul popular al județului Vilcea. Pentru a se rezolva problema îndreptățită a locuitorului **Vulparu Dumitru** din **Goranu**, s-a dispus Consiliului popular al comunei să aprobe executarea bransamentului, urmînd ca pînă la sfîrșitul lunii mai lotul de instalații Rm. Vilcea să execute racordul electric la locuința respectivă.

Oficiul forțelor de muncă Buzău. Semnata sesizării adresate redacției, **Feraru Dumitru**, a fost îndrumată la Cooperativa **Arta** populară din **Rimnicu Sărat**, cu dispoziția de repartizare 569/18.04.1979.

Procuratura locală Baia Mare. Au fost sesizate organele de miliție din municipiu în vederea efectuării cercetărilor de rigoare asupra faptelor semnalate în articolul „Cine are interese să cocoloșească afacerile de «cîțiva bănuți» dintr-o autogară?” apărut în numărul 17 al revistei.

Procuratura județeană Bistrița Năsăud. Petentei **Maxian Floarea** i s-a dat cîștig de cauză prin sentința, rămasă definitivă, 518/15.03.1979 a Judecătoriei **Năsăud**. Ca urmare, numita a fost îndrumată să solicite punerea în executare a sentinței prin executorul judecătoresc.

„Promoția Unirii” a liceului din **Blaj** (absolvenții din 1919/19) va avea împlinirea aniversară de 60 de ani pe data de 14 iulie ora 10, la actualul liceu agricol din orașul de pe **Tirna-ve**. (**Alexandru Crăciunescu**, Cluj-Napoca, str. Gheorgheni 194, bl. E2, ap. 28, cod 3400)

De data asta, stînga a știut ce făcea dreapta. Și ce făcea nu era bine

La U.J.C.C. Mureș a apus vremea armoniei. A armoniei dintre președintele Vasile Opreapopa și colaboratorii săi. Zilele trecute, în biroul său din Tirgu Mureș, tovarășul Vasile Opreapopa ne spunea foarte trist că sînt oameni care îl urăsc, îl reclamă pentru lucruri de care nu este vinovat. „Doar tot ce am făcut n-am făcut singur, stăruia interlocutorul. Iotăm în biroul executiv totdeauna orice, de la situația unei unități ori a unui om, pînă la măsurile organizatorice de ansamblu”. Insesi datele documentării noastre arată că în tot ce s-a făcut și s-a desfășurat — de pildă, transferări, încadrări, desfaceri de contracte de muncă — nu se poate spune, într-adevăr, că nu știa stînga ce făcea dreapta. Numai că nu totdeauna se făcea bine. Oare ce i-a putut determina pe unii dintre foștii sau actualii colaboratori ai președintelui să reclame cu atîta stăruință abuzuri și incorectitudini ce se întind pe o perioadă de 12 ani? Il urau pur și simplu pe șeful lor? De ce? Și de cînd? Este vorba doar de lucruri pe care se vede bine că nu le știu de ieri, de altăieri.

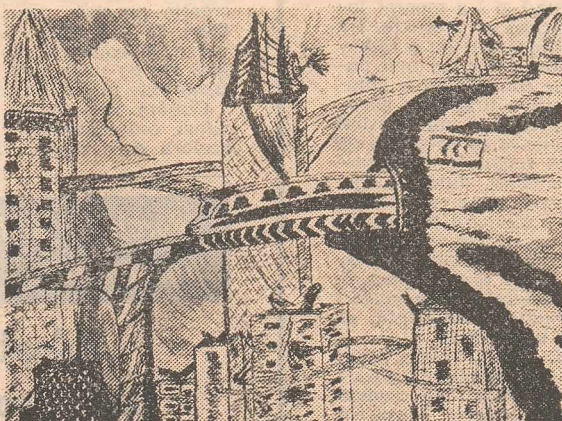
Mai multe lucruri demonstrează clar o ciudată preferință a conducerii U.J.C.C. Mureș pentru a încadra în diferite posturi la uniune, deci cu responsabilități la nivel de județ, foști gestionari incorecți.

În cazul lui Ioan Pop, merceolog principal la compartimentul alimentație publică, a funcționat, ni se spune, același raționament: „nu-i mai puteam lăsa gestiunea”. Ca să fie ferit de gestiune, sau ca să fie ferită gestiunea de el, a fost adus și acesta la județ. La compartimentul alimentație publică, în cadrul căruia, conducînd o unitate, se dovedise incorect. Din surse... personale, introdusese în gestiune țigări din import, mai ales Kent, în valoare de peste 99.000 de lei. „Ce era să facem cu el, ni s-a spus, că e foarte bun, foarte prietenos”.

Nu sînt singurele cazuri de lucrători de la uniune care, ni se explică zilele trecute, au ajuns acolo tocmai pentru a fi ferii de gestiuni în care comiseseră incorectitudini.

O situație aparte are Viorel Ogneanu, agent de prestații. Treaba lui în prezent este să îndrume activitățile de prestații în județ, ne spunea președintele Vasile Opreapopa. El lucrează în acest post din toamna anului trecut, cînd a fost scos din funcția de tehnician principal la prestații. Fusese foarte apreciat pînă atunci. Era propus chiar ca președinte al Cooperativel orășenești de consum „Mureșul”, din Tirgu Mureș. Tovarășul Opreapopa ne precizează că Viorel Ogneanu a acceptat bucuos propunerea. N-a avut obiecții. Numai că, întimplător, tocmai atunci, s-a descoperit că diploma lui de absolvire a unei școli tehnice cu durata de 4 ani era falsă. Ciudat însă că un asemenea om a fost păstrat la U.J.C.C. Că fapta lui nu l-a impresionat prea mult pe președintele Vasile Opreapopa nu este însă chiar de neînțeles. Există lucruri care arată că președintele avea motive personale pentru a nu infiera îndeajuns fapta lui Ogneanu. Încercarea suspectă de a deplasa discuția privitoare la fals către angajamentul vinovatului de a redeveni elev conștiincios este

unul din indicii. Cît privește motivele personale amintite, ele se leagă de o întimplare cloventă. În 1973, la **Întreprinderea de producție, prestări și autoutilitare** din Tirgu Mureș — director, Ioan Podeanu — se descoperea, în dosarul personal al unei croitorese, un act de vechime suspect. Lucrătorea se numește Iovuța Opreapopa și nu este altcineva decît soția președintelui U.J.C.C. Mureș. Actul: o adeverință — copie, certificată pentru conformitate cu originalul — eliberată la 4 ianuarie 1968 de Uniunea raională a cooperativelor de consum Tirnăveni. Aceasta glăsuia: **Prin prezența se adevereste de noi că tov. Dateu Iovuța** — numele anterior căsătoriei, n. r. — a fost salariata noastră începînd cu data de 1 februarie 1918 pînă la data de

„Fantezie” — Bodea Sorin, clasa a VIII-a, Casa pionierilor Ocna Mureș

31 decembrie 1953 în funcția de croitoreasă. „Or, U.R.C.C.-urile s-au înființat în 1950, stăruia zilele trecute directorul Ioan Podeanu Adeverința nu spunea la ce croitorii lucrase respectivă, dacă a lucrat. Mai mult, cartea de lucrător a acesteia este eliberată la 3 februarie 1948. Ceva nu era în ordine, mai ales că dînsa avea scotită vechimea aceasta și, conform acestei vechimi, avea categoria a VI-a. M-am pomenit însă cu inspectorul principal de personal Tudor Manolache că-mi spune — în primăvara lui 1973 — că tovarășul președinte Opreapopa îi cere dosarul personal al soției sale. Deși exista o fotocopy a adeverinței suspecte, i-am spus să nu dea dosarul. Mai tirziu am aflat că totuși l-a dat”. Ne este pusă în față, apoi, o declarație a lui Tudor Manolache în care acesta spune că: **la data de 3 mai 1973 mi s-a solicitat dosarul tov. Opreapopa Iovuța, croitor în cadrul secției de croitorie nr. 2 Tg. Mureș, de către tov. președinte Opreapopa Vasile al U.J.C.C. Tg. Mureș, sens în care v-am adus la cu-**

nostință și Dv. s-a dat dosarul pentru consultare iar după două săptămîni dosarul a fost restituit subsemnatului cu o filă minus, respectiv filă nr. 5 [...]. La filă nr. 5 era tocmai adeverința în discuție. Zilele trecute, Tudor Manolache ne-a confirmat încă o dată cele declarate. Dacă săptămîna avea și în 1973 tot 7 zile, înseamnă că trebuie să fi fost 17 mai cînd s-a restituit dosarul. Ei bine, la 22 mai 1973 lui Tudor Manolache i se cerea transferul în interesul serviciului — unde credeți? — la U.J.C.C. Mureș, în funcția de inspector principal personal. Semnificativ transfer! De la 23 mai T. M. funcționa deja la noul loc de muncă. În 1974, o decizie a conducerii îl numea chiar **inspector pentru documente secrete**, funcție în care a lucrat pînă la 1 februarie 1977, cînd devenea lucrător comercial II. Despre toate cele de mai sus, președintele Opreapopa spune, destul de stînjinit, că nu știe ce s-a întîmplat cu adeverința. Cît despre carnetul de muncă al soției, chiar el l-a pierdut, cu ocazia unei deplasări la București. A publicat pierderea în iunie 1973. Ne arată, la Spitalul clinic județean, unde este încadrat în prezent soția sa, noul carnet de muncă al acesteia, a cărei vechime în cîmpul muncii începe abia din 1968. Uită însă că dînsa a beneficiat ani de zile de o vechime mai mare, dovedită tocmai cu adeverința de care am povestit. Și de un cîștig mai mare. Cît despre pierderea carnetului de muncă inițial, ea mai lipsea, într-adevăr, ca totul să fie cu desăvîrșire confuz în ce privește probitatea sotului-președinte. Calitatea sa oficială este o circumstanță agravantă pentru insistența de a primi, de a reține două săptămîni, și de a restitui incomplet dosarul personal al soției de la o altă unitate. Iar achiziționarea funcționarului care înlesnise această incorectitudine și folosirea lui în funcțiile arătate spun, de asemenea, cite ceva în exact același sens.

Sînt multe lucrurile nefirești care s-au manifestat și se mai manifestă în cadrul U.J.C.C. Mureș. Între acestea mai amintim doar unul. La ora actuală chiar, nu sînt puțini cei care ocupă diverse funcții de mai mică ori mai mare răspundere, fără să îndeplinească însă condițiile de studii. Au derogare. Dar nu sînt, de asemenea, puțini lucrătorii cu studii superioare care au trecut pe la U.J.C.C. Oare de ce? Cine dorește să vadă în ce măsură și în ce fel au fost aceștia folosiți poate să afle fără greutate. În ce ne privește, considerăm că e suficient să spunem că în zilele de 17 și 18 mai a.c., o tinăre economisă stagiară, cu studii superioare, ținea locul secretarei președintelui Vasile Opreapopa. Lipsa secretara. Și, desigur, nu-i putea ține locul decît o tinăre cu studii superioare.

Cele de mai sus reprezintă doar cîteva secvențe din lungul film al lucrurilor nefirești de la U.J.C.C. Mureș. Vasile Opreapopa s-a deprins, se pare, să găsească explicații pentru orice și să nu se considere vinovat de nimic. Cu aceeași seninătate cu care atunci cînd i-a trebuit frigider, sau cînd dorea televizor, le-a cumpărat nu din Tirgu Mureș — orașul în care locuia — ci dintr-o comună, de la un gestionar subordonat. După cum, atunci cînd și-a vîndut un autoturism, nu s-a sfîșit să-l dea altui asemenea subordonat. Care subordonat, în treacăut fie zis, nu se poate plînge că a dus-o rău. Nici chiar cu conducerea U.J.C.C.

Cei interesați și cei în drept pot refăce fără erori înțelesul filmului de care vorbeam. După cum pot și este cazul să întreprindă fără menajamente tot ce se cuvine pentru intronarea unei atmosfere de echitate și de corectitudine în întreaga rețea a cooperativelor de consum din județ. De la președintele uniunii județene, pînă la cel mai tinăr gestionar. Începînd, desigur, cu conducerea și cu climatul de responsabilitate de la U.J.C.C.

DORIN GHERGHINESCU ■

POȘTA REDACȚIEI

JURIDIC

● **Serban Dumitru** — Timișoara: Măsura șefului de depou, abuzivă desigur, vorbește de la sine despre caracterul lui, sau mai bine zis despre lipsa lui de caracter. Dacă el nu poate înțelege, încercați să-l înțelegeți dv. pe el ● **Ion Velicu** — Mehedintzi: Dacă încadrarea s-a făcut în baza unui contract de muncă și unitatea a depus contribuția prevăzută de lege la fondul de asigurări sociale de stat, perioada respectivă se consideră vechime în muncă ● **Nagy Karoly** — Mureș: Sentința este dreaptă. Executarea ei s-a făcut defectuos. Intervenția este tardivă însă prin expirarea termenului de recurs ● **Georgescu P. Vasile** — Argeș: Anchetă nu poate fi preluată de Procuratura municipiului București. Adresați-vă Procuraturii Generale ● **Aldescu Elena** — Prahova: Hotărîrea este temeinică și legală. Nu vă pierdeți timpul cu contestații. Pentru început puteți accepta și un post temporar ● **Maria Alexandru Sterian** — București: Dacă falsurile sînt dovedite, intenția ce le-a generat poate fi o probă covârșitoare împotriva lui C. Stamate ● **Matei I. Victor** — Argeș: Termenul pentru recurs a expirat ● **Pirvulet Emilian** — Arad: Dacă hotărîrea judecătorească a rămas definitivă, cererea pentru recursul extraordinar o înaintați Tribunalului jude-

țean ● **Velicu Sebastian** — Craiova: Cea mai elocventă dovadă a faptului că șanțul trebuia consolidat este chiar prăbușirea lui și accidentarea gravă a unui om ● **Pană Ioana** — Pitești: Cererea dv. este îndreptățită. Adresați-vă Consiliului popular județean, dacă tatăl dv. este într-adevăr pensionar și casa din comună îi aparține ● **Giurei Ion** — București: Dacă n-ați omis nimic, vă puteți adresa Ministerului Educației și Învățămîntului. Celelalte căi ar fi greoaie ● **Octav Ivan** — Craiova: Am primit cu întîzire serioasă. Scrieți-ne dacă mai este cazul ● **Dorobanțu Stancu** — București: Cereți în scris răspunsul întreprinderii și cu el mergeți la Judecătoria sectorului 6.

NICOLAE CRISTACHE ■

SOCIAL

● **Binder Livia** — Hunedoara: Credeți că sinteti pose-soarea unei viori făcută în 1614 de un tip destul de celebru: Amatti. Din 1973, ziceți, mă adresez peste tot și nimeni nu știe să-mi răspundă. Ce-i de făcut, ne întrebați, căci „...dacă este un original ar fi păcat să o țin închisă în casă la mine...” De unde aveți viora? ● **Catri-na Petre, Grindași** — Ilfov: Dacă lucrați croitorie trebuie să plătiți impozit pentru venit.

● **Dragomir Dumitru** — București, sector 5: Ne bucurăm de încredere cu care ne-ați investit căci îndată ce soacra din Toplița s-a îmbolnăvit ne și scrieți. La fel, remarcabilă adică, ne-ați scris despre șoseaua ce leagă Pucioasa de Breaza, despre faptul că în Vălenii de Munte nu e hotel și nevoie este și că podul peste un riu spre Buzău se găsește într-o stare ce mai... În încheiere ne amenințați și semnați. Dumneavoastră înțelegeți prin răspuns publicare? Nu v-am răspuns căci de fiecare dată ne-ați înștiințat că ați anunțat aceleași fapte și celor în drept și altor organe de presă. De luat în seamă le-am luat însă în seamă! ● **Nistor Lucia** — Roman: Sinteti încadrată legal. Forul tutelar căruia trebuie să vă adresați se numește PROPRIA DUMNEAVOASTRĂ CONȘTIINȚĂ.

EUGEN SECELEANU ■

ADMINISTRATIV

● **Georgeta Ciobanu** — București: „...Oare nu pot contracta casă cu I.C.V.L. fără a avea domiciliul stabil în București?” Nu. Mai întii, clarificați-vă situația stabilirii domiciliului ● **Facas Sextil** — Suceava: Pensia suplimentară constituind un venit permanent și nu unul ocazional, potrivit dispozițiilor legale, se ia în considerare la

calculul chiriei la pensionari ● **Virginia Ivan și Ion Bălcescu** — București: Precizați denumirile exacte și adresele întreprinderilor unde lucrați ● **Gheorghe Bălașa** — com. Tomșani (Prahova): Institutul de expertiză medicală și recuperare a capacității de muncă a cerut oficiului județean de expertiză medicală dosarul dumneavoastră medical pentru o nouă analiză ● **Elisabeta Cozorovschi, Eugenia Țăranu, Ecaterina Scinschi** — București. Sinteti incluse pe tabelele de locuințe ale pensionarilor, urmînd ca în funcție de posibilități să se rezolve și cererile dumneavoastră.

MARGA NEDELEA ■

ÎNVĂȚĂMÎNT

● **Emilia Georgescu** — Rugetu, Vilcea: M.E.I. ne informează că pînă în prezent la Facultatea de stomatologie nu este organizat învățămînt seral sau fără frecvență ● **Vasile P. Rusu** — București: Pentru a urma cursurile Academiei „Ștefan Gheorghiu”, Facultatea de ziaristică, testarea la care vă referiți este absolut necesară; pentru celelalte amănunte, adresați-vă direct secretariatului instituției în cauză ● **A. Constantin** — Ieșiți, Galați: Pentru a deveni educatoare, în situația dumneavoastră, adică fiind absolventă de liceu cu diplomă de

bacalaureat, este necesar să urmați cursurile institutului pedagogic cel mai apropiat de localitatea în care domiciliați ● **Rodica Păun** — Făurești, Vilcea: Pentru a deveni cosmeticiană, trebuie să urmați cursurile organizate pe lângă Cooperativa „Igiena” din București; pentru relații mai amănunțite adresați-vă U.J.C.M. Vilcea ● **Dan Andrei** — Cluj-Napoca: Dumneavoastră reprezentînd un caz particular, este necesar să vă adresați direct Inspectoratului școlar județean Constanța, care vă va furniza toate informațiile necesare pentru a urma cursurile unui liceu de marină comercială ● **Hans Ianoseck** — Timișoara: Conform articolului 109 din Legea educației și învățămîntului din 26 decembrie 1978, la concursurile de admitere organizate, potrivit legii, candidații din rîndurile naționalităților conlocuitoare au dreptul să susțină probele în limba naționalității lor la disciplinele pe care le-au studiat în această limbă.

HORIA PĂTRAȘCU ■

● **Anunțăm pe cititorii noștri care doresc să ni se adreseze personal în rezolvarea diferitelor probleme că o pot face în fiecare zi între orele 10-13.**

Eveniment cultural

Două seri la Teatrul Nottara

MIERCURI 23 MAI: JOCUL VIETII ȘI AL MORTII IN DEȘERTUL DE CENUȘA de Horia Lovinescu. Ne aflăm la ultimul țăr. Planeta e o insulă pe care trăiesc cei din urmă, supraviețuitorii unui cataclism nuclear. Amenințați de cenușă. O cenușă care le intră în oase, în dinți, în somn, în moarte. Cei din urmă oameni, care sînt de fapt cei dinții, cetățeni legendari ai pămîntului: Cain și Abel. Cei care încheie ciclul și care concentrează experiența subimă și abjectă a întregii istorii. Așteptindu-și moartea lentă, inexorabilă, sfîșindu-se unul pe altul, grăbindu-se să evadeze în neant, legați prin dragoste și ură, blestemați prin destin, lăsînd după ei, totuși, o femeie care urmează să dea naștere. Matca prin care lumea se regenerează pe sine.

O piesă densă, o piesă scrisă cu durere, stringînd în dinți cenușă și diamanți. O piesă cerebrală? Da. Dar și o piesă de suflet și singe. Scrisă acum zece ani! O piesă scrisă și nejuată la momentul necesar, dar încă teribil de actuală pentru spectatori. Dincolo de orice apreciere, am văzut o piesă care intră în circuitul valorilor mondiale ale genului, care reprezintă un punct de vedere în univers, un punct de vedere față de ce se întîmplă pe mapamond, față de spaima noastră, a muritorilor, care dormim cu 15 tone de trinitrotoluen sub pernă și pentru care, uneori, o durere de dinți, iată, poate deveni mai importantă decît o explozie nucleară!

Spectacolul e copleșitor. Dan Micu l-a meditat profund și l-a montat înțelept. L-a șlefuit pînă în cele mai neașteptate semnificații și subtexte, l-a făcut demn de scenă, deși textul pare mai demn de o lectură sau de o radiografie de conștiință. În piesă se vorbește mult și se întîmplă lucruri mai puțin. Ceea ce se întîmplă privește mai ales interioarele de conștiință ale omului. Dan Micu a sesizat exact modalitatea de transfigurare a textului: parabola trebuia să devină pe scenă cît mai puțin abstractă și cît mai mult posibil concretă, expresivă din punct de vedere plastic, convingătoare ca fragment de viață. L-a servit extraordinar George Constantin. Actorul furtunilor și dezastrelor ca și al splendorilor și candorii. Grotesc și somnambul, duios și tragic. Uriaș. Monstruos. El e Tatăl. Începutul. Și sfîrșitul care geme sub povara reproșurilor, a greseliilor și ticăloșilor și care nu poate supraviețui propriului său trecut. Al umanității! George Constantin a fost secundat de o tină acrită uluitoare, Dana Dogaru, în rolul Anei — femeia care va naște în plină catastrofă. Această acrită face teatru așa cum respiră. Trăiește teatrul pînă la sublim. Fără George Constantin și fără Dana Dogaru spectacolul s-ar voala!

Cumplit e că auzim și acum, uneori, cenușa continuînd, obsedantă, să alunece împrejurul nostru ca valurile mării, fierbinți și ucigătoare.

JOI 24 MAI: SCOICA DE LEMN de Fănuș Neagu. Multă vreme n-am știut ce se întîmplă. N-am știut cum să stăm în fotolii. Cu pumnul la gură? Cu mina la tîmplă? Cu brațele încrucișate? Picior peste picior? Să credem ce se întîmplă pe scenă? Să nu credem? Să ridem? Să nu ridem? Piesa e o farsă încheiată cu un hohot de plîns. Piesa nu seamănă cu nimic din ce-am văzut. Ai zice că nu are logică. Tocmai aici e: sfarmă toate schemele dramaturgice! Ai zice că e doar o culegere de replici, de metafore fastuoase, extraordinare în sine, fără acoperire în starea de conflict. Dar nu e adevărat. Dovadă că am trăit spectacolul într-o stare de neliniște, de tensiune! Probabil starea de tensiune dintre vis și realitate, cînd nu știm încă exact dacă trăim sau visăm ceea ce ni se întîmplă și ceea ce ne doare. Citeva fapte (cum să le spun altfel?), citeva ființe rătăcesc pe țărul unei mări feerice, pe țărul unei iluzii, într-un tîmțos fantastic, unde imaginația devine luxuriantă și unde sînt posibile cele mai contradictorii asociații de idei. Treptat, treptat ne dăm seama că toate aceste personaje nu sînt iluzii, ci există în carne și oase, că evadarea lor în vis, în imaginație e întreruptă, fulgerată de înțîmplări teribile de reale, de concrete, din viața imediată, că vor să-și găsească un sens, un rost în această lume himerică, își caută propria lor identitate, încearcă să se vindece de urît și de minciună. În scenă există o armă. O armă de vinătoare. O armă încărcată cu sare sau cu fluturi (nu-mi aduc bine aminte). O armă care, în cele din urmă, va trage cu adevărat, cu gloanțe veritabile. Și toată lumea se trezește la realitate. În sală! Am glumit, am ris, am plîns, dar arma aceea întunecată, rece, rigidă, prezentă tot timpul în scenă, iată, poate ucide o „pasăre cîntătoare”. Viața nu e vis!

Florian Pittis e în Scoica de lemn spiritul, mai bine-zis spiridușul dezlăntit al vieții de dincolo de prima ei înfățișare, e fum și flacără, vrăjitorul tuturor cuvintelor pe care le rostete parcă anume ca să le sărute pe gură. Ștefan Radof, cu masca sa ambiguă, între hohot de ris și hohot de plîns, e grav, melancolic, dulce, amar, mincinos, floar și farsor. Cu o putere de transfigurare și cu o mobilitate uluitoare. Emilia Dobrin-Besoiu intră în joc stranie, cu o grație rece și insinuantă, cu o privire care vine din fundul mării și cu o voce de mingiat frunțile prin vis. Cătrinel Paraschivescu-Blaja dă rolului său buimăceala, candoarea și însuflețirea tristă a unei rătăcitoare somnambule prin viața de toate zilele. Liliana Tomescu face din personajul său o întregă mahala de țafe cu moft și verighetă transeoceanică. Ion Popa e tragic și burlesc.

Și astfel, caruselul oamenilor care se joacă de-a vacanța, se dau în scînciob în noaptea de revelion sau se dau cu sania pe o plajă de sare și zahăr în plină vară, s-a sfîrșit. Ceea ce nu înseamnă că nu avem nevoie de astfel de nebuni frumoși, și uneori grațioși, pe pămînt.

ADRIAN DOHOTARU

Profesiune de credință

Muzica de cameră nu se „consumă” ca înghețata cu frișcă!

Cred în muzica de cameră contemporană românească și, de aceea, încerc, împreună cu membrii formației pe care o conduc, „Musica nova”, să o fac cunoscută pretutindeni în lume. Noi cîntăm muzică de cameră românească pe toate meridianele. Sîntem deja apreciați și invitați. Nu sîntem pur și simplu trimiși să reprezentăm muzica de cameră românească. Ci sîntem chemați pretutindeni. Intrucît creația noastră muzicală cultă este extrem de valoroasă în contextul creației muzicale contemporane. Distinși specialiști de pe mapamond o consideră de o frumusețe miraculoasă.

Cîntăm muzică de cameră de compozitori contemporani români cu bucuria aceluia care descoperă frumusețea ei în

premieră mondială. E o mare voluptate să impui, de la început, un anumit stil de a cînta această muzică, un stil care devine de referință. Astfel, discurile noastre reprezintă un model de interpretare pentru prezent și pentru viitor.

Muzica de cameră nu este o muzică destinată unei elite. Se înalță aceia care cred că noi coborîm pe podiumul de concert dintr-un turn de fildeș! Muzica de cameră reprezintă un mod de exprimare sublim, accesibil numai aceluia care sînt dispuși să depună un anumit efort intelectual pentru a o înțelege, un mod de manifestare care nu se consumă ca berea, friptura și înghețata cu frișcă. Nu e o muzică de petrecere, nu e comodă. Îndeamnă la meditație. Ceea ce nu înseamnă că e inaccesibilă. Că nu are un „mesaj”. Ea înalță spiritul omului dincolo de natură, în sfera culturii și civilizației.

Nu cîntăm pentru bani. Nu sîntem plătiți pentru ceea ce facem. Dimpotrivă. Cînd plecăm în turnee, în străinătate, unde facem o veritabilă propagandă muzicii contemporane românești, nu sîntem retribuiți în țară. Nu sîntem susținuți de nimeni ca să existăm ca formație. Existăm cu sacrificii ca să propagăm arta românească în rîndul publicului nostru și în lume. Dar o facem cu toată convingerea că ne slujim țara pe măsura cea mai înaltă a puterilor noastre. O facem din tot sufletul și cu mindrie cetățenească.

MIRCEA OPREANU
violenist, conducătorul formației
„Musica nova”, onorată cu premiul I la prima ediție a Festivalului național „Cîntarea României”

Vorbite și scrieri românești

Adoptarea unor neologisme

Situația neologismelor, cuvinte de multe ori străni, care doar „aduc” cu limba noastră, a fost întotdeauna extrem de delicată. Adesea s-au făcut abuzuri: cuvinte slave, turcești, grecești au devastat vatra carpato-dunăreană; și „sita vremii”, selectorul fără greș, dar a păstrat imperturbabil funcționalitatea față de „toanele” lingvistice ale unor epoci trecute.

Deși limba engleză deține o adevărată hegemonie lingvistică în întreaga lume, nu putem vorbi de o împrumut prea mare de cuvinte englezești în limba noastră. Într-un articol din 1978 în „România literară”, Th. Hristea vorbește despre împrumutul inutil, cuvinte corupte, mutilate, generate de comoditate, snobism.

În cea de-a doua parte ni se vorbește despre asimilarea corectă a anglicismelor. Ce trebuie să înțelegem de aici? Să le pronunțăm exact ca vorbitorii de limbă engleză? În cazul unor cuvinte monosilabice (top, set) este posibil. Dar unui vorbitor român, fără o pregătire în acest domeniu, i-ar fi foarte greu să pronunțe „Chewing-gum”. Asta nu înseamnă că milităm pentru rostirea coruptei monstroase „ciungă”, dar trebuie să ținem seama și de posibilitățile noastre fonetice.

Sîntem de acord cu Th. Hristea în ceea ce privește scrisul corect al anglicismelor în dicționare de prestigiu (music-hall, slow). În cazul cuvintelor „pick-up” sau „quick-fresh”, care sînt scrise adesea eronat, vedem mai degrabă o consecință a enormei diferențe (pe toate planurile: fonetic, grafic) dintre cele două limbi decît produsul unei inculturii.

Ni se pare normală intrarea în dicționar a cuvintului „pick-up” sub forma

„picup”. Acest cuvînt, care are aceeași frecvență ca și radio, televizor, trebuia rezolvat și rezolvarea nu poate fi decît românească.

În adoptarea și adaptarea unui neologism se scapă din vedere tocmai filtrul esențial al limbii române: „Rostirile neliterare: ruibi, reibi, roibi, reoibi care nu se întilnesc în nici una din limbile care au influențat ori mai influențează limba română”. Bineînțeles că nu întilnim, dacă rezolvarea este pur românească. Nu sîntem de acord cu reibi, roibi, sau reoibi, dar ni se pare logică „ruibi”, formă sub care este introdus acest cuvînt în dicționar (ca pronunție).

Concluzia noastră este că dat fiind că între limba română și cea engleză se manifestă diferențe de pronunție foarte mari, dat fiind că există problema scrierii (foarte dificilă pentru englezii înșiși) nu poate fi vorba de o asimilare a cuvintelor englezești. Acestea, în număr considerabil de redus, ne parvin în general prin intermediul limbii franceze; dacă ne parvin direct este foarte normal să apară greseli în pronunțare și scriere. Dacă ne „aventurăm” să folosim un anglicism este bine să-i cunoaștem scrierea și pronunțarea corectă. Pentru un anglicism intrat definitiv în limbă (cazuri extrem de rare) nu vedem decît o rezolvare românească, mai ales în pronunție.

AURELIAN LAZU

Amintire din Teleorman

Mere, mere Și oțet Striga pe uliți călătorul. E acră viața în schimb Avea un cal orb Și noi copiii li ofeream	Tărgi cu jeratec alb, Mere, mere Și oțet Ce acră e viața în schimb Și ce acră e viața Trasă de cai orbi.
---	--

PAUL FINESCU

CAP LIMPEDE

CARTE

● A apărut în Editura „Univers” un impunător volum intitulat **Antologia poeziei americane**. Ea a fost alcătuită de poetul Ion Caraion. Cartea poate fi socotită ca un eveniment editorial contribuind la cunoașterea mai aprofundată de către noi a unuia din marile poezii ale lumii. Ion Caraion, Vasile Nicolescu, Mihnea Gheorghiu, Petre Solomon, Irina Horea, Gabriel Gafița, Doru Mielcescu și Emil Gulian semnează talmăcirii din creația a 136 de poeți americani, de la Anne Bradstreet (1612-1672) pînă la Carl Wendell jr. (născut în 1940). Notele bibliografice aparțin lui Petre Solomon. Întregul material selectat a fost împărțit în mai multe compartimente care delimitează perioadele cele mai importante ale poeziei americane: Începuturile, Perioada clasică,

Renașterea de la 1913 (și alte mișcări poetice), Generația celui de-al doilea război mondial, Noii contemporani, Poezia negrilor. Lectura volumului acesta masiv — peste 750 de pagini — dezvăluie complexitatea fenomenului poetic de peste Ocean. Poemele din antologie înregistrează ca un fin seismograf prefacerile societății americane de-a lungul timpului. Elecelebrează puterea creatoare a omului și lupta sa pentru a se elibera de subjugare, indiferent de ce natură ar fi ea. Poeziile se înfățișează într-o mare varietate de stiluri. Grave, ironice sau patetice, ele conturează un vast tablou al fenomenului liric american. Lectura antologiei ne mai bucură și din alte pricini decît acelea prilejuate de citirea versurilor respective. Înțelegem acum că antologia a fost precedată de o asiduuă traducere din opera reprezentanților fundamentali ai acestei poezii, dintre care unii au apărut și în vo-

lume separate, cum ar fi Whitman, Sandburg, Dickinson, Frost, Eliot, Williams. Însă de-abia acum ni se creează o perspectivă de ansamblu asupra poeziei americane. Ea se înscrie ca un autentic act de cultură pe care trebuie să-l salutăm cu tot respectul. Antologia dovedește încă o dată larga noastră deschidere spre receptarea valorilor universale.

CONCERT

● Amplearea deosebită și rezultatele remarcabile ale Festivalului național „Cîntarea României” stimulează, stîrnesc idei, inițiative. Una dintre acestea este organizarea de către Colegiul criticilor muzicali din A.T.M. și Comitetul județean de cultură și educație socialistă Vilcea a primei ediții a Festivalului „Tînere talente”. Oraș cu înalte rezonanțe

istorice, încărcat de poezie. Rîmnicul Vilcea a găzduit timp de citeva zile un mare număr de tîneri interpreți, unii posesori ai unor prestigioase distincții la concursuri naționale și internaționale, alții mai puțin cunoscuți. Criteriul selecției a fost valoarea. Sufletul acțiunii — criticul muzical Alfred Hoffman.

În frumoasa sală a Comitetului județean al P.C.R., patru seri la rînd, publicul, în special elevii, împreună cu profesorii lor, au ascultat muzică de Bach, Mozart, Schubert, Schumann, Brahms, Chopin și, remarcabil eveniment, o seară întreagă dedicată muzicii românești de la Enescu la Remus Georgescu.

Violonistii Mihaela Martin și Paul Florin, pianistii Dana Borșan, Delia Pavlović, Carmen Mihaela, Ina Macarie și Cristian Beldi, unii dintre ei prezenți pe prestigioase scene ale lumii, toți s-au dăruit marii muzici, toți au dorit să ofere entuziaștilor spectatori clipe de autentică artă.

Profesorul Vasile Roman, președintele Comitetului județean de cultură și educație socialistă Vilcea, Smaranda Oțeanu, George Draga, Alfred Hoffman, Vladimir Popescu-Deveselu, Dumitru Avachian, Costin Cazaban, Dan Scurtulescu și subsemnatul, critici și compozitori conștienți de importanța acestei acțiuni, fericiți de rezonanța pe care o are muzica la un public tînăr, setos de frumos, de mare artă, am avut nenunțate dezbateri cu tînerii elevi și muncitori.

M. MOLDOVAN

MUZICA

● „Disco” — muzica anilor '80? Stilurile, genurile artistice iau naștere în timp; rareori putem certifica data exactă a ivirii unui curent (în cazul nostru, muzical). Și totuși, în cazul muzicii „disco”, specialiștii au

căzut de acord că se poate folosi acest termen începînd de la discurile „Rock The Boat” (cu trioul Hues Corporation) și „Rock Your Baby” (cu George McCrae). Anul 1974. Chiar dacă de Hues Corporation nu s-a prea auzit, iar G. McCrae a mai avut doar succese minore (uneori în duo cu soția — Gwen), numele lor vor rămîne înscrise pe postul „disco”. Monument scund la început, devenit astăzi o coloană imensă, umbrind și pipernicind spre disperarea multor melomani — multe alte stiluri, odinioară viguroase.

Se pot detașa, după 5 ani de existență, trăsături nete ale mult discutatului curent „disco”? Citeva doar, nu nede, mai mult formale. Este evident o muzică de ritm, „pentru picior, nu pentru minte” (cum o caracterizează mulți croniciari). În principal, ritmul este cel simplu și natural — măsura 4/4 — susținut de toba mare, „regina” actuală a ringurilor de dans. Cele-

Să ne cinstim ctitorii

Garabet Ibrăileanu :

„Imitatorii fără rezerve ai culturii apusene, ca și acei care au fost numai critici refractari și oricărui activități novatoare au trebuit, fatal, să greșescă. Ei n-au avut atitudinea necesară, unica necesară, pentru a face ca cultura apuseană să dea aici roadele cele mai bune. Cei dinții au căutat să introducă și ceea ce nu trebuia, cei de-al doilea au căutat să oprească a se introduce și ceea ce trebuia.”

● Se implinesc anul acesta 70 de ani de la apariția în volum a studiului **Spiritul critic în cultura românească**, lucrare de o excepțională însemnată pentru înțelegerea genezei „formelor culturii în România oglindite în operele scriitorilor mai importanți din perioada 1840—1890.”

Cărți pentru copii

Și în acest an Editura „Ion Creangă”, specializată în publicarea cărților pentru copii, a trimis în librării cărți care îi fac cinste. O reeditare binevenită o constituie **Cărțile cu Apolodor** de Gellu Naum, scriitoare prin fantezie și umor. Pașaniile pinguinului plecat de la cercul din Tirgu Moșilor unde „cînta la cor” către locul său de baștină de la Pol au făcut până acum deliciul multor generații de copii. Cărțile cu Apolodor au devenit un model al genului și prezenta lor în librării într-o nouă și atrăgătoare haină grafică datorată lui Dan Stanciu nu poate decât să ne bucure. De ce a fost atât de îndrăgită această carte încă de la prima ei apariție în public — petrecută acum douăzeci de ani? Pentru verva științifică a autorului, care pur și simplu nu lasă răgaz cititorului să se pictesească, îi povestește vrute și nevrute pe un ton zeflemist sau își presară textul cu tot felul de glume menite să mențină trează atenția auditoriului. Gellu Naum parodiază cu dezinvoltură romanele de aventuri și cele de dragoste, jurnalele de călătorie și filmele cu cow-boy sau cele de groază, le demonstrează deficiențele provocate de clișee și ride de ele fără nici o răutate. O veselie molipsitoare se degajă din această carte unde, așa cum e firesc pentru o lume destinată să fie cunoscută de copii, binele triumfă întotdeauna până la urmă.

O extraordinară carte pentru copii a publicat Doina Sălăjan. **Smalțuri** este un volum în care se încheie un teritoriu magic, ocrotit de orice suferință și unde nu are acces oricine: „De-mi socotești cuvintul fără rost, / Sunteți bătrini. Povestea ne desparte. / Vă rog să-nchideți lin această carte. / Am dispărut, de parcă nici n-am fost”. Poeta conturează o feerie desfășurată în spațiul restrâns al unei gospodării devenite o „dumbrăvă minunată”. Personaje reale și imaginare își dau aici întâlnire și conviețuiesc în cea mai deplină armonie. Îndeletnicirile casnice încetează să mai fie o povară. **Rețetă** prezintă, de pildă, cu încinare procesul de preparare a șerbetului. Versurile sînt remarcabile prin fluență și prin marea lor

capacitate de sugestie. O materie vaporoză, fără legătură cu ambianța, la naștere în urma unui adevărat ritual culinar: „Într-un vas smălțuit / Nor de zahăr topit / Se va-ncege stropind / Cu scinte de argint, / Din bulbuci sedefii / Risipind așchii mi, / Strălucind în străfund / Ca în riuri un prund. / Într-acest rar lichid / Viscosit într-un bld, / Seutura-vom un pic / Fulgi verzui de fistic, / Lacrimi limpezi și reci / De lămie și zeci / De arome subțiri / De roz-albi trandafiri”. Poezia trece în incantație pură. Autoarei îi izbutesc cel mai bine versurile care celebrează miracolele din natură sau ocupațiile domestice. Mai puțin convingătoare este în poeziile care se vor „hitre”. **Parusul vesel** nu mai are nimic din hazul filmului atunci cînd ea îl repovestește. În schimb, ce univers diafan sugerează versuri ca: „O prințesă egiptiană / Stă într-un abur de blană” sau „Ce mînci tu acum / Este blindul magiun / Pe felia de pită / O dulceață smerită, / Un noptatic cleștar, / Stinsul soarelui jar, / O vâpaie trecută / Care gura-ți sîrută”. O sărbătoare continuă este descrisă în toate etapele ei, săptămîna de săptămîna, anotimp după anotimp, de o scriitoare cu o înzestrare deosebită.

Un „cod al manierelor elegante” pentru cei mici este **Și acasă și pe stradă** al lui Dan Bihoreanu care semnează și inspirațiile ilustrații. Autorul discută cu personajele sale — Lucie, Remulus, Archibald — le admonestează sau le laudă în funcție de corectitudinea comportamentului lor. Regulile de conviețuire în societate sînt sugerate micilor cititori fără să adopte nici o clipă tonul didacticist al unui educator inflexibil. Dimpotrivă, cartea este de o debordantă bună dispoziție, în orice întimplare se caută hazul, pozele eroilor nu sînt niciodată atât de grave încît să aducă o supărare reală. Nici nu-ți vine să crezi că un întreg ritual al existenței printre oameni poate fi prezentat într-o astfel de manieră agreabilă. Volumul este un exemplu elocvent de conlucrare între cuvînt și desen în slujba învățării cu voie bună a „tot ce-i bine și frumos”.

GEORGE ARION ■

Cronica literară

Leonid Dimov: „Spectacol”

Ultimul volum al lui Leonid Dimov este intitulat **Spectacol** și continuă seria colaborărilor cu Florin Pucă. Este o colaborare perfectă, deoarece nici unul din cei doi artiști nu-și trădează prin alăturare intențiile. Desenele cel mult subliniază vizionarismul unui poet ce se ascunde voit după cuvinte sau în capcanele unei ironii care nu dezintegrează sensul. Dimov mărturisește în **Argument** (excepțional eseu!) că poetul are căderea de a sonda zonele „prenumenele”, obscure ale existenței. Visul explorează lumea, o explică sau închipuie altă lume din reprezentări de coșmar sau ale mimesisului prozaic, diurn. Poemul devine un spectacol al ființei disimulate, un dialog rafinat între eu și totalitate, între „bufon și împărat”. Poezia se află așadar peste tot, e o stare a spiritului. Ori-cum, poetul e obligat să joace mai multe roluri și important e că rezervă poeziei un rost demiurgic — nu unul simplu comunicativ sau de semnificare.

Prima impresie, citind poemule din volum, e de extaz ludic, dominat însă de ironie. Tot ironia: invită la concizie și miniaturizare, mergînd pînă la cenzurarea exuberanței retorice; cu alte cuvinte, face ordine în haosul reprezentărilor externe sau lăuntrice. Trebuie precizat — credem — că ironia lui Leonid Dimov emană din spirit și cultură: ea precede poemul. Totuși abundă nu o dată asociațiile cele mai insolite, trezînd un alt fior, mult mai intelectualizat — absurdul. Apoi, contextul bufon dă uneori sentimentul surprării eului și al pierderii identității. La Dimov însă apetența nimicului nu e așa de puternică sau nu există deloc. Ce-i drept, cuvintele nu invocă lucruri, ci absențe. La rîndul său, moartea se travestește în aparența visului.

În alte împrejurări ironia vindecă de singurătate, face posibil dialogul. De astă dată, un dialog în oglindă, însoțit și de drama dublului. Conștiința aduce suferință, iar tonul redevine grav: „Și cînd mi-am infipt brațele în ape / Luminoase pînă-n cel din urmă fund, / N-am știut să-l prind, să nu-l las să scape, / Printre alge roșii, chipul cel secund”. Aspirația spiritului spre adîncuri e disimulată însă de fiecare dată prin efecte de suprafață, cum ar fi aglomerări de imagini sau ingeniozități verbale. Coborîrea în subconștient se face prin confundarea în prozaic și visul lucid, alături prin jocul de cuvinte grav sibilnic sau grațios copilăresc: „Fluieră, fluieră, fluieră / Alb, albastrui, albastruieră / Lunele, ouă rotunde, / Stîns să-mă-n-trebe de unde / Calcă lăeașele surde: / Saci impletii peste urde”. Am putea spune că aici deopotrivă litera devine spirit (un poem se intitulează „T”), iar imaginea cîntec. Poemele vor să fie „alfabete cîntătoare”. Umbre tainice învăluie formele și cuvintele. Poetul e în relație nu numai cu lumea, dar și cu forțele latente ale tuturor regnurilor — și totul se întimplă la lumina stranie a visului: „Odaia-i scaldată de vesperă. Trec / Mînat duminici. Pruncii lenevoase. / Adoarme dragonul pe plapuma roz / Și-n culturi nălucile cîntă din oase”. O astfel de poezie nu mai constă doar în potrivirea cuvintelor. Versul e mai simplu și mai direct. Artistul improvizează cu ușurință pe orice temă și în orice registru liric. E firesc. Cine vrea să cuprîndă în poeme Totalitatea Lumii va folosi cit mai multe figuri de expresie. Afinități marcante sînt în unele poeme cu Argezi și Anton Pann. Leonid Dimov e un fantast și un artizan al candorii. El știe că visează și în inchipuirile sale, oricît de frumoase, nu mai încapă nici o iluzie.

Și pentru ca **spectacolul** să fie parcă deplin, Leonid Dimov scrie și **Poemul esențelor**. De fapt, poetul se autocontemplă: „Treceau orele, treceau norii, treceau mamelucii, / Iar eu am visat azi-noapte că mi-am pierdut papucii... / Deși știam încă din leneșă tinerete / Că narațiunea, ironia, imaginile glumete / N-au ce căuta în cadente: / Că poezia ține de esențe”. Ne lămurim cel puțin asupra materiei multor poeme din volum. Chiar visul e aproape o convenție imaginară. Reprezentări oarecum fără nici o legătură între ele sînt alăturate, într-un joc prea puțin crispat însă pentru a putea fi perceput ca montaj suprarealist de imagini. Tensiunile posibile dintre cotidian și mitic se topește în dispoziția ludic ironică, mai generală. Textele, deși cursive, au un aer caleidoscopic și de genială improvizație. În spatele lor ghicim un eu lucid, mereu disponibil pentru orice altă aventură (dacă poemul mai poate fi socotit o aventură, fie și una strict de limbaj). Tainic el aspiră spre lumină și spre un spațiu spiritual mai vast decît cel dislocat de cuvinte: „Ne-a oglindit convex și ni se pare / Că ne-am întins în ceruri amîndoi”. Cuvintele, în fond, le inventează și apoi se poate detașa de ele. În schimb, spectacolul imbinării poeziei cu lumea (preluăm o sugestie din **Argument**) îl conține și pe poetul însuși.

Poemele din **Spectacol**, de un lirism aparent mai rarefiat, ne arată că poezia lui Leonid Dimov se decantează lent, tînzînd spre o formulă de echilibru, care să imbine (dincolo de obstinția cuvintului) o conștiință de sine acutizată cu deschiderea spre lume.

CORNEL MORARU ■

CAP LIMPEDE ●

alte componente ale bateriei (cinele, tom-tom) și celelalte elemente ale secției ritmice sînt propulsate „în fața” sonorității lor, dînd un „aspect” sacadat — obositor prin repetiție — fiecărui cîntec. Aceste trăsături, în formă incipientă, apăreau în muzica neagră tip „soul” prin anii 1963—1966, atîngînd perfecția în producțiile casei Tamla-Motown, firma disco a acelor ani. Cu aceste antecedente era firesc ca muzica disco să apară, așa cum aminteam, în S.U.A. Totuși, în ultimul timp, ștafeta a fost preluată de europeni, care — după cîteva încercări și imitații palide ale originalelor — au început să conducă plutonul inovatorilor, să dea tonul modei. De pildă, în lipsa unor bateriști și „basiști” de valoare, ritmul este conceput și realizat artificial (dar eficace) de sintetizatoare și alte aparate electronice. Interpretul — instrumentist sau vocalist — nu este decît o uneltă în slujba ideilor unor „producători” — compozitori atotputernici.

Deducem imediat alte trăsături ale curentului „Disco”: una strict muzicală — în afară de ritm nu mai au importanță părțile melodice sau armonice; alta mai generală, estetică — în această muzică nu contează personalitatea, „frumusețea” actului artistic, ci eficiența, efectul cit mai drogant asupra dansatorilor. Actul artistic se transformă în „produs”: cîntecul par asemănătoare, identice chiar, căci sînt simplificate pentru a ajunge direct și rapid la inima ascultătorului.

Există desigur și părți bune în această proliferare a muzicii disco: descoperirea unor artiști altminteri sortii obscurității, perfecționarea gravării discurilor pentru obținerea audițiilor hi-fi, un impuls general industriilor muzicale. Toate acestea, coroborate — și bune și rele — au dus la crearea mai mult decît a unui curent muzical, la crearea unei mode. Moda „disco”.

FLORIN-SILVIU URSULESCU ■

● **VACANȚA TRAGICĂ**, cel de-al treilea film al tînarului regizor Constantin Vaeni, ne prezintă o peliculă tulburătoare, bizară și în același timp extrem de interesantă cinematografic. Bizarul și interesantul, iată, nu se resping, dimpotrivă. Deși în caietul-program Vaeni afirmă că... „Vacanța tragică” este o reînnoire a mijloacelor de exprimare care mă definesc, la limbajul poetic al clipelelor de viață... de taină, de veghe și de dragoste propuse în „ZIDUL” (primul său film — N.A.), socotesc acest film al lui o încercare de domeniu cinematografului pur, eliberat de canoane literare; absurdă, pociță și rea fiind teoria unora că literatura, „în nuce”, este singura modalitate de a scoate cinematografia actuală din impas!

Casa de filme Trei (director: Eugen Mandric)

a avut curajul să inscrie în producție un scenariu semnat de **Constantin Mitru**, inspirat doar din cîteva povestiri de Mihail Sadoveanu (trebuie să recunoaștem că numele marelui autor nu prea a avut nimic comun cu cinematografia!). Pînă la urmă a ieșit această, repet, bizară producție a lui Vaeni, care face lumea să caște în scaune, sau, imediat apoi, să aplaude frenetic. Cum? Și mai ales de ce?!

Apropiindu-se cu „sfială”, candoare și apoi furie” de opera sadoveniană, Vaeni a realizat un eșier vizual în care nu toate pietrele sînt valoroase (dimpotrivă, unele scrișnesc a gips!), dar în care regăsești armonia, liniștea, împăcarea caracteristică celui care a vorbit despre moldoveni, zîmbînd...

Construit pe secvențe dispartate, filmul lui Vaeni — în întregul său — se bazează mai ales pe imaginea „de zile mari” a lui **Anghel Deca**, pe muzica sensibilei **Cornelia Tăutu**, și, poate că mai ales, pe

o interpretare remarcabilă: **Remus Mărgineanu** (în rolul „Mutului”), **Mirecea Albulescu** (nuanțat, firesc, în rolul unui operator), **Anda Onesa** (apariție ciudată, stranie, pînă în ultima clipă). Și, încă, **Mihai Mereuță**, **Florin Zamfirescu**, **Octavian Costescu**. Și elevul **Radu Ionescu**.

Oricum **VACANȚA TRAGICĂ** rămîne un film de referință. Voit am lăsat la urmă numele unui colosal interpret al filmului românesc și posibil de pretutîndeni: **Mirecea Diaconu**.

HORIA PATRAȘCU ■

Trei credem a fi momentele zilei în care radioul cîștigă net competiția cu celelalte mijloace de comunicare în masă: presa scrisă și televiziunea. Ne referim la „**Radioprogramul dimineții**” — transmis în orice zi lucrătoare între 6—7, la

„**Orele serii**” — situate în mod obișnuit între 18—20, și la „**O zi într-o oră**” care, difuzată între 22—23, am putea spune că închide ziua, oferindu-ne un rezumat al ultimelor 24 de ore care ne privesc într-un fel pe fiecare în parte.

În general, fiecare dintre „ore” poate fi asimilat unei publicații distincte: de informație — dimineața, cînd știrile și recomandările zilei făcute pe un fond muzical alert, vioi, constituie principala preocupare a realizatorilor; de rubrici și corespondențe — seara; revistă de eveniment politic comentat, mai ales, la „O zi într-o oră”. Personalitatea distinctă a principalilor realizatori, deloc de ignorat, ca și strădania evidentă de a menține prospețimea, de a nu cădea sub oboseala rutinei recomandă în continuare la radio aceste emisiuni, ca fiind — cum se spune în limbajul consacrat — dintre cele mai bine făcute.

DOINA FRUNTELĂ ■

„Caminante”

Jurnal mexican (64)

Venus și Coatlicue

1.

Adesea, auzi zicându-se: „E o țară frumoasă. Merită să fie văzută”. Dar frumusețea nu înseamnă uneori nimic. Sau prea puțin. De aceea mi s-ar părea nepotrivit să spun despre Mexic că e o țară frumoasă. În schimb, știu acum că e o țară prin care nu poți să treci indiferent. Aici, trebuie să fii de partea soarelui sau să te plîngi de insolație. Trebuie să iubești lumina sau să te resemezi s-o suportă plîngîndu-te de ea ca de migrene. Și dacă nu-ți spune chiar nimic tristețea virilă a cactușilor, măci bine să nu te duci. Cine caută în Mexic ceea ce poate găsi la New York e preferabil să renunțe.

N-aș vrea să se creadă că defăimez frumusețea. Iubind atât de mult Elada, nici n-aș fi în stare. Știu și eu că Platon punea între cele patru mari însușiri pe care un atenian trebuia să le aibă, în primul rînd frumusețea. Și, de la Pausanias, că într-o cetate greacă locuitorii alegeau ca preot în templul lui Zeus pe cel mai frumos tînăr. Dar inșișii grecii au pus, la Troia, frumusețea la originea unui măcel. Și pe urmă... Să așezăm alături imaginea Venerei din Milo și efigia zeiței Coatlicue, zeița aztecă a morții, împovărată de cranii și șerpi. Nici o surpriză, firește. În faptul că dintr-o sută de persoane, toate vor spune că o preferă pe Venus din Milo. Un asemenea test ar fi chiar inutil, dacă s-ar opri aici. Deoarece rezultatul îl știm dinainte. În schimb, ar fi interesant răspunsul la cea de-a doua întrebare. „De ce?” Cu siguranță, cei mai mulți vor declara că Venus e frumoasă, în vreme ce Coatlicue e înfiorătoare. Și iată-ne dintr-o dată pe un teren ciudat. Frumusețea? Olympia nu mai trebuie să fie acum păzită de poliție ca să nu fie sfîșiată de public ca în urmă cu o sută de ani. Și totuși nimeni dintre cei ce o admiră n-ar îndrăzni să spună că ea e mai frumoasă decît, să zic, Venus a lui Cabanel care l-a încântat pe Napoleon al III-lea. Dar nu frumoasa și epigonica răsfățată a preferințelor imperiale, ci „urita” Olympia, despre care s-a șoptit ironic că pe bulevardele Parisului n-ar fi primit nici trei franci, domnește ca o regină disprețuitoare la Luvru. Și cum ne-ar apărea, dacă le-am judeca numai cu ochii lui Paris, femeile pictate de Modigliani sau de Picasso? Adevărul e că nu mai putem privi lumea ca la judecata de pe muntele Ida, iar secolul nostru a descoperit cu surpriză că în arta primitivilor sînt înfinit mai multe lucruri de învățat decît din lecțiile Academiei. Cînd Stendhal a vizitat muzeele italiene, el a trecut fără să dea nici o atenție unui Simone Martini pentru a ajunge cît mai repede la tablourile lui Rafael și Carracci. Dar siguranța lui e mai dificilă azi. Magritte, pictînd o pe Venus, a simțit nevoia să-i pună o pată de sînge pe obraz.

Aflată de atîta vreme sub autoritatea artei grecești, Europa a descoperit cu groază la început imaginile zeilor azteci. Obişnuită s-o admire pe Venus din Milo, ea s-a cutremurat văzînd-o pe Coatlicue. Și, poate, nici acum judecățile nu s-au risipit. Dealtfel, am auzit de atîtea ori exprimată dezolarea în fața vechilor sculpturi mexicane, încît mă întreb dacă n-ar trebui să vedem aici mai mult decît o chestiune de gust. Lumea e sîtulă de coșmare, nu mai vrea să se lovească de ele și în piatră. Deși, poate că acești zei impulsivi și cruzi sînt mai potriviți pentru un secol care a cunoscut ciuperca de la Hiroshima și abatoarele pentru oameni. Dar tot ce ar trebui să înțelegem e că nu „frumosul” este obiectul artei, ci adevărul. Ar fi absurd s-o decapităm pe Venus pentru a așeza pe umerii ei frumoși efigia înfiorătoare Coatlicue, după cum la fel de neînțelept ar fi să rămînem surzi la ceea ce ne spun aceste statui cu orbitele goale. Nostalgiia frumuseții ne va ajuta, dacă nu să fim mai frumoși, să distingem mai limpede noroiul. La rîndul ei, Coatlicue ne va aminti însă că n-am putea face o mai mare nedreptate chiar artei grecești decît s-o socotim o artă care a crezut într-o frumusețe fără probleme și fără întrebări.

În Tahiti, unde fugise departe de lumea civilizată, Gauguin scria: *Espérer c'est presque vivre*. Iată, dacă nu cea mai frumoasă, poate cea mai corectă definiție a speranței. Potrivit ei, speranța nu este viață întreagă, ci aproape viață. Dar se înțelege că există situații în care singurul mod demn de a trăi ce-l rămîne unui om este acesta: aproape a trăi. Cînd într-o lume cu atîtea sfîșieri, un artist suride, dacă este un artist adevărat el suride nu pentru că e străin de scîndări, ci pentru că, nereșemîndu-se, el caută deasupra lor o speranță. De cite ori am uitat asta, am sărăcit, de fapt, idealul clasic. Nietzsche zicea: „Tot ce nu mă ucide mă face mai puternic”. Praxitele ar fi putut spune: „Tot ce nu mă ucide mă face să surid”. Dar asta nu pentru a ne chema să suridem în afara istoriei, ci pentru a căuta o cale înlăuntrul ei. De atîtea ori amenințat să ajungă la limitele celei mai amare ale decepției, omul a simțit că nu poate afla un ultim răspuns în consolări. Și de fiecare dată, pentru a-și continua drumul, a trebuit să creadă în sine și în valoarea umană. La nevoie surizînd. Ca Vezuviul sau Popocatepetl într-o zi cu soare. Chiar dacă uneori ea nu și-a arătat decît virtutea de a se îndoi după vînt, trestia gînditoare e totuși unica măsură posibilă.

Pe un drum invers, artiștii vechiului Mexic au urmărit, probabil, același țel. Să educe omul pentru viață, nu să-l alunge în afara ei. Orbitele înfiorătoare ale zeiței Coatlicue sînt cicatricele unei sensibilități care n-a putut rămîne nepăsătoare în fața morții și a suferințelor. Deasupra acestor statui se potrivește versul scris de Dante pe poarta Infernului, dar la picioarele lor iarba și florile ne reamintesc vorbele lui Gauguin. Și gîndul că sculptorul care ne-a lăsat efigia zeiței Coatlicue ar fi putut spune „tot ce nu mă ucide îmi micșorează frica” mi se pare atunci pe deplin logic.

OCTAVIAN PALER ■

Méliusz József — decorat cu Ordinul „23 August” clasa I

Creația lui Méliusz József — publicistică, poezie, proză, teatru — stă sub semnul unei încrederi depline în puterea omului de a triumfa în ciuda tuturor vicisitudinilor. Pentru acest mare scriitor, o veritabilă conștiință a veacului, cuvîntul reprezintă o armă teribilă ce trebuie folosită împotriva celor care încearcă să desfigureze viața. El închipuie istoria ca pe o arenă unde se confruntă cu înverșunare forțe ostile umanității cu altele favorabile ei. Autorul *Elegiei carului cu fin judecă fără milă secolul 20*, „măreț și josnic”, care a provocat atîtea orori. Un artist cu un crez inflexibil își analizează cu luciditate epoca și îi condamnă atrocitățile. Războiul, subjugarea omului de către om, nimicirea lui în lagărele fasciste și alte fărâdelegi comise în acest veac sînt blamate în numele unor înalte idealuri revoluționare. În concepția lui Méliusz József istoria este o prezență imposibil de ocultat: „Istoria te-a urcat de viu pe masa de disecție: de viu/ți-au smuls pielea de pe cap și cei care te-nspăimîntau”. Întîlnirea cu ea presupune o pregătire specială dacă nu vrei să fii doborît. Autorul proclamă în paginile sale dreptul oricui de a se opune tentativei de a fi transformat într-o marionetă și de a fi minuit potrivit unui scenariu elaborat de alții. Rîndurile așternute de el au acoperire în însăși biografia sa exemplară de luptător pentru cauza umanismului. Méliusz József face parte dintre acei scriitori care nu se mulțumesc să contemple ce se află în jurul lor ci intervin direct prin opera lor în desfășurarea evenimentelor încercînd să contribuie în rezolvarea conflictelor existente în lume.

De curînd, scriitorului i s-a conferit Ordinul „23 August” clasa I pentru merite deosebite în domeniul creației literare și contribuția adusă la opera de construire a socialismului în patria noastră, cu prilejul împlinirii vîrstei de 70 de ani. Este o recunoaștere meritată a valorii unei opere de seamă, menite să reziste timpului și să vorbească despre noi, cei de azi, ca o mărturie demnă de încredere.

Sütő András — laureat al Premiului Herder

Anul acesta prestigiosul Premiul Herder a răsplătit activitatea scriitorului Sütő András. Recunoașterea pe plan european a autorului reprezintă o confirmare a deschiderii operei sale față de probleme grave cu care se confruntă omul în epoca de azi. Creația sa variată se face expresia aspirațiilor colectivității noastre. Această calitate a ei i-a asigurat de la bun început o largă audiență printre cititorii din România. Antologiile sale de nuvele — *Cireșe tomnatice* (1956) și *Nuvele alese* (1959) — demonstrează predilecția autorului de a pătrunde cît mai adînc în straturile realității de azi, reflectînd în special universul fărâncesc în perioada de transformări revoluționare aduse de socialism. Sütő András dispune de o gamă largă de procedee artistice care face lectura scrierilor lui pasionantă și agreabilă. Gravitatea și umorul, tonul sfîșos și cel vehement se împletesc fericit într-o operă cu un accentuat caracter social și popular. O mențiune specială trebuie acordată romanului *Mama mi-a promis soma ușor*, publicat în limba română în 1972 cu titlul *Un leagăn pe cer*. Cartea este una din scrierile excepționale apărute la noi în legătură cu înnoirile din viața satului în acest timp. Autorul compune o frescă nu numai cu mult meșteșug dar și cu multă cinste și curaj, dezvăluînd fără menajamente ceea ce a fost nefiresc și eronat în desfășurarea unui proces istoric necesar. La fel de interesant este și dramaturgul Sütő András. Comediile sale, *Sprinceană — aripă de rîndunică*, *Iubire risipitoare*, *Dragoste, nu te pripri*, *Ghe-deon cel teribil*, l-au impus în conștiința publicului ca pe un apreciat autor de comedii, cu multă vervă și umor. Iar în dramele *Floriile unui geambaș* și *Steaua pe rug*, evocări din timpul Reformei și Contrareformei, autorul se înfățișează interesat de mecanismele istoriei, analizate cu meticulozitate în creații cu un puternic mesaj umanist.

Laurii recent acordăți lui Sütő András sînt o recunoaștere a valorii literaturii noastre contemporane și a unui scriitor strălucit de naționalitate maghiară, fapt ce atestă o dată în plus armonia existentă în cultura noastră de azi.

GEORGE MAREȘ ■

Dan Grigore, un interpret desăvirșit

Nu intenționez să scriu o cronică de concert pentru simplul motiv că arta pianistică a lui Dan Grigore, desăvirșită — un prea plin al frumosului — merită mai mult. Merită să fie ascultată în sală, pe disc, sau în înregistrare la radio și televiziune. Cuvintele au inefabilul lor dar nu sînt făcute decît rareori și de rare persoane să se poată substitui inefabilului sonor.

Înalt, suplu, grav, cu un simț al umorului demn de invidiat, copil prin permanenta bucurie de a nu uita jocul, Dan Grigore se așază pe scaunul din fața pianului ca un poet și se identifică cu muzica. Practic el dispăre. Rămîne doar sunetul, diafan sau aspru, așa cum l-a notat pe hîrtia cu portative compozitorul, așa cum doar în ceasul de taină marele artist știe să-l ofere oamenilor.

Există virtuozii (și vor exista), dar virtuozitatea în sine este goală. Uneori ador păcatul geniului decît fapta frumoasă de rutină, searbădă, a mediocrității. Geniul transcende, creează lumi de care trebuie să știi să te apropii, să te pricepi. El nu mimează pe interlocutor ci îl duce — pur și simplu — într-o lume a cărei revelație merită însăși condiția umană, nu întotdeauna așa de roz cum am dori să fie.

Dan Grigore a concertat în marile centre muzicale ale mapamondului, a impresionat, a stîrnit invidii și, de ce să nu recunoaștem — doar oamenii autentici pot

zimbi la coaliția mediocrității — are o discografie mult prea minoră față de ce ar trebui (să fie vina lui sau a caselor de discuri?).

Un băiețel cu pantaloni scurți, îmbrățișat de un geniu pedagogic pe nume Florica Musicescu și de un spirit de rară alianță între cultura europeană și originile sale din vremurile lui Ștefan cel Mare — pe nume Mihail Jora din neamul Joreștilor — au trimis în lume, ca mesager al fărîi, pe Dinu Lipatti. Mai erau acolo Enescu — un fior al dorului, Brăncuși — o intruchipare a milenarelor noastre coloane vertebrale drepte.

Dan Grigore, rod al acelorasi maestri, unii mîngîindu-l pe cap, povătuindu-l, alții fiind icoane deasupra pianului cu clapele cărui trebuie să arate lumii, ce semnificații, ce mesaje de dragoste, ură, frumos, urit, durere și bucurie există și va exista în niște pagini cu muzică veche sau nouă — Dan Grigore aduce frumosul și adevărul fiecăruia.

Să nu fim triști că oamenii care trăiesc pentru a face același lucru în ulei sau lut, prin cuvinte sau pe scena teatrală, nu au fost prezenți la ultimul său recital „Chopin”? Marea performanță își merită o soartă mai bună! Vă asigur că Dan Grigore citește literatura română, că merge la expoziții de pictură și la spectacolele teatrale. E un spirit, complex, multilateral. Altfel, neavînd aceste resurse nicicum complementare ci implicite, nu ar fi interpretul desăvirșit al lui Chopin, frate de sensibilitate și rafinament, de har și modestie.

MIHAI MOLDOVAN ■

Tinerii trebuie să știe

Dicționar de lagăr

„SS”-iștii

I-am intuit, i-am simțit chiar înainte de a-l vedea. La Cluj, a-restau, batjocoreau, schingiuiuau frații lor mai mici — jandarmii și polițiștii horthyști. Nici în ghetou n-au intrat. Aveau toată încrederea în frații lor mai mici — jandarmii și polițiștii horthyști. I-am văzut întîia oară în gară la Kosice. Au preluat trenul cu 50 de vagoane pentru vite zăvorite în care eram înghesuți peste 3000 de deportați. De fapt le-am văzut doar cravașele, automatele și căștile cu cap de mort pe ele.

Mai tirziu, în lagăr, cînd i-am văzut mai de aproape, am rămas cu aceeași imagine și aceeași convingere: SS-iștii nu erau altceva decît cravașă, automat și casă. Trupurile lor lipsite de sînge și fibre nervoase, incapabile să vibreze, sprijinite pe picioare, totdeauna egal depărtate, nu erau decît suporturi pentru cravașe, automate și căști cu cap de mort.

Am văzut SS-iști stînd și pîzînd

munții de cadavre. (Camerile de gaze erau mult mai productive decît crematoriile.) Păzeau munții de cadavre fără să tresară, cu picioarele egal depărtate, cu sînga pe cravașă și cu dreapta pe automat. Pe tîrîța de deasupra gîtului, o cască cu cap de mort.

I-am văzut trecînd pe lîngă mari movile din cenușă provenită din cadavrele arse. Uneori treceau nepăsători. Alteori le izbeau cu cizmele lor butucănoase. Dar niciodată nu tresăreau.

Am văzut SS-iști care nu împliniseră 18 ani. Stăteau cu picioarele egal depărtate, cu mina stîngă stringeau cravașă iar cu dreapta apăseau pe trăgaci. Cauza: frontul Häftling-ilor nu era perfect aliniat, sau careva s-a mișcat cînd Herr Sturmman) a trecut prin fața rîndului său. SS-iștii — nici unul nu împlinise încă 18 ani — apăseau pe trăgaci fără să tresară. Din frontul Häftling-ilor cădeau la pămînt, urînd blesteme amestecate cu sînge, tineri, adolescenți, bătrîni. SS-iștii — nici unul nu împlinise 18 ani — continuau să apese pe trăgaci fără să tresară.

Am văzut SS-iști strivînd cu călcîiul cizmelor lor butucănoase

miinile unor Häftling-i fără să tresară; i-am văzut lovînd cu cravașă deținuți plîni cînd au stors din ei ultima suflare sau zdrobindu-le țeasta cu automatul, fără să tresară. Nici cînd au fost împroșcați pe cizmele lor butucănoase, impecabil lustruite, cu stropi de sînge și nime zdrențe de creier n-au tresărit.

La Birkenau-Auschwitz, la Kaufering și Landsberg, în toate lagărele prin care am fost purtat, de jur-împrejur, la aceleași distanțe, se înălțau gherete tip, pe platforma cărora stăteau zi și noapte, cu cravașă în mină, automatul la piept, degetul pe trăgaci — SS-iștii.

Așteptam cu înfrigurare, nopțile, să închid ochii, să adorm, să nu-mi mai vad. Zadarnic. Noaptea, în somn, evadam din lagăr și o luam la fugă, bezmetic, străbătînd kilometri cu viteza gîndului. Dar pe toate drumurile Europei, pe toate cărările și pe potecile din munți, la toate răspîntiile vieții se înălțau, la distanțe egale una de alta, gherete tip pe platforma cărora stăteau trupuri lipsite de sînge și fibre nervoase, incapabile să vibreze, sprijinite pe două picioare totdeauna egal distanțate — suporturi pentru cravașe, automate și căști cu cap de mort pe ele. Erău SS-iștii. Apăsau pe trăgaci și-ți zdrobeau inima dacă încercai să evadezi chiar și în somn.

1) Domnul fruntaș.

OLIVER LUSTIG ■
fostul Häftling nr. 112398

Să revenim la oile noastre din Miorița. De ce o mioară îi vorbește păcurarului? El avea cinci bărbați, cei învățați, și chiar în unele variante, măgari mai blejați! După Tache Papahagi, românii întrevăd ceva simbolic în anumite atitudini sufletești ale unui cal arătat în unele împrejurări: cînd calul sforăie din nări și nu mai vrea să meargă înainte într-un loc, călărețul crede că i se pregătește o nenorocire și se întoarce îndărăt. În mai toate basmele noastre caili îi ajută pe feciorii de împărat etc. Cu Făt-Frumos vorbește aceeași limbă. În Miorița caili tac chitic, deși sînt „învățați”. Atunci — ce te mai poți aștepta de la niște măgari? Surprinzător sînt și cîinii aici — tac milc! Ar putea și să urle prelung și să anunțe iminența tragediei. Tot Papahagi ne informează că la români cîinii mai ales de urlă noaptea în jurul vreunei case, e semn de moarte... Părăsind satul, să-și fi pierdut el simțul prevestirii? Și să fi devenit doar niște bravi și bărbați dulăi gata să infrunte lupii și urșii? Papahagi, negăsind decît în Miorița un exemplu de prevestire venit din partea unei mioare, dă trei cazuri autentice cînd niște oi sterpe au cobit apropierea morții... Și prevestirile lor s-au adevărat. Simple întimplări? Probabil. Dacă dăm o fugă pînă la egipteni, aflăm că printre animalele care erau mai mult decît niște embleme și simboluri și meritau să fie adorate — fiind ele chiar receptacolul formelor bune sau redutabile ale puterii divine — se numărau și oile (pe lângă cîini, lei, hipopotami, boi, crocodili etc.). Berbecii înalți, să le spunem astfel, cu coada lungă, cu coarnele spiralate, crescute orizontal, adică de o parte și de alta a capului... și alte soiuri de berbeci, mai clasici, adică mai normali, erau prețuiți pentru detritusurile lor pe care populația prefaraonică le minca de zor... Dar în meniul ritual pentru tot soiul de Dumnezeu vechi, carnea de berbec lipsea. Lazăr Șăineanu în capitolul „Dumnezeu” al monumentalei sale cărți „Basmele române” scrie că aparițiunea ființei supreme în mijlocul muritorilor, spre a răsplăti și pedepsi intențiunile lor bune sau rele, uneori se manifestă prin directa acordare a unor daruri cu însuși supranaturale... Dumnezeu și Sin-Petru nu disprețuiesc carnea de ovine, bunăoară în „Mioara cu lina de aur”, unde ciobănașul (tinăr și acesta deci) ce-i intim-pînă la o stîină le taie singura lui mioară... Drept răsplăt, Dumnezeu îi dăruie o altă mieluță, năzdrăvană și cu lina de aur („Mioara cu lina de aur” de G. Popescu). Ciobănașul o va face să ridă pe mofturoasa fiică a unui împărat care nu voia să se mărite decît după un ins ce o ar face să riză, și-o ia pe domnița de soție. Evident că mioara cu lina de aur își făcuse aici datoria. Dar ce-ar fi să încercăm un portret al mioriței noastre năzdrăvane? Miorița, laie, Laie, bucălaie... S. Pușcariu ne asigură că laiu face parte din terminologia păstoroască și la albanezi (l'aj, fem. l'aje) cuvîntul ar defini oi cu lina neagră sau albă. Există și cuvîntul lajos, „berbec negru”, (Ne întrebăm, neștiind grecește, lajos, tatăl lui Oedip, nu ar însemna cumva „berbec negru”, cum și Oedip este un nume ce înseamnă ceva?...). Să fie cuvîntul acesta derivat din labius-labes, „pată neagră”, pe care și Ovidiu îl întrebuințează în „Metamorfozele” sale?... La sirbi, laja-oaie sau capra cu semne albe sau negre. În aromânește acest lai a ajuns un fel de „sărman, biet”. Alteori a devenit o particulă exclamativă (ca „mă”, „bre” ale noastre). Tot Pușcariu ne asigură că faimoasa mioriță era „plăvîită” și „bucălaie” în același timp, adică era cu lina galbuie pe corp și cu o pată neagră pe față. El mai spune că laie care precede de două ori pe bucălaie n-are valoare semantică, ci numai metrică. Revenind la întrebările cuvîntului românesc, Pușcariu spune că Laie e o oaie de tot negră la lina. Între răspunsurile date la chestionarul lui Hasdeu găsim: oaie laie = oaie neagră după ce a înșurit. În Glosarul la operele lui Creangă: lina laie = lina neagră amestecată cu puține fire albe, deci cenușie. Bucălaie ar fi numele unei oi cu pată neagră pe bucă. În anchetele lui Emil Petrovici (ce nume au oile după culoare?), „laia” e „neagră”, „bucălaia” — „cu botul negru”. Laie — neagră, sură, cenușie. Plăvîită = cu lina galbuie. Bucălaie = neagră pe bot, pistruie pe bot, albă nu galbie. De asemenea, bucălaia — mai grasă, mai făcută la fălci. Ce ne facem atunci cu Plăvîită? Plăvane, plăvan, ar fi bălan, alb-cenușiu, bălai, de culoarea paiului. Etc., etc. În dicționarul Academiei, lai, laie-negru, sau negru amestecat cu alb. Laie = ceată de țigani, ceată zgomotoasă, de copii. Lainic = om care umblă fără nici un rost, pierde-vară. Bucălaie = oaie cu botul negru. Bucălai = bucălat. Plăvîită = alb-galbul, blond. Cum ne mai descurcăm? Să mai spunem și că o oaie laie ar putea fi oaie vagaboadă, rătăcită de turmă, șuie. Dar problema principală rămîne următoarea: oaia noastră e laie sau bălaie? E o oaie neagră, cu lina neagră, sau e o oaie cu botul negru și cu lina galbuie, cu lina de aur? E vorba de o oaie căpiată, ori de un personaj mitologic? De o întimplare sau de un oracol? Din răspunsurile la aceste întrebări vom putea mai la vale desprinde niște înțelesuri total deosebite unele de altele. Dar pînă atunci să vedem cum apare miorița în diversele variante ale Mioriței. Din greaia turmă de oi breze, vele, grase, oacheșe, cornute, lăptoase, cu lîile zugrăvite, țigai se desprinde o mioară laie care de trei zile nu mai taie din gură, bucălaie, birsană, năzdrăvană. Uneori e șchioapă, prefăcută șchioapă, ca să-i poată auzi mai bine pe ticăloși punînd la cale crima. Ca ea nu era o alta în turmă, pe toate le știa, înțelegea totul. Mergea în fruntea oilor, minca frunțele florilor. Uneori apare cu picioarele poleite, cu unghiile potcovite. Cum ar arăta un oracol la înfățișare? Mielușica „din tîrlă năzdrăvană” are în „cele patru cornițe”, „cite-o piatră nestemată”, „de-mi lumina noaptea toată”. Scripea lina pe ea. De trei zile n-a mincat, n-a băut, de trei zile ea cunoscînd taina morții ciobanului, cunoscînd umeltirea ticăloșilor, cunoscînd viitorul. Reacția e omenească, n-are chef să se imbuibe cînd află marea primejdie ce va veni odată cu cel de-al treilea apus de soare, cînd stăpînul ei va fi ucis... Nu păștea iarba, zbiera, ochii lacrăma... Și iarăși ne întrebăm, era o simplă mielușică, mai inteligentă, care cînd simțea de vreme rea, trăgea oile în perdea și cînd era vreme bună, trăgea oile-n pășună? Fiindcă ea unde-mi zbiera, locul tremura, brazil veștejea, iarba se pîrlea... Nu era bolnăvicioasă, sau se-mbolnăvise aflînd tragedia ce fusese pusă la cale și care-avea să se-ntimplă? Drăguța mioară în unele variante are o ureche peagă, și una bleagă. Coarnele răsucite, în argint bătute, în aur poleite. Cu lina moșdăruță. A mea soră bună. Ce-i cu acest cuvînt, soră? Și de ce nu-i place iarba de pe cîmp, apa, sarea? Ori nu-i vine bine, să mai fi cu mine? o întrebă ciobanul nostru. Ori îi este dor de ceva? Totuși ciobanul știe ce nu știu dușmanii săi: că mioara e năzdrăvană. Nu doar „de-ai fi năzdrăvană”, n-ai minca etc... El știe precis că este, și-i și zice: Tu ești năzdrăvană. Deci cu ea s-a-ntimplat ceva ieșit din comun, dacă

nu-i place iarba și apa. Ea rău s-a supărat, dar din ce cauză? El și din fluier din paltin i-a cîntat. E ceva ieșit din comun. O întrebă: „Ori semn ți se face? E drept, uneori nepriceputul nostru personaj, neînțelegînd-o, crede că e ne bună, că a căpiat și umblă ne bună. Temerea lui vine cred din nehotărîrea mioarei de a-i spune adevărul. El doar mai vorbește cu ea, știa deci că vorbește —atunci de ce nu-i spunea ea ce este cu ea, de nu-i place nimic pe lumea asta? Meița de fapt de trei zile îl cruța, nu-i spunea ceea ce chiar știa (știindu-l și pe el cum va reacționa) că se va implini. Nu voia ca el să fie tulburat trei zile înainte de a se implini moartea lui? Trei zile să mai rămînă neștiutor și să se bucure de viață, cu prețul de-a o crede chiar pe sora lui ne bună? El era îngrijorat nu pentru el, de tulburarea ei, el credea că în altă parte era pericolul. Cine erau amenințați? Se temea ea de hoți, c-or să-i fure, ori de lup, că o vrea s-o mănînce? Nu. Stăpine, stăpine, Co, lupii, mi-e mie? Din iarnă am scăpat. Lupii nu ne-au mincat. (Dar să deschidem o nouă paranteză. În ce parte a anului are loc povestea noastră. Cînd cobor oile din munte. Dar ele pot cobori de mai multe ori, și din mai multe pricini. Mai sus am întîlnit precizarea: din iarnă-am scăpat. Deci trebuie să fie vorba de primăvară sau de vară. Vremea vremuia, se spune într-o variantă culeasă de G. Dem. Teodorescu de la Petrea Crețul Solcanul, lăutarul. E drept că acest „vremea vremuia” apare după moartea ciobanului. Ce spune C. Noica despre vremea vremuia? „Românul are un proverb, revelator în ce privește noțiunea de timp și vreme: „Cesal umblă, lovește și vremea stă, vremuește”. Vremea nu-i pare curgere, ci stare pe loc, fixitate, permanentă. Vremea stă, vremuește. În limba germană a vremii (zeitungen) are, dacă nu mă înșel, un sens concret de durată și petrecere. Așa se-ntimplă, pînă la un punct, în accepțiunea pe care i-o dă Heidegger. La noi însă, „vremea vremuește” e tautologic. A vremii nu aduce nimic nou față de vreme. O repetă, o definește ca neîntîmplare, ca re-paus. Românul mai spune: „Vremea vremuește și

Scrisori despre Miorița

omul îmbătrînește”. Numai omul devine, vremea stă. Și nu stă pentru că ar fi un simplu cadru de reper pentru fenomene, sau o formă pură a sensibilității, cum e la Kant. Ea e încă ceva concret, spre deosebire de noțiunea de timp (de la „tempus”), care e conceptual și abstract. Dar e un concret nemîșcat. E totul viu al lumii, privit sub specia ființei, nu a devenirii. Alături de „vreme” ca expresie a eternității, tot ce se întîmplă apare, în fond, românului drept zădărnice. „Toate veacurile se înțeleg ca ziua de ieri”, spune românul. Cesal care umblă lovește, în timp ce vremea stă; omul care îmbătrînește, pe cînd vremea stă iarăși; acțiunile și străduințele oamenilor, rînduiele și împărățiilor lor, totul e zădărnice”. În varianta lăutarului oaia birsană se tot uita și nu mai vedea pe mîndra fetiță cu neagra coșită prin cîmpuri umblînd și de ciobanul mîndru întrebînd, cum era sigur el... Mîndra fetiță l-a uitat probabil. Vremea vremuia. Dar să revenim la ce ne-am propus să aflăm, în ce anotimp are loc acel fatal apus de soare. Într-o variantă din Dobrogea găsim cînd i-au pus gînd dușmanii ciobanului nostru să-l omoare: Cînd o fi apus de soare, și-o fi soare la chindie în ziua de sînt Ilie (s.n.). Închidem paranteza. Oia noastră nu se temea de nici o lighioană, ea plîngea pur și simplu și zbiera. Cunoscînd adevărul, cunoscînd destinul ciobanului, cunoscînd deci fiara ce nu mai putea fi înduplecată cu nimic... Îl plîngea pe drăguțul bace, dar se plîngea și pe sine... Oaia bucălaie, la lina țigaie, la bot e pîrnai, la ochi e pîrnai... Adică ar avea ochi negri, dacă vom deduce această culoare din întunericul temniței, închisoarea fiind același lucru cu pîrnai. În dicționar mai scrie că pîrnai ar mai însemna și oală mare de pămînt, pentru gătit, sau pentru păstrat alimente. Ochii pămîntii? Sau ochi negri, ca pămîntul, ars de atîta foc al oalelor, atîta timp ținute pe vatră? Dar ce culoare aveau ochii oitei noastre misterioase are vre-o importanță? Eu cred că ar trebui făcut un studiu în care să găsim măcar descriere, dacă nu descriere, toate „elementele componente” ale acestui personaj grozav al culturii noastre. E cu coarnele răsucite, în argint bătute, în aur poleite. De durere, de întristare că a rămas din fruntea oilor, coada oilor. Cu lina de-o palmă, mielușica. Anica Ion Stancu Tacoi din Pleșița zice: „Asta este o poveste de ani putezi... În cioporul lor era și-o oaie ochișică și — pesemne — Dumnezeu a-nțales ce vor să-i facă lui Voinea și-a-nceput să vghere. Iel ce e-o mina la iarba, la apă. Iea vghera mai rău. Punea capu pe iel și vghera-vghera”. Marcu Petru Dolea, ce-a auzit-o prin 1866 de la un lăutar, Sandu, zice că mielușica avea patru cornițe, și-n virful cornițelor avea piatră nestemată, de lumina turma toată. Formidabil, am zice noi. Coarnele ei luminau turma, luminau nopțile, luminau lumea. Mielușica putea lumina și misterele, nu? Desigur. Să încercăm un portret al ei. Miorița, laie, Laie, bucălaie, Miorița, Laie? Ar avea deci miorița un nume? Posibil. Sau Bucălaie? Posibil s-o cheme Laia, sau Bucălaia. Sau laie să însemne negru? Miorița neagră, neagra, bucălaie? Posibil. În balada culeasă din Cleanovu, din jurul Vinjului-Mare, de la Andronie Dascălu, întîlnim: „Neagră mioriță, De trei zile-ncoace...” Miorița, laie, să fie Miorița, fă? Sau Miorița, bre? Sau: Miorița, mă, Bă, Miorița? Miorița, sărmană, Biata Miorița? Chemînd-o astfel ca pe un prieten, ca pe un om. Sau: Miorița laie, să fie Miorița, vagaboadă, pierde-vară, rătăcitoare? Miorița vinată? Bre, Bucălaie? Sau laie să fie, cumva un fel de vai! Miorița, vai, Vai, bucălai? Nioriți lai, Lai, bucălai... E prea patetic? Liți, liți, mioriți, Cu lina plăvîită, acoperă o necesitate de rimă? Lele, lele, încep alte cîntece... Dacă Miorița este neagră, să fie un mesager al morții? Să vorbească ciobănelul nostru cu moartea, curatul nostru personaj să afle adevărul vorbind chiar cu neagra moarte? Cu trimisa morții? Cu Persefona? Ne întrebăm. Vom demonstra mai la vale că ciobănelul e virgin, ca și Hamlet, dealfel, cel care află adevărul din gura stafiei tatălui său, din gura unui mesager al morții, într-un dialog deci cu moartea... Dar să rămînem la detalii exterioare: bucălaia, cu lina albă și cu botul negru, Mioresau era plăvaie, scripea lina pe ea. Avea o pată neagră pe față? Sau laie este doar o necesitate de rimă pentru

bucălaie? Cum este Riță, Miorița, sau Miorița, riță Cu lina plăvîită, Cu gura de țigă?... Ia să mai poposim și asupra acestui vers. Miorița are gura de țigă, deci și ea e curată, de puțin timp venită pe lume... Se poate determina chiar vîrsta ei, dar ce rost ar avea? Oricum, nu ierea în turmă alta ca ea! „Ia c-a auzt? Și ca și văzut? Și ia că i-a spus. Că iei s-a vorbit Pe iel să-l omoare și să-i ia turma” (Ion I. Drăcea, din Traian, Orevița, Vinju-Mare). Ocheșeaua aude, vede, vorbește. E formidabilă varianta lui Const. Coiculescu, din Arcani, Tirgu-Jiu: ciobanul o întrebă pe oia birsană de ce nu-i taie gura și află că ciobanii mocani s-au vorbit, s-au îngăduit să-l omoare și să-l îngroape „pe la miez de noapte”. Ciobanul zice: „Eu știu c-am să mor că mă ia fiori și tot visez noaptea Că vorbesc cu moartea (s.n.). Deci ciobanul știe că va muri, oacheșă doar îi confirmă visele sale, dialogurile sale cu moartea. Și la Dumitru Cătană, din Rasova, Bălești, Tirgu-Jiu, întîlnim această idee: „Moldovanu spune Că pierd din lume. Și vesează noaptea Că-l cuprinde moartea” (s.n.). Cei doi mai mari, ca viesparii mari ei se vorbesc și se gomonesc, pre el să-l omoare. Mioresau i se întîmplă ceva ciudat: i se înroșește lina. (Miorița mea. Ce ți s-a roșit lina?) Niorica spune ce-a aflat, e o ne bună, e mesagera unui oracol? Vom mai vedea mai la vale. Dar cum se comportă voinicul nostru aflîndu-și viitorul? D. I. Suchianu scrie că niciodată baciul nu a fost mai departe de primejdia de a fi omorît ca în momentul conversației sale cu miorița... Căci înștiințat, ciobanul nu are nici măcar nevoie să se apere, fără cea mai mică osteneală, el evită atentatul. Tulburarea lui e mai mică decît a mioresăi: și ca s-o liniștească, pune vetea care i-a făcut frică în centrul unui basm care se va petrece într-un decor feeric. Cel mai bun antidot al panicii ar fi bagatelizarea obiectului ei. Moartea devine astfel un joc literar, destinat să o amuze pe mioară și să o distragă de la gînduri triste. S-ar putea și asta, nu? A. Fochi scrie că „D. Zamfirescu a exprimat cu putere un punct de vedere sănătos față de ideea fatalismului”. Iată punctul sănătos: „Miorița lui Alecsandri, scrie domnul D. Zamfirescu, ca născocire populară, este o imposibilitate. Iată un flăcău voinic, trăind pe corhane cu turma sa, căruia oia birsană îi spune că au să-l omoare baciul Ungurean și cu cel Vrancean și care, în loc să pună mina pe bită și să se apere, pune mîinile pe piept și face poezii! Contemplativitatea și forța, forța mai cu seamă, care alcătuiesc caracterul specific al eroului baladelor, nu îngăduiesc o asemenea purtare”. Domnul Zamfirescu e un clasic, la fel cum va și cu domnii Corneille și Voltaire care, citim în Jules Lemaitre considerau „Oedip rege” de o simplitate ușor copilărească (primul), și informă și barbar (al doilea). Ba mai mult, ei erau de părere că Sofocle dăduse de două ori dovadă de neîndeminare: mai întîi, că ne lasă să prevedem de la început dezvoltîntul dramei, și apoi, ducînd mult dincolo de limitele verosimilului îndoielele regelui Oedip și răzvrătirea sa împotriva evidenței. „Ce piesă prost compusă! exclamă domnul Voltaire. Jules Lemaitre demonstrează că aici e vorba (domnii mei, Corneille și Voltaire) de „inteligentă imbinată cu cunoașterea viitorului — una din desfășurările dumnezeiești, dacă nu vă supărați”. Noi nu ne supăram, din contră, am notat cu plăcere iritarea clasicii în fața unor destine ce li se par imposibile, scute, în neconcordanță cu viața, neverosimile, ce mai calea-valea! Nu se spune că autorii celor două capodopere n-ar avea talent, dar din moment ce... Da, neverosimilă înfățișare mai are și mieluța noastră: are lîile și coarnele zugrăvite! Personaj fantastic? Incredibil, dacă speri, rezolvi toate ecuațiile și te culci liniștit. Incredibilă este și stafia regelui Hamlet! Cine a mai văzut strigoii umblînd prin palate regale? Nimeni. Literatura pare totuși plină de lucruri dubioase, găsim prea des un talmeș-balmeș... Alandala apare și duhul răposatului rege danez! Un duh care „jignit e parcă” și se-ndepărtează și nu vrea să răspundă întrebărilor celor doi oșteni ce fac de strajă în fața castelului de la Elsinor. Cînd Hamlet află că soldații și Horațiu au văzut al tatălui său spirit, în armură, zice că de-a bună nu-i! „Pre-simt o mirșăvie”. Apoi, cînd duhul apare, prîntul zice: „Tu, duh sfințit sau blestemat strigoii De-aduci duhori din iad sau vînt din ceruri...” Și-i vorbește, numindu-l al țării rege, tată... „Ce semn e-acesta, Că tu, leș mort, în zale rătăcești Sub raza lunii, noaptea bîntuind-o, Iar nouă, doar pîiașe-ale naturii, ne scuturi groznic mîntea cu gîndiri Ce trec hotarul sufletelor noastre? Ce rost au astea? Spune-mi, ce să facem?” Și păstorul nostru se consultă cu oaia incredibilă, în alt fel, dar tot se consultă asupra viitorului. Rugat de Horațiu să nu plece unde-l cheamă duhul, Hamlet zice: „Fac un strigoii din cel ce-mi ține calea...” „Mă strigă soarta...” zice și iese în urma nă-lucii. Se pare că și pe Voinea al nostru (ca să-l dăm un nume păcurarului și să ne fie mai ușor să-l punem în fraze), l-a strigat soarta: el discută cu ocheșica și află ce dușmanii lui au tot pus de trei zile la cale, vorovîndu-se... În unele variante află chiar un lucru colosal: nu numai că ei vor să-l ucidă, ei vor chiar cu miințele cu care au înfăptuit crima să-l și înmormînteze! Dacă în Dania sufletele celor omorîți pe nedrept rătăcesc noaptea înainte de cîntatul cocșilor prin lume să-i facă pe ucigași cunoscuți, de ce n-ar veni după moartea sa din tărîmul celălalt și Voinea, nu în armuri, în zale, ci cu toporișca în mînă și cu fluierul lui la briu? De ce n-ar cînta aceste fluieri noaptea trezînd lumea din somn? Ucigașii bănuiesc că așa se va-ntimpla, și ca să nu fie cunoscută mirșăvia lor și să nu mai revină Voinea pe pămînt în chip de strigoii se hotărăsc și să-l îngroape, dulcii de ei, naivii de ei, nebănuind ei că mioresau știa totul și ea putea să-l spună lumii... Din punct de vedere dramatic, hotărîrea celor doi de a-l înmormînta pe cel pe care aveau să-l ucidă mi se pare grozavă. Ei sperau deci că Voinea, bine îngropat, nu va mai reveni pe pămînt și astfel va fi sters de pe pămînt... „O, zi! o, noapte! Cîț de stranii lucruri! ar spune Horațiu aflînd de nelegiuirea pusă la cale de cei doi orbeți așa cum a zis aflînd ce înfăptuise Claudius... Voinea întîmpină altfel decît prîntul danez aceste stranii lucruri. În fața lor, Hamlet îi spune prietenului său: „Întîmpină-je deci ca un străin, Căci se petrec în cer și pe pămînt Mai multe lucruri decît a visat, Horațiu, filosofia ta” (Fac o nouă paranteză: această selecție oferită de Hamlet, de-a întîmpina ca un străin tot ce se petrece în Dania în acele nopți și zile stranii — așa putea s-o pun ca un moto la începutul romanului „Străinul” de Camus). Odrasla regescă citește totuși în aceste stranii lucruri „că vremile ieșitu-și-au din matcă”. Și zice: „O, soartă blestemată, nenoroc. Să fiu născut ca să le-adun la loc...” El își asumă chiar res-

(Continuare în pag. 20)

D. R. POPESCU ■

Cornel Oțelea și Ștefan Birtalan, doi din principalii artizani ai victoriei de sâmbătă seara

Steaua a redevenit campionă a țării la handbal

După un derby pasionant, desfășurat sâmbătă seara în Palatul sporturilor și culturii, Steaua a reintrat în posesia titlului național la handbal masculin, învingând în meci decisiv pe Dinamo cu 17-14. A fost un meci aspru, în care echipele

Dinamo atacă, Steaua se apără! Fotografii de SORIN POSTOLACHE

au luptat din răsputeri, echilibrul partidei, perfect la pauză, 7-7, rupându-se abia spre final, când Birtalan și cochepierii au găsit un plus de forță și de luciditate, izbutind o detașare la 4 goluri, 17-13, pe care Dinamo, la ora meciului cîștigătoare a Cupei României dar fără șanse la titlu, n-a mai putut s-o recupereze, în ciuda eforturilor. Avînd de trasat o rivalitate mai veche, de pe urma căreia handbalul românesc n-a avut, în decursul timpului, decît de cîștigat, disputată în condițiile unui consum nervos extraordinar, partida n-a strălucit din punct de vedere tehnic, au abundat chiar momentele de nervozitate soldate cu 24 de

minute de eliminare, dar confruntarea a plăcut celor peste 4 mii de spectatori prin bărbăție și dăruire. Felicitîndu-i pe elevii lui Cornel Oțelea și Otto Telman pentru victoria re purtată, le urăm, lor ca și învinsilor de sîmbătă, adesea la fel de merituoși ca și proaspeții campioni, mult succes în competițiile continentale în care sperăm să reprezînte cu cinste culorile handbalului românesc, aflat pe drumul reînălțării pozițiilor fruntașe de altădată. Derbyul Steaua-Dinamo a demonstrat, o dată în plus, că handbalul nostru are resurse viguroase. E nevoie numai de mai multă muncă și de mai multă seriozitate.

Cazul Cristina Grigoraș

Din municipiul Gh. Gheorghiu-Dej, renumit centru al gimnasticii românești, și din Bacău, am primit două scrisori din care reproducem:

„...este vorba de grupa noastră de gimnastică, care în urma mai multor rezultate de locul I în concursuri a devenit fînta unor presiuni. Ele constau în plecarea gimnastelor celor mai bune la Deva, sub pretext că vor fi promovate în lotul olimpic al țării, dar nearătîndu-ni-se nici un document scris. Eu muncesc cu această grupă de 5 ani, de la primii pași în gimnastică ai fetelor, și nu am înțeles și nu voi înțelege niciodată de ce, dacă am obținut numai locuri I, de asemenea primele 8 locuri la individual compus la recentul campionat republican școlar, să mă văd acum în situația de a nu-mi mai putea continua munca, datorită repetatelor presiuni care se fac atît asupra noastră, a antrenorilor, cit și asupra copiilor și părinților. (...) Dacă gimnastele solicitate nu ar fi ținut cu tot dinadinsul să rămînă la Onești (chiar la indemnurile noastre de a pleca), nu ne-am fi simțit răspunzători să abordăm de pe aceste poziții situația. Cristina Grigoraș este o adevărată o fețiță foarte talentată, dar ținînd cont că ea nu are vîrstă pentru a participa la concursurile internaționale oficiale (Campionatul mondial, Jocurile olimpice) consider că nu este firesc să se intrerupă pregătirea ei în metoda în care am lucrat pînă acum. Experiențe anterioare arată că multe dintre gimnastele triate la lot, în situația în care n-au dat rezultatele scontate, au fost trimise acasă, pentru unele dintre ele aceasta însemnînd încheierea activității de performanță. S-a ajuns aici nu pentru că le lipseau calitățile, ci mai ales pentru că, lucrînd cu alți antrenori, n-au rezistat unui ritm și unei metode cu care nu erau deprinse. Cum la noi există un grup omogen de gimnaste cu valoare ridicată (repet, primele 8 locuri la individual compus), nu vedem de ce nu ar putea continua pregătirea la școala unde s-au format și cu antrenorii cu care sînt de acum obișnuite. Pe lingă condițiile materiale de pregătire și de viață existente într-un anumit loc, nu sînt deloc de neglijat elemente ca starea psihică, liniștea sufletească, echilibrul moral, căldura apropierei sportivelor de antrenori. Or, acum se încearcă să se neglijeze aceste lucruri, să se stîdeze chiar. Apoi, se știe că la școala noastră nici condițiile materiale nu sînt nesatisfăcătoare. De altfel, chiar aici, în aceleași condiții și nu în altele, o sportivă ca Nadia a putut să se ridice la valoarea pe care i-o cunoaște astăzi o lume întreagă. De aceea vă rugăm să ne sprijiniți ca să avem liniște în munca noastră, și noi și acești copii, ca și părinții lor de altfel. Vă mulțumesc.”

MARIA FLORESCU
antrenoare

Stimate tovarășe redactor șef,
Mă adresez dumneavoastră în numele adevărului, al cinstei și al echității, rugîndu-vă să interveniți pentru curmarea unei practici care poate aduce în timp daune ireparabile gimnasticii feminine românești. O practică generată de demonul hegemoniei și încurajată din birou, fără o analiză atentă a lucrurilor.

Voi pune în față două aspecte, fundamentale opuse. După aceea concluziile vă aparțin.

În noiembrie 1973, la Pitești, echipa-minune a soților Karoly, cu micuța Comăneci în prim-plan, cucerea titlul de campioană republicană a maestrelor, la o diferență de 18 puncte față de principala favorită, Dinamo București. De atunci și pînă în vara anului următor, fetele soților Karoly n-au mai avut nici un concurs, ba au fost excluse (pe ce motiv?) și din următoarea ediție a campionatului, cedînd formației Dinamo — fără luptă, titlul atît de spectaculos cucerit la Pitești.

Dați-mi o șansă! — a solicitat atunci antrenorul Bela Karoly. Dați-i o șansă! — a strigat și semnatarul acestor rînduri, luînd în coloanele presei apărarea lui Bela Karoly și a fetelor sale. Și lui Bela Karoly i s-a dat atunci șansa afirmării. La ce rezultate a ajuns, știm cu toții.

Mă întreb însă ce s-ar fi întimplat atunci, în '73, dacă cineva de la Dinamo (să spunem, fosta internațională Emilia Liță) ar fi avut ideea să sugereze federației de specialitate: „Noi avem cele mai bune gimnaste din țară, Elena Ceampelea nu mai are nevoie de recomandare, iar Alina Goreac și Anca Grigoraș sînt medaliatice cu argint și bronz la „europenele” de la Londra. Dați-mi-le pe Comăneci și pe Ungureanu, de la Onești, să facem la Dinamo centrul de pregătire olimpică.”

Dacă puneam așa problema atunci, în '73, Dinamo ar fi obținut categoric cîștig de cauză, iar strigătul de protest al lui Bela Karoly — pe atunci un ilustru necunoscut — nu ar fi avut nici un ecou. Repet: Dinamo ar fi avut cîștig de cauză, Bela Karoly n-ar mai fi fost Bela Karoly și poate că nici Nadia n-ar mai fi fost „divina Nadia”.

Și iată acum cel de-al doilea aspect. În Onești, orașul care-a dat-o gimnasticii românești și mondiale pe Nadia Comăneci, doi antrenori tineri, pasionați și foarte pricepuți, au plămădit cu migală, cu o enormă dăruire și cu o competență pe care astăzi nu le-o mai contestă nimeni, o echipă excepțională.

Am fost și sînt prietenul soților Karoly. Să revin însă asupra noti echipei din Onești, formată și pregătită de Maria Florescu și Mihai Agoșton. Această echipă are o gimnastă de superclasă, Cristina Grigoraș, în care tot mai mulți specialiști o văd pe urmașa Nadiei Comăneci. La cei 11 ani ai săi, Cristina reușește ceea ce nu i-a reușit Nadiei la Montreal! Printre elementele ei de maximă dificultate, executate în premieră mondială, se numără și un senzational salt Tsukahara cu șurub 540 de grade — la sărituri, salt cu șurub 360 grade — la birnă, dublu salt cu șurub — la sol; ea execută cu dezinvoltură, la paralele, saltul efectuat recent de Comăneci la Copenhaga. Cunoscută și apreciată în mod deosebit de conducerea CNEFS și a federației de specialitate (și ar fi interesante opiniile tovarășilor general-locotenent Marin Dragnea, conf. univ. Emil Ghibu și prof. Maria Simionescu), micuța și zvelta Cristina nu este singurul produs al antrenorilor Maria Florescu și Mihai Agoșton, Lavinia Agache este pentru Cristina ceea ce a fost Teodora pentru Nadia. Iar imediat în urma lor se află încă șapte-opt fete, dintre care Mirela Barbălată, Ecaterina Szabo, Mihaela Riciu și Daniela Maloș execută cu dezinvoltură elemente accesibile pînă ieri doar celor mai experimentate maestre. Porțile consacrate se pot deschide de pe-acum larg în fața lor, ele numărîndu-se deja printre cele mai bune gimnaste române ale mo-

mentului. În ceea ce-o privește pe Cristina Grigoraș, ea va fi, poate, noua Nadie a gimnasticii românești și mondiale, singura capabilă să doboare recordurile Nadiei Comăneci. Nu-i, oare, meritul antrenorilor ei, care au luat-o de la zero și au adus-o pînă la perfecțiune? Și nu merită, oare, acești antrenori — care au făcut și fac atîtea sacrificii — să li se acorde șansa oferită în 1973 soților Karoly?

Dar este tocmai în favoarea gimnasticii românești să existe cit mai multe centre puternice, în cadrul cărora fiecare antrenor să se străduiască să formeze o nouă Nadie, fără teama că cineva i-o va smulge tocmai cînd va fi pe cale să-și implinească visul.

Crede că metoda cea mai eficientă ar fi aceea a definitivării unor centre puternice (București, Deva, Onești, Sibiu, Arad, Bacău, Baia Mare) antrunate într-o competiție cu caracter permanent, iar „virfurile” să fie convocate — împreună cu antrenorii lor — într-un singur centru specializat, înaintea fiecărei competiții de amploare. N-aș avea nimic împotriva ca experimentatul Bela Karoly să fie coordonatorul corpului de antrenori, conducînd pregătirile centralizate. Nu credeți că în acest fel ar fi stimulați mai mult toți antrenorii de gimnastică din țară, inclusiv Bela Karoly?

Cu deosebită stimă,
STEFAN OLTEANU,
redactor la ziarul „Steagul roșu” — Bacău

Nu putem fi în nici un caz de acord cu viziunea îngustă, cu fâzișul „patriotism local” al corespondenților din județul Bacău. Dar în același timp, este la fel de evident că foarte tîrziu Cristina Grigoraș se află în pragul unui examen sufletesc de cele mai mari proporții, în fața primei sale confruntări cu viața, cu duritatea ei. Este fără îndoială în interesul sportului nostru ca micuța campioană să se pregătească pentru J.O. în cele mai bune condiții, eventual sub supravegherea directă a celui mai bun antrenor de gimnastică din lume, Bela Karoly. Dar oare ne poate cineva garanta că eleva Mariei Florescu va păstra același drum ascendent în perfecționarea sportivă, că ea, pusă în alte condiții, nu se va plafona, nu se va pierde? Problemele și întrebările sînt deci foarte multe și mai ales foarte grele. Nu însă insolubile. După părerea noastră, este totuși în interesul gimnasticii românești să existe mai multe centre puternice, de unde să izvorască necontenit cit mai multe talente. Gimnastica feminină românească și-a cîștigat o poziție foarte înaltă în lume, mulțumită în parte lui Bela Karoly. Cînd sună goarna, pare să ne spună Bela Karoly, cu toții trebuie să ne adunăm forțele și să ni le unim. O astfel de goarnă a început să sune pentru Olimpiada de la Moscova, unde ne așteaptă o încercare foarte grea, pregătirile pentru înalta competiție mondială intrînd deja în ultima lor parte, cea decisivă. Cu acest punct de vedere sîntem cu totul de acord. Dar în același timp, în cazul Cristinei Grigoraș nimeni nu trebuie să se prîpească, să ia măsuri în grabă, să fie lipsit de discernămint. Cazul Cristinei Grigoraș necesită o tratare aparte, cu multă delicatete, cu mult tact. Există la mijloc un prea mare risc, pentru a nu fi luate toate măsurile: pierderea Cristinei! Acest lucru trebuie să se deschidă ochii tuturor mai mult decît o banală dispută între un antrenor și altul.

DUMITRU GRAUR

Fotbal, divizia B

BUCUREȘTI: Autobuzul — Rapid 0-0. Prima repriză a fost ușor dominată de Autobuzul, care a jucat în această parte a meciului mai bine decît Rapid. Luptînd cu ambiție și dăruire, clevisi lui Vasile Copil au ținut mai mult balonul, ex-dinamoviștii Mateescu și Zamfir, precum și Margelatu arătînd calități deosebite și explicînd frumoasa ascensiune a echipei din retur. În plus, în minutul 40, fundașul Ispir a fost la un pas de gol, șutul lui violent izbînd stîlpul din stînga lui Ioniță. ● Giuleștenii, fără Adamescu și Adrian Dumitru, cu cite 3 cartonașe galbene, cu Petcu fundaș central de marcaj, au atacat mai puțin în această parte a jocului, dar mai periculos. Astfel, în minutele 16 și 25, la acțiuni pecate din bocancul inimosului mijlocș Paraschiv, Cojocaru și, respectiv, Marin Stelian au fost clar faultați în suprafața de pedeaș, dar arbitrul n-a dictat sancțiunile care se impuneau. ● La reluare, Autobuzul a slăbit vizibil, jucătorii acestei grupări pîrînd preocupăți numai de păstrarea egalității pe tabela de marcaj, atitudine cu atît mai curioasă cu cit Autobuzul, figurînd ca gazdă, ar fi avut nevoie de ambele puncte spre a se menține în plasa liderului! Dînd curs invitației de a ataca, în condițiile în care linia de mijloc a adversarului, laborioasă în primele 45 de minute, s-a retras spre a încheia jocul, rapidiștii s-au conformat, asaltînd minute în șir poarta lui Mocanu. Ei nu s-au ales, spre mîhnirea suporterilor, decît cu o grămadă de lovituri de colț, Mocanu apărînd senzațional, în minutele 50 și 65, șuturile expediate de Marin Stelian și Manea, din apropiere. Cursiv pînă la pauză, meciul s-a încheiat și s-a strîicat, faulturile au început să apară tot mai des și tot mai agresiv, arbiul neștiînd să le stăvilească la timp, el a mereu departe de laze, ignorînd legea avîntajului cu o consecvență demnă de cauze mult mai bune. ● În rezumat, o partidă aprigă, de nivel tehnic mediocru și numai pe alocuri pasionantă, de al cărei rezultat final giuleștenii au motive să se plîngă, acuzînd, cu temei, faptul că arbitrul Constantin Bărbulescu, în zi cu adevărat proastă, i-a privat de două lovituri de la 11 metri. ● Să încheiem această relatare prin a spune că Pompiliu Vintilă, cronicașul de la ziarul „Sportul”, a urmărit meciul de pe banca de rezerve a echipei Autobuzul?! Urîndu-i să persevereze pe acest drum, nu foarte simplu, al obiectivității, ne întrebăm dacă n-ar fi fost mai normal ca P. V. să ia lîc direct în poarta lui Mocanu de unde, firește, ar fi putut să-și facă o imagine și mai detașată asupra desfășurării partidei? (Ovidiu Ioanitoaia.)

Soarece, un atacant percutant, cu velleități de golgeter, căruia Viitorul Scornicești, liderul seriei a II-a a diviziei B, îi datorează mult

Scrisori despre Miorița

(Urmare din pag. 19)

pensabilitatea de a aduna la loc vremile care și-au sărit din țîni. Este o ambiție nobilă, de ce nu? Să te crezi născut pentru a îndrepta cursul lumii. Dar lui Voinea îi este amenințată viața, a sa deci, nu a altora este pusă în cumpănă... El totuși nu se simte străin pe această lume, cum nu se va simți străin nici în altă lume, plecînd acolo, fiindcă el înțelege că mersul lumii nu poate fi oprit și fiindcă el mai știe un lucru extraordinar: că el este chchia lumii întregi, el e stăpînul lumii, el, ciobanul, omul Hamlet le spune prietenilor săi, hotărît să pună vremile în propriile lor țîni, că tot ce va face va face „cu-nvoirea lui Dumnezeu”. Ia „Miorița” nu apare Dumnezeu. Dumnezeu lumii veșnic rotitoare este ciobănelul nostru. Cum să-i fie lui frică de moarte? De-o fi să moară, o să cadă o stca atunci, e drept, dar soarele și luna o să-i țină cununa, păsările o să-i fie lăutari la această nuntă... Să fie doar o simplă navitate spusă ciobănelului? Sau o înțelegere mai grozavă a lumii, mai tulburătoare decît înțelegerea prîntului dancz? Fîndcă Voinea, cum se știe, nu țîpă, nu cade în melancolie, nu se lasă copleșit de instincte, de frică în fața morții — ci își face calm testamentul... Totuși, mă întreb: oare chiar se vede el în centrul universului, sau vîzîndu-se în această rotire a lumii știe după discuția cu mioara năzdrăvană că ordinea elementelor și mișcarea lor nimeni n-o poate determina, și nici el? Ascultă un oracol? Noi ne tot întrebăm, cum se observă, fiindcă nu ne este rusine să spunem că nu deținem în această privință un răspuns, nu matematic, ci nici măcar...

„S-a făcut un prim pas pe calea redresării, dar această operație e abia la început”

— Tovarășe Dumitru Ciobotaru, despre participarea pugiliștilor români la recentele europene de la Köln, „Flacăra” a scris o notă, apreciind, în temeiul celor 7 medalii obținute, că boxul nostru e în revenire de formă. Mai mulți cititori ne-au telefonat, declarându-se în dezacord cu punctul nostru de vedere, aducându-ne aminte că altădată boxerii români reveneau de la competiții similare cu medalii de aur, ceea ce, să recunoaștem, nu s-a întâmplat la Köln! Care e punctul dumneavoastră de vedere, ca fost mare campion al ringului și, fiște, ca secretar responsabil al federației de specialitate, e sau nu boxul nostru în progres?

— Cred că avem toate motivele să facem o asemenea afirmație, deși a mai rămas destul loc pentru mai bine. Cîndva, noi am animat întrecerile continentale, apoi, din cauze asupra cărora nu insist, dealțul „Flacăra” a publicat, imediat după venirea mea în fruntea federației, un interviu în acest sens, am pierdut ritmul și, la campionatele dinaintea celor de la Köln, am intrat în anonimat. La Köln s-a făcut un prim pas pe calea redresării, dar această operație, chiar dacă intrată pe un drum ascendent, e abia la început. Vîzînd performanțe de răsuneț la Jocurile Olimpice de la Moscova, boxul nostru trebuie să dovedească, la toate eșaloanele, pasiune și seriozitate. E necesar să muncim cu toții mai mult și mai bine.

— Am prezentat la Köln, e sigur, o garnitură masiv remaniată și întinerită. Care a fost, tovarășe Ciobotaru, media ei de vîrstă?

— Din cei 12 pugiliști deplasati, numai Cernat, Dinu și Szilaghi n-au fost debutanți la o întrecere de asemenea anvergură. Media de vîrstă a lotului s-a situat sub 22 de ani, în condițiile în care majoritatea echipelor înscrise în competiție au fost întinerite. Sportivii noștri, se știe, au cucerit 7 medalii, Radu Daniel și Valentin Szilaghi ajungînd în finale. Primul dintre ei, nu e opinia mea, ci a tuturor specialiștilor și comentatorilor cu care am discutat, merita să cîștige, o decizie nedreaptă, îndelung dezaprobată de public, privindu-l de titlul de campion. În aceeași ordine de idei, aș sublinia curajul și abnegația cu care s-au bătut, meci de meci, Cernat, Donici și, mai ales, Szilaghi, ultimul boxînd în finală cu areada spartă, ferindu-și mereu ochiul drept. Mai slabi au fost Dinu, Gîrgavu, Vrînceanu și Hajnal.

— Hajnal?! Din cîte cunoaștem, Carol Hajnal s-a întors acasă cu medalia de bronz?!

— E adevărat, dar el putea face mai mult. Din acest punct de vedere, la Köln am regretat o dată în plus lipsa lui Simion Cuțov, accidentat cu puțină vreme înaintea gongului de început al europeanilor. Dacă Simion nu și-ar fi fracturat mina la Constanța, într-o gală de verificare, el ar fi devenit, sint sigur, campion european la Köln!

— Știi povestea cu vitejii de după...

— Nu-i vorba despre așa ceva! Carol Hajnal, înlocuitorul lui Cuțov, a prins un culoar foarte bun, dar a clacat, spre mîhnirea noastră, în fața italianului Oliva, pe care Simion l-ar fi spulberat! Dar ce-a fost a fost.

— Bine ziceți, tovarășe Ciobotaru, și ce va urma?

— Ne pregătim pentru Balcaniada, unde vizăm ocuparea locului 1 pe echipe, la care credem că sîntem îndreptățiți să aspirăm, cu atît mai mult cu cît întrecerea, programată pentru prima săptămîină a lunii iulie, urmează să se desfășoare la Tulcea. În acest scop s-au alcătuit două loturi, a căror pregătire are ca obiectiv final participarea la Olimpiadă. De lotul A, denumirile sînt strict convenționale, răspunde antrenorul Teodor Niculescu, ajutat de mai tinerii săi colegi Gabriel Pometcu, Ion Monea, Constantin Ciucă și Aurel Simion, cu toții fosti campioni de renume. Lotul B este încredințat unui colectiv de tehnicieni avîndu-l în frunte pe Ion Popa, secundat de Ion Chendreanu, Ion Dumitru și Gheorghe Fiat.

— Cine va urca pe ringul din Tulcea? Boxerii de la Köln?

— Și ei, în măsura în care își vor cîștiga acest drept în galele de selecție. Porțile echipei reprezentative rîmîn deschise în fața oricărui pugilist. Cînd zic asta, am în vedere o serie de tinere talente, pe Ilie Moise, pe Florian Tîrcovnicu, pe Mihai Niculescu, pe Petre Borneșcu, pe Florin Căpriceanu, talente remarcate în ultima vreme. Cei mai buni, indiferent de nume, vor îmbrăca tricourile reprezentativei țării, asta însemnînd nu doar o onoare, ci și, înainte de toate, o obligație.

— Noi am terminat. Mai aveți ceva de adăugat în încheierea acestui scurt dialog?

— Atmosfera care stăpînește în prezent boxul nostru, de disciplină, seriozitate și hărnicie, va da cit de curînd roade. Primim, la toate eșaloanele, sprijinul necesar, sîntem hotărîți să ne facem datoria din toate punctele de vedere, iar rezultatele, veți vedea, nu vor întîrzia.

OVIDIU IOANIȚOIAIA ■

Cimentomania

Ion Șt. Pîrnog este cîntăreț la biserica din comuna Gherășani, județul Buzău. Locuiește tot în comună, avînd, cum ne spune, una dintre cele mai frumoase case de aici. Are două fete care au plecat demult de lingă părinți, preferînd să lucreze la Sinaia. În ciuda acestui fapt, Ion Șt. Pîrnog speră că măcar una dintre fete se va întoarce la casa părintească. Tot așteptînd, gospodarul și-a făcut o casă mare și frumoasă, cu multe camere, are tot ce-i trebuie. Soția acestuia lucrează la via C.A.P.-ului, unde din cînd în cînd mai primește și ajutorul cîntărețului. Se cîștigă bine, toată lumea este mulțumită. Mașină nu au avut niciodată, ci doar o motocicletă care de ani de zile stă lingă șura de paie. În speranța că odată, el sau una dintre fete, va avea o mașină, Ion Șt. Pîrnog s-a gîndit să-și betoneze curtea. Garajul nu l-a făcut încă, așa că pista de beton se termină undeva lingă cotețul porciilor. Pista de decolare a automobilului este lată de cîțiva metri, lungă cît ține curtea și groasă de cîteva palme. Pentru această lucrare, care nu folosește la nimic, Ion Șt. Pîrnog a investit nu numai bani, dar și mulți saci de ciment. Desigur, nu putem spune că această platformă de beton nu are nici o utilizare. La ora actuală servește drept față de masă și castron pentru prințul puilor de găină și rață, fiind, după spusele omului, mult mai ușor pentru aceștia să mîncească dintr-o asemenea strachină, decît din bătătura casei.

Alt vecin, rudă cu Ion Șt. Pîrnog, este

Profian Cucu. El este șofer la I.T.A. Buzău, iar soția acestuia, Tinca, lucrează în C.A.P., la cultura mare. Au un singur băiat, Viorel, care deocamdată este elev. Profian nu s-a lăsat mai prejos față de celelalte rude din comună și și-a construit, cum spune toată lumea, cea mai frumoasă casă de aici. O casă cu parter și etaj, cu camere multe care acum nu-i folosesc. „Dar se face el, băiatul, mare și poate se stabilește aici”. Dar pînă atunci, ca să reziste casa, gospodarul, în afară de faptul că și-a betonat toate drumurile și toate potecutele de prin ogradă, a placat și toată clădirea cu plăci de faianță, prînderea acestora pe zidărie făcîndu-se, bineînțeles, cu ciment. Toată această casă, privînd-o, ai impresia că te afli într-un enorm munte de beton.

În comuna Coșereni din județul Ilfov, tot un șofer, pe nume Gheorghe Filip, care lucrează la I.T.A. Urziceni a construit pentru mașina sa proprietate personală un garaj ca un castel. Fiindcă clădirea garajului nu a făcut-o așa cum era normal, lingă uliță și gard. Gheorghe Filip a construit, tot din beton, și o alee, renunțînd, astfel, la grădina de legume din fața casei, vinetele, ceapa și ardeii rîmînînd de acum înainte să fie cultivate de tatăl acestuia, Manole Puiu, într-o mică porțiune de pămînt ce a mai scăpat de la construcția faimosului garaj.

Alt gospodar din comună, Haralambie Sava, lucrător la un depozit al Cooperativei de consum din Urziceni, a beto-

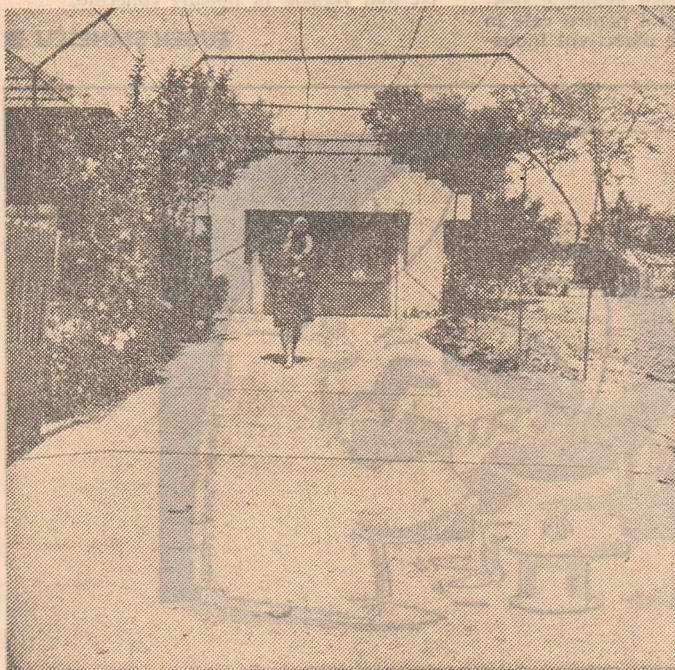
nat întreaga suprafață de teren ce leagă cele două corpuri de casă.

Dumitru Damian, vicepreședintele consiliului popular, ne spune că acestea sînt cîteva cazuri izolate. Cei de aici, din comună, sînt renumiți gospodari și vestiți grădinari, fama lor ajungînd pînă în Moldova, Constanța și București. De aceea coșerenii renunță la ideea de a betona curțile, fiindcă pe fiecare palmă de pămînt aceștia au cultivate legume.

În loc de concluzii la acest raid prin cele două comune am notat cuvintele Mariei Cornei, femeie de peste 80 de ani, pe care am găsit-o în fața curții sînd cartofii plantați pe terenul dintre șosea și gardul casei. „Vezi, maică, zice bunica, am și teren în bătătura casei. Dar ce mi-am zis: de ce pămîntul de aici, din stradă, să rîmînă nefolosit? Și atunci am cultivat cartofi. Cu cartofii pe care i-am scos anul trecut de aici, am ieșit din iarnă. E o treabă bună, nu-i așa? Maică, eu am auzit că foarte mulți oameni de la țară pe lingă casele mari și frumoase pe care și le fac, își betonează curțile, dar nu așa cît să calci cu piciorul, ci așa cît vezi cu ochii. Ei spun că astfel scapă de noroiul din bătătură, dar adevărul este că vor să scape astfel de pămînt; să aibă mai puțin de muncit. Eu, maică, dacă nu simt pămîntul sub tălpi nu simt că trăiesc. Cu tot cimentul risipit pe ici, colo se poate face altceva mult mai util. Nu-i așa?”

Desigur, Maria Cornei are dreptate. Din cimentul risipit pe ici, colo se pot face mult mai multe lucruri utile. Dar despre cimentomanie și cimentomani vom mai vorbi.

SORIN POSTOLACHE ■

Garajul șoferului din comuna Coșereni și tarlaua de ciment

Maria Cornei muncește la cartofii puși pe porțiunea de la șosea la gardul curții: „Maică, cu ce cartofi am scos de aici — am ieșit din iarnă”

Cronica șoselei

Un accident care putea fi o catastrofă

Cunoașterea punctelor periculoase de pe arterele rutiere, — curbe ac de pâr, locuri de îngustare, pante și rampe cu declivități pronunțate etc. —, cu alte cuvinte a acelor locuri care pot deveni veritabile „capcane” pentru conducătorii auto ce nu țin seama de ele, constituie un factor de mare însemnătate pentru siguranța deplasării autovehiculelor.

Chiar în ipoteza cunoașterii arterei rutiere pe care se deplasează — șoferul adept al conducerii preventive rulează cu prudență, mai cu seamă pe drumurile unde punctele dificile apar la fiecare sută de metri, așa cum este cazul pe șoseaua Pitești — Rîmnicu Vilcea — Sibiu. Cu atît mai mult pilotul care parcurge pentru prima oară un asemenea traseu trebuie să manifeste prudență, mai ales

cînd la „capcanele” drumului se adaugă un alt factor, deloc lipsit de importanță: carosabilul lunecos. Nu așa a procedat, din păcate, D.G., șoferul unui autotren care se deplasa de la Sibiu spre Rm. Vilcea cu viteză în vădită neconcordanță cu sinuozițiile drumului, cu ploaia „mocănească”, care transformase praful șoselei într-o pastă glisantă, și cu faptul că nu era în temă cu particularitățile traseului ce îl parcurgea. Dacă o asemenea imprudență o făcea un începător, mai treacă-meargă, dar la volanul autotrenului se afla un om care avea la activ mai mult de un milion de kilometri.

La km 231 + 400 autotrenul a intrat într-o curbă destul de „dulce”. Viteza mare a autovehiculului în raport cu starea timpului și a drumului nu i-a permis însă pilotului să evite deraparea părții din spate a colosului. Aceasta a început să lungească către linia mediană a drumului exact cînd din sens opus, spre locul cu pricina, se apropia un autobuz încărcat cu călători. Șoferul autovehiculului respectiv a întrevăzut pericolul; a redus viteza, s-a apropiat cu prudență de acostamentul umed, dar nu a putut evita coliziunea cu spatele autotrenului care a „mușcat” puternic din partea stîngă față a autobuzului.

Ca urmare a impactului, autovehiculul cu călători a fost împins puternic spre

parapetul șoselei care a cedat, provocînd căderea autobuzului în spațiul dintre șosea și linia ferată la nici un metru de șinele drumului de fier.

Tendința de răsturnare cu roțile în sus a autobuzului a fost atenuată de semnalul de intrare în stația C.F.R. Cîneni care s-a îndoit aidoma unui fir de iarbă, instalația respectivă fiind, bineînțeles, scoasă din funcțiune. Circulația feroviară a fost întreruptă cîteva ore.

Echilibrul autobuzului fiind precar, muncitorii de la C.F.R. l-au proptit cu bușteni pentru a nu se răsturna pe calea ferată. În mod fericit, pasagerii autobuzului (cu excepția a doi tineri care s-au ales cu cîteva contuzii) nu au suferit vătămări. Nici șoferii celor două autovehicule nu au fost răniți.

Acest accident putea însă să fie o veritabilă catastrofă. „Sansa” autobuzului a fost lovitura relativ ușoară care a primit-o și amortizarea lui în cădere datorită stîlpului semnalului de intrare.

O coliziune mai violentă ar fi distrus partea laterală a autobuzului provocînd moartea sau vătămarea gravă a pasagerilor care ocupau locurile din această zonă a autovehiculului, după cum urmări catastrofale putea avea și aruncarea acestuia pe linia ferată.

Colonel VICTOR BEDA ■

Racul

Copiii se amuză

— E adevărat, mamă, că pămîntul se invită în jurul soarelui?
— Da, dragul meu.
— Dar cînd nu e soare?

— Mamă, cum trebuie să scriu o scrisoare de felicitare?

— Cel mai bun lucru, fata mea, e să scrii cum vorbești.

— Dar dacă vorbesc pe nas?

— M-a trimis mama după un litru de lapte de vacă.

— Crezi că în cănuța asta încapă un litru de lapte de vacă?

— Atunci dați-mi de capră.

Un orb împarte un ciorchine de strugure cu un prieten. Fiecare trebuie să ia cîte o boabă. Deodată, orbul îi dă o palmă prietenului său acuzîndu-l că ia trei boabe.

— De unde știi?

— Fiindcă eu luam două și tu tăceai.

Un puști oprește un autoturism.

— Nene, du-mă pînă la școală!

— Eu merg în altă parte.

— Cu atît mai bine.

În recreație, între colegi.

— Oare cum aș putea să iau un „10” la geografie?

— Important este să iei 1, căci zero n-are valoare.

ENIKO AGNES HARKO ■

cl. a VIII-a

Școala generală nr. 4, Tg. Mureș

Cursa înarmărilor — „deturnarea” resurselor dezvoltării

Evocarea marilor imperative ale lumii contemporane confirmă una din coordonatele pe care este fundamentată politica externă a României socialiste, subliniată în repetate rânduri de președintele Nicolae Ceaușescu, potrivit căreia împlinirea cerințelor progresului umanității nu poate fi realizată dacă de pe glob nu vor fi excluse mijloacele de distrugere care, prin natura lor, creează și mențin un pericol potențial la adresa păcii, destinderii, colaborării și securității internaționale și, totodată, deturnează de la scopul lor firesc importante resurse materiale și umane, îngreunând sau, în unele cazuri, împiedicând dezvoltarea fiecărei țări, a omenirii în general. Pentru că, acum, când este necesară mai mult ca oricând mobilizarea tuturor energiilor și resurselor, atât la scară națională, cât și mondială, irosirea de capacități productive, de materii prime, ca și mobilizarea unui uriaș potențial uman pentru creșterea și perfecționarea stocului de arme din ce în ce mai sofisticate existente pe planeta noastră, nu pot să nu afecteze, uneori într-o măsură deosebit de mare, acțiunile ce se întreprind sau ar trebui să se întreprindă pentru înaintarea reală a tuturor popoarelor spre noi trepte ale progresului, creșterii sau alimentării, astfel, insecuritatea politică și economică a statelor, afectând dezvoltarea colaborării pașnice și echitabile între țările lumii. Exprimând această idee, președintele Nicolae Ceaușescu sublinia: „Uriașele cheltuieli care se fac pentru înarmări apasă tot mai greu pe umerii tuturor popoarelor, inclusiv al popoarelor din statele dezvoltate. Iată de ce oprirea cursei înarmărilor, trecerea la dezarmare constituie o necesitate vitală, atât pentru dezvoltarea economico-socială și bunăstarea fiecărei națiuni, cât și pentru asigurarea păcii și securității popoarelor, a întregii lumi”.

Concluzia relevantă de președintele României socialiste are o deplină acoperire în fapte, referindu-se chiar și numai la unul din efectele nefaste ale cursei înarmărilor, anume la irosirea unor uriașe cantități de materii prime. Se știe că în ultimii ani s-au înmulțit „semnalele de alarmă” privind comisiunea acestor resurse, folosirea lor cât mai judicioasă. Și totuși, o mare parte din materiile prime și din energie ia calea fabricilor de armament, este folosită la producerea mijloacelor de distrugere, nu în scopul dezvoltării. Statisticile arată că în perioada postbelică s-au alocat de peste cinci ori mai multe resurse materiale pentru armament decât în perioada interbelică, apreciindu-se că valoarea acestora se ridică în fiecare an la

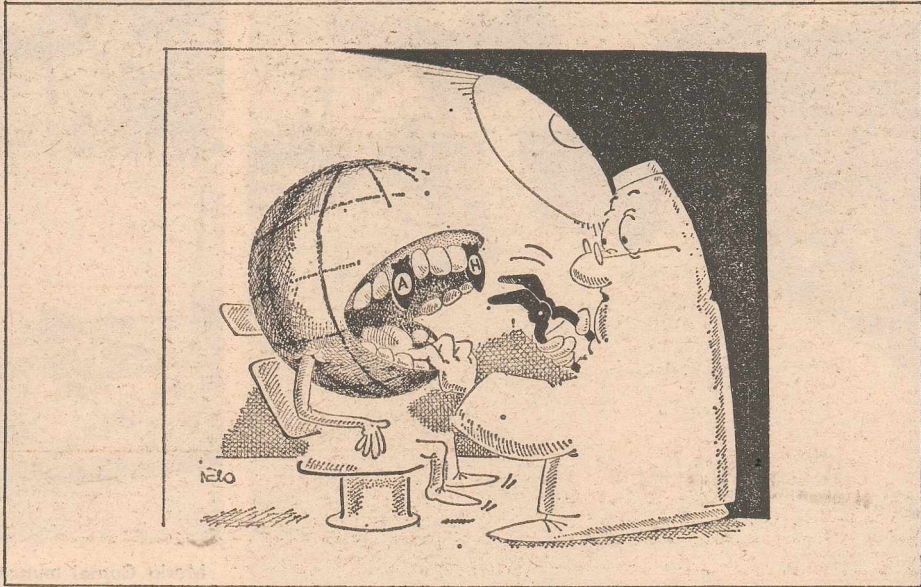
peste 250 miliarde dolari. Pentru un avion de vânătoare de 10 tone se folosesc șase tone de aluminiu, rezultat în urma prelucrării unei cantități de trei ori mai mare de bauxită. În timp ce penuria de energie îmbracă diferite și îngrijorătoare forme de manifestare pe glob, numai pentru pregătirea unei zile de război în Occident se stochează 500 tone carburanți pentru fiecare divizie blindată. Se estimează că forțele armate utilizează producții petroliere echivalente cu consumul total al continentului african. În procesul de fabricație al unui avion de vânătoare cantitatea de energie electrică folosită este în jurul a 100 000 kW.

Este știut că, între soluțiile vizând satisfacerea nevoilor de energie ale lumii utilizarea pașnică a forței atomului se înscrie pe unul din primele locuri. Dealtfel, au fost obținute o serie de progrese în folosirea energiei atomice în interesul dezvoltării. Pe glob se află în exploatare centrale atomo-electrice a căror capacitate se ridică la 100 000 megawați, fiind în construcție altele ce vor ajunge la 200 000 MW. Estimările specialiștilor relevă că folosirea a 2 000 tone combustibil nuclear în scopuri pașnice ar duce la obținerea a jumătate din necesarul mondial de energie electrică, ceea ce ar prezenta uriașe avantaje pentru toate statele, în special pentru cele în curs de dezvoltare, unde obiectivul indus-

trializării este imposibil de atins fără existența surselor de energie. Problema capătă și alte aspecte dacă adăugăm că o tonă de uraniu poate produce energia egală cu cea furnizată de 13 milioane barili petrol. Se apreciază că, la sfârșitul acestui deceniu, ar urma ca în lume să existe în jur de 500 reactoare, în 52 state, în timp ce cantitatea de uraniu necesară va trebui să sporească de la nivelul actual, de 25 000 tone, la circa 100 000 tone, în 1985. Ceea ce, apreciază experții, este pe deplin realizabil dacă va fi îndeplinită o condiție: stoparea cursei înarmărilor nucleare, a marilor consumuri de resurse materiale pe care aceasta le implică. Pentru că, așa cum arată statisticile, cu cele 2 000 tone material fisionabil conținut de arme nucleare actuale s-ar fi putut obține jumătate din cantitatea de energie electrică necesară pe glob, la nivelul anului 1980. Un argument care exprimă, prin simpla evocare, cerința ca resursele materiale de care dispune omenirea să fie folosite nu în scopul fabricării și perfecționării armelor, ci în direcția dezvoltării, deziderat major al lumii contemporane, fără realizarea căruia nu pot exista o adevărată pace, destindere și securitate pe planeta noastră.

A devenit clar că existența unor uriașe arsenale de arme, în general, de arme nucleare, în special, la care se adaugă permanentele căutări de perfecționare a acestora, de mărire a forței de distrugere a lor creează grave implicații economico-sociale. Ținând cont de pericolul potențial la adresa umanității pe care îl prezintă cursa înarmărilor, necesitatea eliminării armelor din viața planetei noastre se impune ca unul din imperativele primordiale ce trebuie să stea în atenția omenirii și pentru a cărui îndeplinire trebuie să se treacă cât mai repede la măsuri concrete.

EUGEN STANESCU ■

Tezaurul necunoscut al aztecilor

Aurul negru a răbufnit din subsolul Mexicului ca o generoasă și dreaptă recompensă a naturii pentru toate bogățiile răpite urmașilor de azi ai aztecilor de conchistadorii lui Cortés și nu numai de aceștia.

În prezent, producția de petrol a Mexicului este de 1,5 milioane barili pe zi. El dispune, potrivit aprecierilor, de o primă rezervă, explorabilă chiar la nivelul tehnicilor sale actuale, de 5 miliarde barili. Este vorba, să reținem, de o evaluare făcută în condițiile în care nu a fost cercetată temeinic decât zece la sută din zona presupus petroliferă care ar putea ascunde 25 de miliarde tone, ceea ce ar putea situa dintr-o dată Mexicul pe locul al doilea după Arabia Saudită, în ierarhia producătorilor mondiali de petrol. Dar cifrele nu se opresc aici, punând uneori la grele încercări imaginația. Unii consilieri ai Casei Albe au „umflat” sistematic aceste cifre — făcându-le să oscileze între 80 și 110 miliarde tone — în scopul de a-i incita pe mexicanii să-și accelereze producția și exporturile dincolo de Rio Grande. În orice caz, fără a lua în considerare noi descoperiri posibile, Mexicul va atinge în 1982 o producție anuală echivalentă cu cea a Venezuelei sau cu consumul Franței în ultimii ani. Dacă este greu de admis că aici s-ar afla cele mai mari resurse petrolifere ale planetei, în orice caz este cert că în subsolul Mexicului — țară importatoare de țiței cu numai câțiva ani în urmă — în zona de coastă, a junglei din provinciile cu nume de aleeasă rezonanță Tabasco, Chipas, Campeche și Yucatan rezervele de hidrocarburi sfidează pronosticurile cele mai optimiste.

... Flăcările sondelor brăzdează pământul Mexicului ca niște vulcani în erupție, iar descoperirile de petrol au ceva din suspansul romanelor de aventuri. Frin anii '70, când prospectau la granițele noii provincii petrolifere Chipas-Tabasco, fără a afla totuși acolo limitele zăcămintelor, exploratorii au îndrăznit pentru prima dată să se gândească la faptul că marea de aur pe care o au sub picioare ar putea să aibă dimensiuni colosale. O nouă și uriașă regiune de zăcămintă petrolifere — ale cărei limite n-au fost încă trasate —

a fost depistată în zona Campeche a platoului continental. Această senzațională evoluție continuă cu noi și noi descoperiri care înlocuiesc fragilitatea cifrelor cu atributele „gigantice” sau „impresionante”. Aceleași epitețe le sint asociate și celorlalte resurse din zona platformei continentale, cu mult mai mari decât cele ale oricăror exploatare deja existente în Golful Mexic. Și cum să nu fie pusă la încercare imaginația, când prospecțiunile efectuate recent la 400 km de țărmurile Peninsulei Yucatan nu au atins limitele zăcămintelor...

Aceasta este realitatea. O realitate care, prin șocul pe care l-a produs unei țări aflate într-o dramatică luptă cu sărăcia, n-a fost ocrotită de literatură. O literatură ce se face, la rândul său, ecoul neliniștilor pe care nesperată bogăție le-a creat și le creează unei țări angajate decis pe calea dezvoltării independente, dar aflată, în același timp, în fața unor situații ce-i îngreunează opțiunile. (E de ajuns să amintim în acest sens că în 1977, de exemplu, din totalul datoriei externe mexicane, o treime era față de Statele Unite.) Așadar, literatura. Carlos Fuentes, acest mare scriitor mexican și latino-american, autorul „Morții lui Artemio Cruz”, scrie romanul „Capul hidrei”, reflexie — uneori stranie, dar izvorită din dorința de a descifra calea către prosperitatea și independența totală a țării sale — asupra amenințărilor potențiale care pindesc Mexicul din cauza bogățiilor sale petrolifere. Și nu este deloc întâmplător faptul că, alături de Carlos Fuentes, ilustrul cărturar și om politic José López Portillo reinterpretează, într-un roman care a cunoscut recent și o excelentă versiune românească, textele aztece consacrate lui Quetzalcoatl. Șarpele cu Pene, divinitatea cea mai originală a vechiului Mexic, zeul — se pare proiecția mitică a unei personalități istorice reale — civilizației și cunoașterii și prin care președintele Mexicului pare că investighează în bogata moștenire precolumbiană cheile noii politici mexicane. Așadar, Fuentes și Portillo, un scriitor și un om politic, văd, și unul și celălalt, în petrol șansa bunăstării viitoare a Mexicului. O implicare aproape totală a literaturii în problemele societă-

ții, așa cum ne-au obișnuit în general în ultimele decenii marii scriitori sud-americani, de la Miguel Angel Asturias și Pablo Neruda la Alejo Carpentier, Gabriel Garcia Marquez sau Julio Cortazar.

Revenind la petrolul mexican, se poate spune că neliniștea cărturarului și a omului politic nu sint deloc întâmplătoare. Pentru că petrolul n-a schimbat numai decorul, aducând oamenii marilor altitudini pe țărmurile care ascund aurul negru sau amestecând în furnicarul turiștilor ce iau drumul palatelor de la Palenque ale prinților maya pe cei ce se îndreaptă grăbiți către noile cimpuri petrolifere. Pentru că fondul problemelor puse de recente descoperiri de petrol mexican este dacă ele vor servi dezvoltării unei țări care, de câțiva ani, trece printr-o criză gravă, sau de pe urma lor vor profita marile societăți care domină cartelul internațional al petrolului. Dar, dincolo de datorii și în ciuda unor presiuni externe, mexicanii sint hotărâți să folosească petrolul în folosul propriei lor dezvoltări. „A venit momentul să se termine cu mizeria noastră ancestrală”, declară președintele Portillo. Deziderat pe care autoritățile de la Ciudad de Mexico îl văd îndeplinit prin realizarea unui echilibru constant între producție și consum, printr-o dezvoltare pe verticală, începând cu industria grea, astfel încât Mexicul să nu devină o „țară petroliferă” pur și simplu, ci o țară dezvoltată care dispune de petrol. Numai așa vor putea fi împlinite idealurile pentru care au luptat Pancho Villa și Emiliano Zapata, numai așa vor putea dispărea analfabetismul, mizeria și sărăcia și, odată cu ele, trista imagine a bidonvillurilor, numai așa vor putea fi rezolvate, în folosul tuturor, problemele unei țări care cunoaște, în plus, o inimaginabilă explozie demografică, ce va conduce, către anul 2000, la creșterea cu încă 50 de milioane de locuitori a populației sale din 1970.

Peninsula Yucatan din Golful Mexic era cunoscută pînă acum ca un simplu drum de acces turistic către vechile așezări ale civilizațiilor încașe și prin câteva localități care vegetau între junglă și Anzi. Petrolul a început deja să schimbe chipul acestor locuri. Petrolul, singurul tezaur pe care aztecii au reușit să-l transmită urmașilor, ca un semn că marile Quetzalcoatl n-a fost totuși definitiv înfrânt.

DUMITRU AVRAM ■

Să-i ajutăm pe cei slabi... să fie și mai slabi!

Ajutorul acordat în ultimii 10 ani țărilor în curs de dezvoltare de statele industrializate se cifrează la circa 46 miliarde dolari. Câtă caritate pentru sărăcia planetei! Câtă grijă pentru bunăstarea popoarelor rămase — cauzele, în chiar întimitatea lor, sint binecunoscute — la periferia civilizației! În aceeași perioadă de timp, daunele provocate țărilor beneficiare ale acestor „dezinteresate” ajutoare de „furtul creierelor” practicat de statele donatoare atingeau uriașă sumă de 50 miliarde dolari! E vorba tot de un transfer de tehnologie. Numai că se practică în sens invers.

Un studiu al UNCTAD abordând alarmanta problemă a decapitării tehnologice a țărilor în curs de dezvoltare semnală că, în perioada 1961—1976, 305 000 cadre cu înaltă calificare din țările lumii a treia au fost „atrase” în Marea Britanie, S.U.A. și Canada. După cum preciza unul din documentele date publicității la Arusha, de țările membre ale „Grupului celor 77”, în numai un deceniu, 43 000 de oameni de știință și tehnicieni, majoritatea provenind din țările în curs de dezvoltare, au emigrat în S.U.A. Ce să ne mai mirăm atunci când Comisia pentru probleme externe a Camerei reprezentanților a S.U.A. aprecia, negru pe alb: „dată stabilită în S.U.A. a unor oameni de știință, tehnicieni, medici din statele în curs de dezvoltare în anul financiar 1971 bugetul american a economisit 1,8 miliarde dolari din fondurile destinate educației și învățămîntului”.

Se mai vorbește de impulsionează dezvoltării economice a țărilor sărace, mai ales pe baza efortului propriu. Se mai vorbește și de lichidarea sărăciei și mizeriei care corodează însăși speranța de viață a celor 700 000 000 de oameni cu 100 dolari venit anual. Cum oare s-ar putea realiza aceste vitale deziderate în condițiile deposedării permanente a țărilor sărace de cei scoliți cu sensibile eforturi financiare? Această consecvență în sustragerea de inteligență, demnă de o cauză mai bună, se repercutază asupra statelor angajate pe făgașul dezvoltării, al edificării unei economii naționale, punându-le în situația de a angaja specialiști străini! S-a ajuns ca țările „lumii a treia”, care cuprind peste 70 la sută din populația globului, să aibă de peste 7 ori mai puțini specialiști decât țările industrializate. Din acest atit de puțin se înfruptă cu cinism supramodernizatele, electronizatele și atomizatele state industrializate. Țări care au un medic la 400—500 de locuitori folosesc circa 140 000 de medici pregătiți cu serioase eforturi în sau de țări aflate la mii de kilometri de locul unde aceștia profesază. Medici așteptați cu sufletul la gură de cei 10 000—15 000 de oameni, cit i-ar reveni fiecăruia în țara de baștină! La New York lucrează mai mulți medici thailandezi decât în întreaga Thailandă! La sută din medicii englezi sint născuți oriunde în lume numai în regat nu!

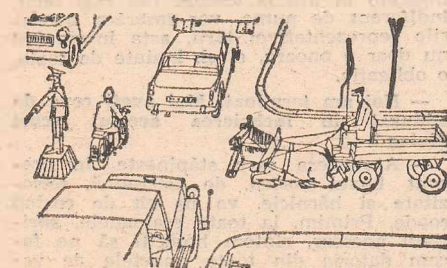
Concluzia? Această formă particulară de neocolonialism, care monopolizează știința și tehnologia nu face decât să prelungească la infinit perioada necesară reducerii decalajelor economico-sociale dintre țările în curs de dezvoltare și cele industrializate. Urita boală, al cărei microb este inoculat constant în trupul martirizat al țărilor sărace, modifică, o dată în plus, datele nefaste ale situației economiei mondiale, aflate la vedere, la îndemina oricui, dar care din păcate percută prea puțin conștiința. După cum apreciază specialiștii UNCTAD, pentru îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare pe următorii 5 ani, „lumea a treia” are nevoie de cel puțin 900 000 de cadre cu pregătire medie, mai ales tehnică, și de 600 000 de cadre cu pregătire superioară, îndeosebi în inginerie și cercetare.

În 1979, suma compensatoare datorată de „beneficiar” țărilor în curs de dezvoltare pentru racolarea de creiere se estimează a fi de circa 1 000 miliarde dolari.

Chiar dacă prin absurd marile bănci ar vira în conturile nedreptățiilor gigantice sumă, situația nu s-ar schimba decât superficial. S-a ținut oare seama de valorile create în decursul anilor de specialiștii furatți? Cite materii prime s-ar fi putut salva de condiția precară a exportului și prelucra în niște moderne instalații autohtone? Cite noi cadre ar fi putut pregăti specialiștii lipsă? Cite...?

IOAN ROȘCA ■

Lumea se amuză

Din Zivot — R.S. Cehoslovacă

Mică antologie a poezilor de mîine

● ALCĂTUITĂ DE RALUCA ȘI VICTOR TULBURE ●

Cerul

Ades atît de-albastru e ceru-n primăvară
că pot citi într-insul ca într-o frunte clară.

Dar cînd se-arată norii el prinde să se-ncrunte
și nu mai știi ce-ascunde întunecata-i frunte.

Ci eu, cînd voi mai crește, să merg în gînd mi-am pus
să văd ce se petrece cu el, acolo, sus.

HO KWOK CHUEN ■
(12 ani - Singapore)

Pămîntul

Pămînt rotund și mare, tu, globul meu străbun,
pe cît ești de puternic, pe-atîta ești de bun!
Tu porți pe ai tăi umeri poveri nenumărate:
întreaga omenire și casele ei toate.

Toți munții te apasă, dar tu în spate-i ții.

Cu pași înfloriți îi bucuri pe copii.

Și fiecare-ți este cu-o dragoste dator...

Ești bun ca un părinte. Și-atît de răbdător!

LADA SMIRNOVA ■
(11 ani - U.R.S.S.)

Vulcanul

E o deschizătură imensă de pămînt
ce urcă pin-la ceruri și care-azvirle-n vînt,
din măruntaie-ncins, fum, pietre și pucioasă.

Se-aseamăna cu omul ce-n clipa-i minioasă
nu-și pune friu pornirii, ci-și zbiară-n gura mare
cuvintele nedemne, urite și murdare.

IRMGARD LAMBY ■
(10 ani - R.F.G.)

Laptele

La ceasurile șapte și un sfert
dă laptele întotdeauna-n fier.

Atunci, muiat în albul lui spumos
se face și covrigul mai gustos.

„dulce-i laptele! Și-n el mult bine
se află: pentru tine, pentru mine

și pentru Greta... Vreau să spun, adică,
pentru frumoasa, alba mea pisică.

HANA MAŠKOVA ■
(8 ani - Cehoslovacia)

Aerul cîntă

Păsări cu ostenite aripe
mingie
oglinzile iazului de argint.
Sub sărutarea brizei ușoare,
florile
infloresc tremurînd.

Aerul cîntă.
Și noi murmurăm.
Iarba unduiește ușor.
Prin frunze tinere
soarele străpunge pădurea
ca pe un verde nor.

Totul freamătă.
Totul mișună.
Pretutindeni e alb.
Pretutindeni e roz.
Numai cerul e-albastru
și atît de frumos!
O, frumusețe!
...ca un abur
topindu-se-n sus,
gata-gata să plece...
Dar a și plecat.
S-a și dus.

PAUL JOHN RAINE ■
(10 ani - Anglia)

Hora păcii

Vă chem pe voi,
copii ai pămîntului,
să ne stringem toți
într-un cerc mare,
să jucăm
hora prieteniei între popoare!

Mina albă să se prindă
de mina galbenă,
și de mina brună,
ca hora să fie mare și bună
și-ntregul glob să cuprindă.

Să ne scriem scrisori
în care veștile Păcii
ca niște aripe albe de porumbel
pină la cer să adie
și-n cercul nostru
să fie mereu veselie!

Și nicăieri să nu fie
oameni apăsați de nevoi
și nimănui să nu-i ardă casa-n război!

Veniți, copii,
să jucăm
într-un cerc mare,
într-un cerc foarte mare,
hora păcii
și a prieteniei între popoare!

SLAVICA LAKOVIĆ ■
(12 ani - Iugoslavia)

Norii

Prind norii ca vapoare să plutească
pe ale bolții ape albastrii
sau turmele cerești își duc, să pască
prin ierbile albastrelor cîmpii.

Ei soarele îl țin sub negre trene
și fac, anume pentru noi, în zări
s-apară lei, și păsări, și balene
și chiar vapoare pe albastre mări.

NANCY MELLIN ■
(11 ani - S.U.A.)

Rugăciune înainte de naștere

Născut nu sînt încă, dar stăru
să-mi știi, de pe-acum, rugămîntea:
părinți iubitori vreau să-mi dăru,
și hrană, și ageră mintea!

Dă-mi cărți și prieteni de joacă!
Dă-mi glezne: s-alerge mai iute

și miini: orice lucru să-l facă
(s-alinte, să care, s-ajute)!

Dă-mi ochi: adevărul să-l vadă
și gînduri: să-l poată pătrunde!

Dă-mi păsări: să-mi cînte-n livadă!
Dă-mi umbră, dă-mi șipot de unde!

Dă-mi soare: să-mi știu luminate
ferestrele de dimineață!

Pe toate acestea, pe toate,
eu rogu-te: dă-mi-le, Viață!

Născut nu sînt încă, dar fie
ca tu să mă aperi în cale

de șerpi veninoși, de trufie,
de drog, de război și de jale,

de frig și-ale foametei gheare,
de zidu-nchisorii temute,

de boala ce leacuri nu are,
de plînsul speranței pierdute,

de vorba vicleană ce-nșeală,
de lipsa umanei încrederi,

de casa pustie și goală,
de lacrimi, de tragice pierderi,

de greul că-n vremi încercate
nu-ți iese-un prieten în față...

De toate acestea, de toate,
mă apără, rogu-te, Viață!

PAISLEY NUGENT ■
(11 ani - Australia)

● PARADOXURILE SUPERCIVILIZAȚIEI

În extremitatea sudică a
peninsulei Guajira, înveci-
nîndu-se la vest cu Golful Ca-
raibilor și la est cu frontiera
venezueleană se află triun-
ghiul columbian al stupefian-
telor, un fel de replică lati-
no-americană la alte aseme-
nea „triunghiuri” sud-est a-
siatice sau orientale.

Înima acestei zone este lo-
calitatea Richacha, cam nă-
păstuită din punct de vedere
arhitectonic, cam sărăcuță
urbanistic și absolut adormi-
tă, la prima vedere. În ceasul
noptii însă, din pașiștile care
flanchează urbea se aud zgo-
mote întreținute, un uruit
robust și consecvent care lasă
să se bănuiască o forțată
harnică de mașini. Nu sînt
mașini, ci avioane, și mai
mici și mai mari (inclusiv
DC-7), care fac legătura, fără
escală, între Richacha și
anumite puncte bine statorni-
cite și cu o tradiție secretă
din Statele Unite.

Aici, la capătul „filierii”
unde stupefiantele se adună
în săculeții vînați la toate
vămile normale din lume,
marijuana se cumpără cu
livra. O livră costă, în cel
mai rău caz, 12 dolari. După
ce a zburat cit îi trebuie,
aceeași livră costă 500 de
dolari. Așadar, la un singur

transport, un săculeț își umflă
valoarea de mai bine de 40
de ori. Mai mulți săculeți în-
registrează același proces, cu
deosebire că beneficiul este
și mai mare. Ca să fim lim-
pezi, printr-un transport se
înțelege un zbor conținînd
aproximativ 30 tone de mari-
juana l...

O asemenea afacere meri-
tă, în concepția traficantilor
specializați onest în această
branșă, toate riscurile. Recent,
un convoi de șase avioane
care decolaseră, discret, dar

mei. Deși „zborul” a fost fă-
cut zob, după cum estimează
experții, pe traseul cu pri-
cina ca și pe altele încă ne-
trecute în hărțile vameșilor
se consumă, anual, aproxi-
mativ 5700 de zboruri clan-
destine. S-au montat, adică,
adevărate poduri aeriene pe
care alunecă zeci de mii de
săculeți către depozitele de
îmagazinare nord-america-
ne. Cifrele sunt cu atît mai
stupefiant cîcît statisticile
consemnează, ca barem mi-
nim, un „export” de 15000

sînt încă departe de a avea
fondurile bine rotunjite ale
urmăriților. În plus, în mean-
drele legilor mai există încă
porțile care, unse cum tre-
buie și mai ales cit trebuie,
se deschid larg către liber-
tate oricît de sinistră ar fi
culpa arestaților. Probă evi-
dentă este și faptul banal că
William Spradley, patronul
zborului de la Richacha, după
ce s-a luptat vitejește și a
fost prins, a plătit, flegmatic,
cauțiunea cerută (25000 do-
lari), și-a făcut bagajele și a
dispărut, elegant, înapoi la
cunoscutele-i afaceri.

Asemenea cercuri vicioase
care se închid repede și etanș
caracterizează nu numai „fi-
liera” columbiano-americană.
Pe toate filierele piesa este
aceeași, personajele seamănă
ca două picături și numai
meridiane se schimbă spre
lauda pieței de droguri care
își împinge, în jos voios, ten-
taculele spre alte și alte zări
noi. Pe ultima sută de metri
a acestui trafic scabros se
înghesuie sutele de mii de
„clienți” - mai bogați sau
săraci de tot - care își in-
tînd miinile cu aviditate către
piculețele cu praful fericirii.

RADU BUDEANU ■

Săculeții și cercul vicios...

ferm, din pașiștile blajine de
lingă Richacha, a fost inter-
ceptat de o patrulă a aviației
columbiene. Escadrila clan-
destină a fost obligată să-și
tempereze impetuozitatea și
să aterizeze, citeva sute de
kilometri mai departe, în pro-
vincia Bolivar. La sol, înaintea
cordialului dialog de pre-
zentare, a avut loc un cordial
schimb de focuri între poliție
și traficant, utilizîndu-se de
ambele părți mitraliere și
grenade. Succesul poliției a
fost total în speță și absolut
relativ pe ansamblul proble-

tone de marijuana numai că-
tre Statele Unite...

Acest gigantic trafic ae-
rian, desfășurat masiv și în-
tr-un secret bine întreținut în
covârșitoarea majoritate a ca-
zurilor, a pus, desigur, pe
gînduri nu numai forțele de
urmărire columbiene, dar și
brigăzile antidrog nord-
americane. Au început să se
pună la punct, în viziune
tactică și chiar strategică,
ofensive de derutare, atacuri
de capturare și altele aseme-
nea, dar asemenea măsuri
costă și polițiile respective

Ochii și urechile lumii

Imagine de 1 lunie

Dintre minunile calme, văzute
personal, fără a-mi fi povestite,
văzute cu ochii mei,

ochii mei, intru totul fericiti că
mă uit cu ei,

mulțumiti de părinții mei care
s-au gîndit cîntiva la mine, într-o
noapte de tandrețe, după ce s-au
mutat într-o casă mai nouă, pe str.
Vulturii, colț cu str. Romulus,

încîntați că am studiat primara
la școala Iancului, din capul Popa
Nan-ului,

luminați apoi de revederea Liceu-
lui „Matei Basarab”, unde am făcut
romăna cu Mihai Bărbătescu care
ne cerea să descoperim dinamica
verbelor din „Miorița”, botanica și
zoologia cu Niculescu care ne vor-
bea despre înmulțirea prin sporo-
goni cu o liniște de livadă fructi-
feră și un dulce somn, nu al plie-
tisului, ne cucerea,

dîntre profesorii fără de care
ochii nu mi-ar fi fost ochi, cu spirit
de observație, cu pupila mărită de
toate vedeniile înțelegerii,

nici unul nu mi-a dat ceea ce mi-a
fost dat să văd, într-o bucătărie,
de curînd, în casa unui prieten care
are de ani de zile o ciine lup, fru-
mos și feroce la vedere, mindru și
crud, vesel și rău, enorm și vioi,
de care nimeni nu are voie să se
aproapie, numai stăpînii lui,
adică nu ai voie să-l mîngii căci
te mușcă imediat,

ai voie să-l dai biscuiți, fursecuri,
stickuri, să i le arunci în aer, el
să le înhațe cu dinții din basme
iviți, ai iadului, ai groazei,

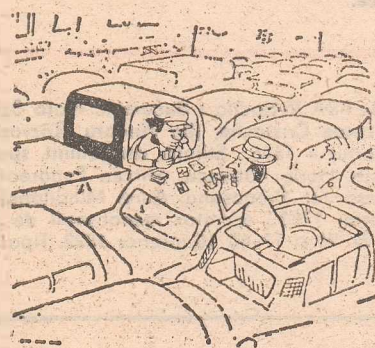
altfel, dacă nu-l mîngii, dacă nu-i
faci nimic, el te lasă în pace, poa-
te chiar să sară bucuros spre tine,
și dacă nu misti, dacă nu te sperii,
el îți pune o labă grea și bună ve
umeri, de înghetă, amintindu-ți a-
vertismentul confuz al primei spa-
me, numai că în casa aceea s-a
născut, de un an, și-un copil un
băiețel, superb, plăpînd, caraghios
în mișcări, sovîind la fiece pas,
trăgînd după el urși imense de ca-
tifea și căzînd sub apăsarea pingui-
nilor de plastic,

ca ieri, în bucătărie, primînd un
biscuit, copilul să-l ofere ciinelui
lup, acesta să deschidă gura sa
cumplită și mina celui abia sosit pe
lume să intre cu totul, cit era de
mică, între dinții pe care toate ad-
jectivale școlilor din lume nu-i pot
numi decît fioroși. Nici o mușcă-
tură, nici o pornire sălbatică, — pe
fondul gîtlejului întunecat, în adîn-
cul căruia mi-au scăpărat, ca în-
tr-o clipă decisivă, toată copilăria
și cultura, cu judecățile și prej-
decățile ei, minuța albă se contura
în toată fragilitatea și era o lumină
extraordinară în această întîlnire
dintre o candoare de început și o
ferocitate a cărei bruscă și tainică
îmbliznire mă întorcea spre epru-
betele laboratorului de fizică unde
niciodată nu am înțeles ce se pe-
trecea.

Trei biscuiți a înghițit astfel, vo-
luptuos, ciinele lup. Băiețelul rîdea.
Fiara, lîngîndu-se pe bot, combi-
nînd o privire și-o respirație la fel
de încîntate, cum nu se pot elabora
în nici o eprubetă, un fel de miere
ca mister al vieții, il binecuvînta.

RADU COSAȘU ■

Lumea se amuză

(Din „Život” - R.S. Cehoslovacă)

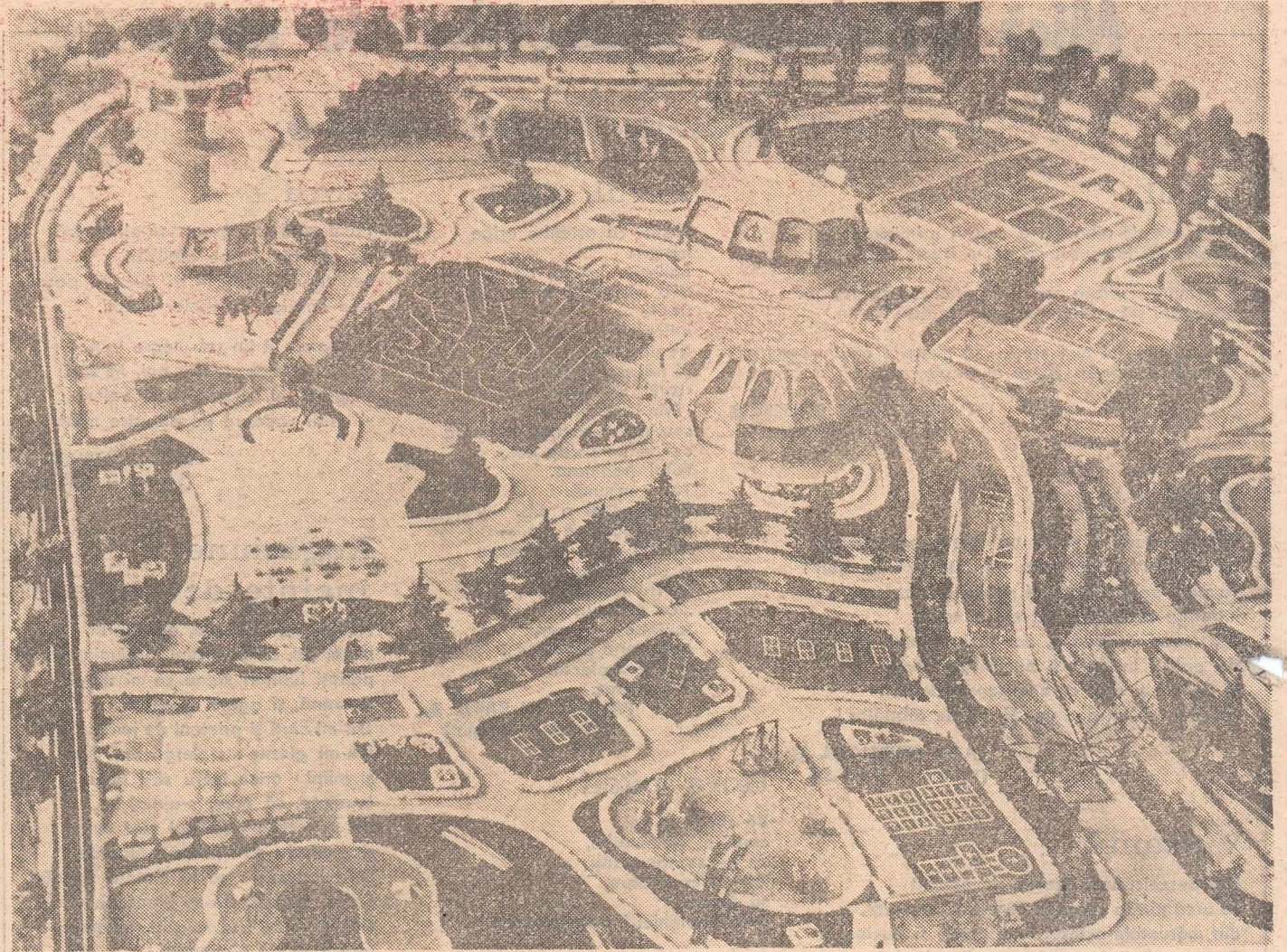
Copii în lumea lor

Așa arată macheta „unui posibil parc de creație și distracție” — pentru care autorii săi, pionieri și școlari de la Casa pionierilor și școlimilor patriei din Buzău au primit la concursul de creație științifică și tehnică al pionierilor și școlimilor din cadrul Festivalului național „Cin-tarea României” Diploma de onoare a C.N.O.P. și Trofeul „Orizont 2000”.

Toate suprafețele sînt calculate exact, amplasarea tuturor elementelor este gîndită și indicată cu o fantezie impresionantă, după cum impresionează seriozitatea cu care copiii s-au gîndit la toate. Călătoria într-o asemenea lume începe la 4 ani, desigur, în principiu. Spațiul A, de exemplu, cel din dreapta, pentru copii între 4 și 6 ani, reprezintă lumea dorită la această vîrstă: un castel al basmelor, bazine cu nisip, caruseluri, balansoare, elemente de cățărare și echilibru, un bazin de bălăcit și o plajă, o pistă pentru biciclete, chioscuri de dulciuri și răcoritoare.

Intrarea spre stînga, unde se află spațiul B, cel destinat copiilor între 7 și 10 ani este și aceasta o intrare a basmelor: o poartă impresionantă, cu acoperișul asemenea unei cărți deschise, pe coperta căreia se poate citi cu ușurință, chiar de departe, PETRE ISPIRESCU — BASME. Aici inginos trasate te poartă în bucle spre balansoare, spații pentru castele de nisip pe care se desfășoară fanteziste proiecte arhitecturale, spații pentru șotron și pentru desene pe asfalt, un umbrar sub care se pot desfășura pasionante partide de șah — și aici mesele de joc sînt figurate pînă în cele mai mici amănunte, 8x8 pătrate, o pistă aplicativă pentru trotinete, un alt sistem de carusel, adecvat vîrstei, un bazin.

După ce ai străbătut aceste teritorii ajungi în spațiul C, cel imaginat pentru copii de 11—14 ani, spre care poți ajunge, firește, din celelalte două spații, are și cele mai multe „obiective”. Mai întîi în aer liber: o pistă aplicativă și de atletism, un spațiu pentru micii naturaliști, un labirint, o piscină olimpică, avînd și o trambulină pentru sărituri, trei terenuri

pentru tenis (zgură, gazon și asfalt), pistă de carting și pistă de aeromodele captive, alte terenuri de handbal, baschet, volei, fotbal, un bazin pentru navomodelism. Apoi, spațiile cu destinație specifică: un pavilion pentru cercuri tehnico-aplicative, cu antene radio și TV, cu ferestre luminate purtînd fiecare un simbol, un altul pentru cercurile culturale-artistice, un teatru de vară acoperit,

al cărui acoperiș ca un evantai atrage atenția, o sală de expoziții spre care te îndrumă indicatorul EXPO, un avion transformat în Babi-Bar, pe care chiar așa și scrie. De asemenea, un Planetarium.

Peste tot, desigur, treceri luminoase, unele chiar subterane, multă iarbă, multe flori, copaci, tușisuri, bănci și umbrele și, mai ales, multă muncă, multă răbdare și multe materiale, de la smîrghelul colo-

rat, clei, nisip, sîrmușite, ață, sfoară, bile, mărgelă, carton, fel de fel de jucării pe care nu le-au mai folosit, bucățele mici de pîslă, buret, furnir, carton, becușe, surprinzătoare soluții pentru a arăta celor mari că ei, copiii, trebuie luați în serios așa cum, ca o pildă pentru toți, au făcut-o deja edilii orașului Buzău.

DOINA FRUNTELATĂ ■

Pentru copiii țării

● În anul de învățămînt 1978/1979 sînt cuprinși în toate formele de pregătire școlară aproape șase milioane de copii și tineri. La dispoziția copiilor și tinerilor se află aproape 30 000 de unități de învățămînt: 13 500 grădinițe și 14 500 școli generale. 872 370 de copii sînt cuprinși în învățămîntul preșcolar, peste 3,4 milioane în învățămîntul primar și gimnazial; cei mai mici copii au la dispoziție aproape 110 000 locuri în creșe și cămine. Numai pentru 1979 au fost prevăzute să fie date în folosință 3 000 săli de clasă, peste 33 500 locuri în internate și aproape 11 000 locuri în ateliere școlare, aproximativ 23 000 noi locuri în grădinițe.

● În 1977 investițiile pentru învățămînt au fost de 25 de ori mai mari decît în 1950. Pentru fiecare elev din ciclul primar și gimnazial statul cheltuiește, în medie, 1839 lei, iar pentru un elev de liceu 3 885 lei anual. Statul cheltuiește, anual, în medie, de asemenea, 6 750 lei pentru întreținerea unui copil în creșă.

● Activitatea tehnico-științifică se desfășoară în 43 435 cercuri tehnico-aplicative în școli, în 2 600 de cercuri tehnico-aplicative în unități economice, în 32 900 cercuri științifice. La stîrșitul acestui cincinal, cel puțin 75 la sută dintre copii — comparativ cu 70 la sută în momentul actual, — vor fi cuprinși în activități tehnico-aplicative și științifice.

Făt-frumos

Text: ADRIAN PĂUNESCU Muzica: MIRCEA VINTILA

Oameni, oameni, frații mei,
Disperații, fericiți,
V-ați spălat de superstiții
De demoni și Dumnezei.

Insă nu-i destul folos
Dacă peste tot ce este
V-ați spălat și de poveste
Și-ați pierdut pe Făt-Frumos

Vin acum la voi plîngînd
Gura-mi singură ca rana
Unde este Cosinzecana
În ce boiți, pe ce pămînt.

Mă ridic plîngînd de jos,
Ca la un pierdut examen,
Unde vă e basmul, oameni,
Ce-ați făcut cu Făt-Frumos?

Făt-Frumos n-a existat
N-a stat nîmănu în cale
Era numai visul moșe
Al vreunui trist băiat.

Mai visați de vreți să fiți
Fericiți cu capu-n pernă,
Fericiți epoca modernă
De rigizi și scofiteți.

Din prea mult entuziasm
Sa nu spargeți Voronețul,
Dați-i voi mai mare prețu
Oameni, mai rivniți la basm.

Voi care aveți copii,
Nu-i lăsați sub gînd satanic,
Să respire sterp, mecanic,
Ca și cînd nici nu ar fi.

Doboriți himera jos
Oameni, reveniți în lume
Pe amana noastră culme,
Rezașiți pe Făt-Frumos.

Făt-Frumos și toți ai lui...
Fiîndcă unde nu-i poveste
Lume nu-i și om nu este
Și, de fapt, nimica nu-i

El venea la noi pe jos
Și ni l-au răpit piratii
Vameși vigilenți, redați-i
Acelea lui Făt-Frumos.

Dați-i viața înapoi
Ochii mari, mișcarea buzilor
Făt-Frumosul din inuzii
Și frumos numai prin voi.

INTRODUCERE CHITARA

VOCAL

GA-MENI, GA-MENI, FEA-TU HEI, DE-PE-RA-TU FE-RI-CI TU

V-AI SPA-LAT DE SU-PER-STII-III DE-DE-MONI SI DUM-NE-ZEI.

IN-SA NU-I DESTU-LOS DA-CĂ PE-STE TOT CE-E-STE

V-AI SPA-LAT SI DE POVE-STE SI-AI PIER-DUT PE FAT-FRUMOS.

VIN ACUM LA VOI PLING-IND GU-RA-MI SINGE-RA CA RANA UN-DE ESTE CO-SIN-ZE-CANA IN CE BOI-TI PE CE PAM-INT.

MĂ RIDIC PLING-IND DE JOS, CA LA UN PIER-DUT EXA-MEN, UN-DE VĂ E BAS-MUL, OAMENI, CE-AI FĂCUT CU FAT-FRUMOS?

FĂT-FRUMOS N-A EXIS-TAT N-A STAT NÎMĂNU ÎN CA-LE ERA NUMAI VISUL MOȘE AL VREUNUI TRIST BĂIAT.

MĂI VISAȚI DE VREȚI SĂ FIȚI FERICIȚI CU CAPU-N PERNĂ, FERICIȚI EPOCA MODER-NĂ DE RIGIZI ȘI SCOFITEȚI.

DIN PEA-MUL EN-TUZIASM SA NU SPAR-GEȚI VORONE-ȚUL, DAȚI-I VOI MAI MA-RE PREȚU OAMENI, MAI RIVNIȚI LA BASM.

VOI CARE AVEȚI COPII, NU-I LĂSAȚI SUB GÎND SATANIC, SĂ RESPIRE STERP, MECANIC, CA ȘI CÎND NICI NU AR FI.

DOBORIȚI HIMERA JOS OAMENI, REVENIȚI ÎN LUME PE AMANA NOĂSTRĂ CULME, REZĂȘIȚI PE FAT-FRUMOS.

FĂT-FRUMOS ȘI TOȚI AI LUI... FIÎNDCĂ UN-DE NU-I POVE-STE LUME NU-I ȘI OM NU ESTE ȘI, DE FAPT, NIMICA NU-I

EL VENEA LA NOI PE JOS ȘI NI L-AU RĂPIȚI PIRATII VAMEȘI VIGILENȚI, REDAȚI-I ACELEA LUI FAT-FRUMOS.

DAȚI-I VIAȚA ÎNAPOI OCHII MARI, MIȘCAREA BUZILOR FAT-FRUMOSUL DIN INUZII ȘI FRUMOS NUMAI PRIN VOI.

FLĂCARA Redacția: București, Piața Științei 1, căsuța poștală 3312, Oficiul 33, cod 71341. Telefoane: 17 60 10, 17 60 20, interioare: Probleme social-politice și de morală civică (Nicolae Cristache, Ilie Purcaru, Răzvan Bărbulescu, Dumitru Eliade, Doina Frunteletă) - 1619; Noul în procesul muncii (N. Gr. Mărășanu, Nelu Ionescu, Sorin Postolache, Emanuel Valeriu) - 1606; Știință, învățămînt, sport (Liviu Timbus, Lionel Nițescu, Ovidiu Ioanitoaia, Victor Niță) - 1618; Scrisori, anchete cetățenești (Eugen Seceleanu, Marga Nedelea, Adi Cusin, Horic Pătrașcu, Mircea Fădoreanu, Dorin Gherghinescu, Dumitru Graur) - 1787 și 1617; Cultură - cenaclu (George Arion, Adrian Dohotaru) - 1618; Fotoreportaj (Elena Ghera, Ion Predașanu, Aurei Mihailopol, Vasile Minecan) - 1595; Secretariat de redacție (Dan Birlădeanu, Cornel Catană) - 1782, 1621; Administrație: 17 78 82 și 17 60 10, interior 1783; secretar responsabil de redacție (Tudor OCTAVIAN - 17 63 16 și interior 1611); redactor șef adjunct (Nicolae ARSENIU - 17 63 16 și interior 1786); redactor șef - 18 22 96 și 17 60 10 interior 1822. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Științei” - Căminarii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM - Departamentul Export-import presă, P.O. BOX - 136-137, telex: 1. 12 26, București, str. 13 Decembrie nr. 3

Redactor-șef: ADRIAN PĂUNESCU